

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

OSRE
P.P.1
66001

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 81 (11.804)

Trst, četrtek, 5. aprila 1984

Odločitev ustavne komisije poslanske zbornice Slovencev ne bo v okvirnem zakonu o jezikovnih skupnostih

S tem je sprejeta prva zahteva naše enotne delegacije, sedaj
pa mora senat čimprej začeti razpravo o naši zaščiti

BOJAN BREZIGAR

RIM — Nobene zmede več v zvezi z zakonom o jezikovnih skupnostih v Italiji in povezavami med tem zakonom in globalno zaščito Slovencev v Italiji. Komisija za ustavna vprašanja v poslanski zbornici je včeraj vzela na znanje, da bo o zaščiti slovenske manjšine v Italiji razpravljala senat in da torej Slovencev ne gre vključevati v okvirni zakon o jezikovnih skupnostih. O tem okvirnem zakonu bo torej sedaj poglobljeno razpravljala ožji odbor poslanske komisije, vendar v besedilu ne bo več govora o slovenski manjšini v Italiji.

Sicer je že jeseni lanskega leta komisija poslanske zbornice vzela na znanje dejstvo, da je treba problematiko slovenske manjšine obravnavati s posebnim zakonom. To je izrecno zapisano tudi v osnutku besedila o zaščiti jezikovnih skupnosti, ki ga je na osnovi predlogov raznih političnih skupin sestavil poslanec

Fortuna. V tem besedilu je bilo namreč izrecno rečeno, da ta določila ne veljajo za Slovence, Nemce, Ladince in Francoze, napisano pa je bilo tudi, da se te manjšine določil omejenega zakona lahko poslužujejo, če so ta določila ugodnejša od drugih zakonskih določil.

Ta odstavek je razburil duhove med Slovenci v Italiji, ker so v njem občutili težnjo nekaterih konservativnih sil videmske pokrajine in tudi same krščanske demokracije, da bi Beneške Slovence ločile od preostalega dela manjšine; tako je naša enotna delegacija pred dvema tednoma naslovila poročevalcu, posl. Fortunij pismo z zahtevo, naj okvirni zakon o jezikovnih skupnostih ne govori o slovenski manjšini, istočasno pa je od predsednika senatne komisije za ustavna vprašanja sen. Bonifacia zahtevala, naj pospeši začetek razprave o že predloženih osnutkih zaščitnega zakona.

Prva zahteva je bila na včerajšnji seji sprejeta in je torej vsaj zaenkrat odpravljena nevarnost, da bi slovensko manjšino ločili z dvema

različnima zakonoma in bi torej Slovincem videmske pokrajine sploh ne priznali statusa manjšine. Želeti je, da bi tudi drugo pismo obrodilo uspeh in da bi torej sen. Bonifacio vključil zakonske osnutke o globalni zaščiti na dnevni red komisije. Pred časom je zagotovil, da se bo razprava začela že v marcu, zaradi razburkane razprave o draginjski dokladi pa je vse drugo zakonodajno delo zastalo. Sedaj v senatu takih nujnih ukrepov ni in zato bi lahko bila končno na vrsti tudi naša problematika, ne glede na to, ali bo vlada predložila svoje zakonsko besedilo ali ne; Bonifacio nam je namreč že pred poldrugim mesecem zagotovil, da bo parlamentarna pot zakona stekla ne glede na odločitve vlade.

Tržaški socialisti pred kongresom

NA 5. STRANI

DEŽELNI SVET ZAVRNIL ZAHTEVO PO AVTONOMNI FURLANSKI DEŽELI

TRST — Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je včeraj razpravljal o zakonskem osnutku, ki ga je predložilo Furlansko gibanje o ustanovitvi dežele Furlanije s posebnim statutom, se pravi dejansko o razdelitvi sedanje dežele Furlanije - Julijske krajine na dva samostojna dela. Ob koncu razprave, v katero so posegli predstavniki vseh političnih skupin, ki so prisotne v deželnem svetu je slednji glasoval in sklenil, da o posameznih členih zakonskega osnutka ne bodo razpravljali. Proti temu sta glasovali samo KPI in MF.

Naj omenimo, da so bile vse stranke, razen seveda Furlanskega gibanja protij morebitni razdelitvi Furlanije - Julijske krajine. Republikanec je dejal, da gre za kratkoviden in lokalističen predlog, ki temelji na kulturno dokaj revnih utemeljitvah ter ima kot osnovo v bistvu samo nekaj sentimentalističnih ugotovitev. Socialist Carbone je menil, da ima predlog še kar propagandističen priokus ter da o njem pravzaprav ni niti stekla omikana in konstruktivna razprava. Predlog temelji po njegovem mnenju na zgrešenih osnovah in ima čelo rasistično vsebino, ki prav gotovo ni lastna Furlanom. Zato je PSI odločno proti razdelitvi dežele.

Za komunista Pascolata je bila včerajšnja razprava zelo pomemb-

na, ker je pokazala, katera so stališča posameznih političnih sil glede vprašanja deželne enotnosti. Prav tako bi razprava morala imeti zelo točne smernice, ki morajo biti politične, glede institucionalnih izbir. Pascolat je še dejal, da je dežela Furlanija - Julijska krajina nastala kot skupek različnih značilnosti in da je dosedanja uprava potlačila vsako težnjo po kakršnikoli avtonomiji.

Spregovoril je tudi svetovalec Slovenske skupnosti Drago Stoka, ki je zagovarjal enotnost dežele Furlanije - Julijske krajine in poudaril, da danes, dvajset let po ustanovitvi dežele, ni mogoče razbiti njene teritorialne enotnosti.

Ob koncu je predsednik deželne odbora Comelli dejal, da je odbor proti kakršnikoli spremembi sedanjega ustavnega statuta naše dežele ter omenil možnost, da bi deželni statut tolmačili drugače kot doslej, v skladu z novimi potrebami, vendar je pri tem zagovarjal potrebo po zavrnitvi kakršnegakoli načrta za razdelitev dežele, v okviru katere pa je mogoče dati večjo vlogo pokrajinam in krajevnim upravam. Razdelitev dežele pa bi škodila tako Vidmu kot Trstu, tako Pordenonu kot Gorici, je zaključil Comelli.

NA 3. STRANI

V Trstu center UNIDO za genetsko inženirstvo

DUNAJ — V palači OZN na Dunaju so včeraj sklenili ustanoviti v Trstu in v Novem Delhiju dva mednarodna centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo. Konferenca ministrov je odobrila italijanski predlog za lokacijo obeh centrov v Trstu in Novem Delhiju s trinajstimi glasovi (Afganistan, Alžirija, Argentina, Bolgarija, Čile, Kuba, Grčija, Indija, Italija, Jugoslavija, Mehika, Peru in Trinidad Tobago).

Italijanski minister za znanstveno raziskavo Granelli, ki je vodil italijansko delegacijo, je izrazil svoje zadovoljstvo sprizidbe dejstva, da je italijanska počuda po dolgih pogajanjih bila zelo uspešna. Gre za pobudo visokega znanstvenega pomena, ki krepi sodelovanje med industrijskimi deželami in deželami v razvoju

NA 5. STRANI

Kljub nekaterim znakom dobre volje in korakom naprej

Neuspelo srečanje med vlado in sindikati ob ključnem vprašanju draginjske doklade

RIM — Vrsta znakov dobre volje, a v bistvu velik neuspeh kar zadeva ključno vprašanje, to je odlok o draginjski dokladi. Tako mora biti o ceni včerajšnjega srečanja med predsednikom vlade Craxijem in predstavniki sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL. Srečanje, ki sta se ga poleg Craxija udeležila še podpredsednik vlade Forlani in minister za

delo De Michelis, sindikalno delegacijo, pa so vodili Lama, Marini in Benvenuto, je bilo zelo dolgo in po splošni oceni zelo plodno, saj so se dogovorili o vrsti pomembnih vprašanj. Že pred veliko nočjo bo sestanek na tehnični ravni, na katerem bo finančni minister Visentini predstavil svoje predloge za omejitve davčnih utaj. Sestavili bodo delovno

skupino, ki bo poiskala način, kako ohraniti realno vrednost plač, če bi inflacija preseгла 10 odstotkov. Vlada bo izdelala predlog za zaposlovanje mladih na Jugu, sindikatom bo posredovala podatke o zaposlitvi v javni upravi, kar pa zadeva pravično stanarino bo vlada, če parlament ne bo odobril predloga o zamrznitvi, to naredila z odlokom.

Povsem odprto pa ostaja vprašanje odloka o draginjski dokladi. Razen dejstva, da je prišla do izraza pripravljenost, da se učinkovitost odloka omeji na 6 mesecev, so ostala stališča popolnoma nespremenjena. Medtem ko sta Marini in Benvenuto ponovila, da soglašata z besedilom in da ni mogoče spreminjati tistega člena, ki omejuje draginjsko doklado za letošnje leto, je Lama poudaril, da je sicer pripravljen sprejeti omejitve za letošnje leto, vendar pa je treba v prihodnjem letu upoštevati tudi »zamrznjene« točke. Pri tem pa

so bili drugi dve sindikalni organizaciji in predvsem predstavniki vlade nepopustljivi. Benvenuto je Lami očital, da je v nasprotju sam s seboj, češ da je tudi CGIL pristala na spremembo ustroja plač za prihodnje leto. Tajnik CGIL pa je poudaril, da ne gre za »darilo« delavcem, ampak za priznanje vsaj v letu 1985 izgube kupne vrednosti plač v letošnjem letu.

Ob tem razhajanju v sindikatu je imela pravzaprav vlada lahko delo. Minister De Michelis je po koncu srečanja enostavno ponovil, da je vlada pripravljena spremiti odlok samo če bi prišlo do skupnega stališča sindikatov. Tega ni bilo in bo torej odlok šel svojo pot, saj je »dobar in učinkovit«, je dejal minister za delo, ki mu očitno ni kaj dosti od tega, da bi pripomogel k premoštvu sedanje težke situacije, ki nedvomno vodi k novemu zelo ostremu spopadu v poslanski zbornici. (tbr)

Črni oblaki še pred srečanjem

RIM — V bistvu neuspešnega izida včerajšnjega srečanja med predsednikom vlade Craxijem in najvišjimi zastopniki sindikatov CGIL, CISL in UIL ni bilo težko predvidevati, tudi po črnih oblakih, ki so se nad njim zbirali še pred njegovim začetkom. Poleg zelo ostrega pisma, s katerim je tajnik CISL Carniti iz bojnišnice sveril Craxija, naj vztraja na vsebini dekreta iz 14. februarja in naj vlada kvečjemu pohiti z izvajanjem ostalih točk dogovora (zaposlovanje mladih, stanarine, davki), sta tudi združeni zasebni in javni industrije nedvomno zavrnili predloge PSI o omejitvi veljavnosti odloka na 6 mesecev, po drugi strani pa je koordinacijski odbor tovarniških svetov iz Milana potrdil, da dekreta ni mogoče popraviti, ampak ga je treba preklicati.

Slovinci kamen spotike za pogajalce LpT

TRST — Slovenci smo še vedno kamen spotike med Listo za Trst in med šeststrankarsko koalicijo, ki si že nekaj tednov zamar prizadevata za sestavo trdnih večin v tržaških izvoljenih svetih. Tako je sinoči uradno potrdil tajnik LpT Giuricin, ki je dejal, da se melonarji v glavnem strinjajo z osnutkom programa snujoče se večine, nikakor pa ne morejo sprejeti odstavka o naši narodnostni skupnosti.

V tem odstavku je namreč rečeno, da si bosta občina in pokrajina prizadevali za zaščito Slovencev, »ki pa mora upoštevati na enakopravni ravni pravice vseh komponent tukajšnje skupnosti ob spoštovanju njihove vloge in njihove prisotnosti«. Ta skrajno nejasen in dvoumen stavek, ki v bistvu ne izključuje možnosti o prečevanju manjšine, je torej za melonarje preveč radikalen in zato ne morejo nanj pristati.

Listarji vsekakor niso povedali nič novega, saj je znano, da se ogrevajo za omejitve in ne za zaščito naših pravic. Zanimivo pa bo videti, kako bodo ostale stranke reagirale na to novo melonarsko izsiljevanje.

Sprostitev valutnih omejitev za odhode Italijanov v tujino

RIM — Minister za zunanjo trgovino Nicola Capria je včeraj podpisal dekret, ki bistveno sprošča valutne omejitve za italijanske državljane, ki potujejo kot turisti na tuje. Od 2. maja dalje bo lahko vsak italijanski turist ob vsakem svojem potovanju nesel čez mejo največ 1.600.000 lir v tuji in še 200.000 lir v italijanski valuti. Število takih potovanj bo neomejeno, kdor pa bo v enem letu potrošil na tujem za več kot 5 milijonov lir, si bo moral priskrbeti dokazno gradivo za vsaj 75 odst. svojih stroškov v turistične namene. To postavko so vključili v ministrski dekret z namenom, da bi preprečili izvažanje kapitalov pod krinko turizma.

Italijanska vlada je uvedla valutne omejitve za turizem na tujem

leta 1974 ne samo, da bi preprečila izvoz kapitalov, temveč prav zato, da bi omejili trošenje italijanskih turistov na tujem in da bi nasploh izboljšali turistično bilanco. To pa ni v skladu z določili Evropske gospodarske skupnosti, kar je potrdilo tudi njeno sodišče z razsodbo, ki so jo objavili letošnjega januarja.

Medtem pa je ministrski dekret že naletel na številne ocene, ki so na splošno zelo ugodne. Takoj po objavi tiskovnega sporočila ministrstva za zunanjo trgovino se je oglasila pristojna komisija pri EGS in povoljno ocenila njegov ukrep. Podobno pa so se oglasile tudi številne turistične agencije, ki si od dejanske odprave valutnih omejitev upravičeno še največ obetajo.

Lep uspeh jugoslovanskega in italijanskega nogometa

Jugoslovanska vrsta si je s tesno (1:0), a zaslužno zmago proti Nizozemski zagotovila nastop na olimpijskem nogometnem turnirju v Los Angelesu. To je najbolj razveseljujoč rezultat včerajšnjega dne, ki pa je »plavim« prinesel še eno zadoščenje, in sicer uvrstitev v polfinale evropskega prvenstva za igralce pod 21. letom starosti.

Olimpijska reprezentanca si je pot v Los Angeles torej zagotovila predčasno, saj jo čaka še tekma proti Romuniji, ki pa ne more nič več spremeniti, saj so »plavi« nedosegljivi na prvem mestu lestvice.

V četrtfinalu nogometnega EP pa so včeraj »plavim« s 3:1, po podaljških odpravili Škotsko, proti kateri so v prvi tekmi v gosteh zgubili z 2:1 in se bodo v polfinalu pomerili z zmagovavcem tekme Španija - Poljska. V tem prvenstvu je prav tako lep uspeh zabeležila Italija, ki je včeraj z 1:0 odpravila Albanijo (»azzurri« so zmagali tudi v prvi tekmi) in se bo v polfinalu srečala z Anglijo.

Žal je jugoslovanska vrsta izpadla iz nadaljnega tekmovanja za EP »under 18«, potem ko je v Beogradu izenačila 2:2 proti Grčiji. V evropskem mladinskem prvenstvu pa se je v zaključni del uvrstila Italija.

NA 10. STRANI

Možnosti za krepitev sodelovanja med SFRJ in Angolo

BEOGRAD — Predsednica ZIS Milka Planinc se je včeraj pogovarjala s predsednikom LR Angole in predsednikom MPLA — stranke dela Angole Eduardom Dos Santosom, ki se mudi na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji.

Sogovornika sta drug drugemu pojasnila aktualni notranji položaj v Jugoslaviji in Angoli, še zlasti na gospodarskem področju. Ugotovila sta, da so možnosti za izboljšanje gospodarskega sodelovanja med državama, kar si obe tudi želita. Dosežena stopnja tehnologije in bogatih izkušenj v številnih gospodarskih vejah Jugoslavije, pa tudi sposoben kader, bi lahko veliko prispeval k hitrejšemu razvoju Angole, oziroma povečanju celotnega gospodarskega sodelovanja.

Milka Planinc in Dos Santos sta posebno pozornost namenila tudi žgocemu mednarodnemu gospodarskemu položaju. Poudarila sta, da razvite države niso pripravljene spreminjati obstoječega neugodnega stanja, ki zelo močno prizadene države v razvoju in opozorila na nujnost krepitev medsebojnega sodelovanja med državami v razvoju, s čimer bi le-te poglobljale svoj razvoj in hkrati krepile svoje neodvisne položaje. (dd)

□ DUBROVNIK — Z ladje Kastav, last reške Jadrone, so v dubrovniškem pristanišču začeli včeraj raztovarjati 300 ton kave, ki jo je iz Brazilije uvozil Centroprom iz Beograda.

V Dubrovniku raztovarjajo tudi 1800 ton južnega sadja, večinoma pomaranč in limon, ki jih je uvozila beograjska Kooperativa.

Bolj kot kava in južno sadje, pa sta uradne organe v dubrovniški luki zanimala 2 slepa potnika, ki so ju našli na ladji Kastav.

Ob splošni stavki v Loreni in železarskih revirjih Mitterrand zagovarja vladne izbire in opominja komunistične zaveznike

PARIZ — Medtem ko so v petih lorenskih mestih tisoči delavcev protestirali proti vladni železarski politiki ob geslu »Mitterrand prodanec«, je francoski predsednik na tiskovni konferenci branil vladne izbire.

Na ponedeljski izziv generalnega sekretarja KPF Marchaisa je Mitterrand odgovoril s poslednjim obvestilom: »Ostajam zvest svojim obvezam, hočem enotnost ljudskih sil, a ne za vsako ceno, ne za ceno pobud, ki sabotirajo in kritizirajo vladne izbire in jim s tem spreminjajo cilje in podobo!« V bistvu je Mitterrand opomnil komuniste, da ne bo dopustil vladnim partnerjem opozicijskih metod, da morajo izbrati kam se bodo postavili, saj so dvojne tirnice nesprejemljive.

Francoski predsednik pa je ves svoj poseg osredotočil na temeljno misel, da ni napredka brez temeljite modernizacije in to »ne samo v elektroni in informatiki temveč tudi v vseh tradicionalnih obratih«.

Minister za industrijo in raziskave bo tako po Mitterrandovih besedah postal »minister industrijske reorganizacije« z »izrednimi pooblastili«. Cilj restrukturizacije pa bo dati prizadetim regijam, predvsem Loreni, sredstva, za preporod, »ne v prihodnjem stoletju, temveč takoj!«.

Mitterrand je tudi zagotovil, da ne bo nihče od 27 tisoč delavcev odpuščen, da bodo del delavcev upokojili, ostali pa se bodo lahko prekvalificirali. »Obvezujemo se, je poudaril Mitterrand, da bomo v prihodnjih letih spremenili ali ustanovili v prizadetih pokrajinah, predvsem pa v Loreni, nove obrate, da bomo povečali delovna mesta.«

V obrambi »dramatičnih izbir« je Mitterrand navedel podatke o javni pomoči železarstvu, ki je postalo pravi sod brez dna, ki je v obdobju od leta 1966 do leta 1981 izničilo 60 milijard frankov, ne da bi se izvleklo iz krize in deficitov. Francija bi lahko še nekaj let nadaljevala s tako prakso, a prej ali slej ne bi uspela več kriti deficitov suhih vej, kar pa je najhujše, zamudila bi vlak tehnološke preosnove francoske industrije.

Mitterrandova pojasnila pa niso zadovoljila prokomunističnega sindikata CGT, ki je poudaril potrebo, da

»ljudstvo Lorene vkoraka v Pariz«. Razkol v francoski levici se torej do skrajnosti pogloblja.

Včerajšnja splošna stavka v Loreni pa je med drugim dokazala za socialiste skrajno nevarno enotnost vseh družbenih razredov, ko je treba napasti socialistično vlado. Saj se je »razen potokov in rek« dobesedno vse ustavilo v Loreni. Že ob petih zjutraj so bile avtoceste prepletene z bodečo žico in gorečimi pnevmatikami. Ovirole so odstranili šele ob 12.00 da bi tisočim omogočili prihod na zbirna mesta za zaključne protestne manifestacije, ki so, kot rečeno, časovno soupadale z Mitterrandovo tiskovno konferenco.

Opoldne so zvonovi vseh občin bili plat zvona, škofa iz Metz in Nancy-

ja pa sta v poslanici »vsem ljudem dobre volje« prikazala, da bodo ukinitve tisočih delovnih mest težko breme trpljenja in straha.

Oblast je mobilizirala vse razpoložljive varnostne sile, a jim zabijala, naj stojijo le ob strani, da ne bi še bolj stopnjevali delavskega srda. Policija ni posegla niti, ko so razjarjeni manifestanti uničevali javno imovino in s sramotilnimi gesli prepletkali hiše krajevnih socialističnih veljakov. Bržkone je Mitterrand prepričan v pravilnost svojih izbir, da je treba suhe veje neproduktivnega železarstva odžagati in gospodarstvo cepiti z mladikami tehnoloških inovacij, da bo lahko francosko gospodarstvo postalo ponovno konkurenčno.

Je izvoz večji ali manjši kot lani? Najnovejši podatki vlade o jugoslovanskem izvozu

BEOGRAD — Dva predstavnika zveznega izvršnega sveta sta dala v skupščini SFRJ na isti seji dve vrsti »najnovejših« podatkov o jugoslovanskem izvozu na začetku leta. Namestnik zveznega sekretarja za tržišče Istvan Berald je seznanil delegate o gibanju izvoza do 26. marca in poudaril, da gre za najnovejšo kazalce zvezne vlade. Med drugim je poudaril, da je jugoslovanski izvoz do omenjenega datuma, glede na enako lansko obdobje, manjši za en odstotek. To je vsekakor povzročilo zaskrbljenost delegatov.

Glede na to, da je izvoz okostje celotne stabilizacije so delegati postavili dodatna vprašanja. Med drugim so zahtevali tudi seznanitev z nekoliko bolj svežimi številkami, če le-te obstajajo. Najprej je kazalo, da je takšna zahteva nerealna, saj se je vsiljevalo vprašanje, zakaj potem Istvan Berald ne bi povedal tudi novejših podatkov od prej omenjenih, če le-ti že obstajajo v ZIS. Vendar pa se je pokazalo, da je bilo vprašanje vendarle na mestu. Član ZIS Spasoje Medenica je namreč delegatom sporočil novejšo podatke o izvozu in sicer je imel podatke do 29. marca. Še posebej pomembno je, da so bile te številke ohrabrujoče. Kot je povedal, je bil izvoz do tega dne, glede na enako lansko obdobje, za 2 odstotka večji in na konvertibilno tržišče večji za 11 odstotkov.

Razprava je po Medeničevih besedah dobila povsem drugačen tok.

Pogovor na temelju negativnih ali pozitivnih izvoznih rezultatov seveda ne more biti enak. Pa ne samo pogovor, temveč tudi sklepanje. Vse to pa je povzročilo tudi druga razmišljanja, predvsem o tem, kako je mogoče, da v ZIS, v njegovih organih, ni popolnega usklajevanja, ko gre za predočevanje podatkov, komentira Tanjug. (dd)

V boju za predsedniško nominacijo demokratske stranke Pomembna prednost Walterja Mondala pred Hartom na volitvah v New Yorku

NEW YORK — Bivši ameriški podpredsednik Walter Mondale je izbojeval na primarnih volitvah demokratske stranke v New Yorku prepričljivo zmago. Zbral je 45 odstotkov vseh glasov, njegov glavni tekmeč Hart jih je dobil 27%, črnski duhovnik Jackson pa 25%.

Mondalova zmaga ni bila nepričakovana. Znano je bilo namreč, da mu uspeh v tej zvezni državi skorajda ne more uiti. K njemu mu ni pripomogla le izvrstno izpeljana volilna propaganda pod vodstvom ameriškoitalijanskega guvernerja Maria Cuomo in vsemogočnega newyorškega župana Eda Kocha, ampak tudi množična podpora Židov (ki sestavljajo v New Yorku tretjino volivcev), sindikaliziranih delavcev, starejših volivcev, povsem nepričakovano pa tudi »yuppiesov«, mladih belopolitih izobražencev, ki so tokrat prvič obrnili hrbet Hartu.

Da Hart v New Yorku ni blestel ni presenetilo nikogar. Tudi sam je vedel, da tu proti Mondalu ne bo opravil ničesar in ni niti čakal na rezultate volitev, ampak se je kar odpeljal v Pensilvanio, kjer bodo v torek izvolili naslednjih 172 delegatov.

Povsem nepričakovano pa se je uveljavil v New Yorku Jackson. Očividno predstavlja zanj velik uspeh predvsem dejstvo, da je uspel zdramiti tamkajšnje črnce iz

tradicionalnega volilnega dremeža in celo nasprotovanja volitvam. Toda čeprav je zanj glasovalo 80% vseh newyorških črncev ni nobenega dvoma, da so oddali glasovnico zanj tudi drugi.

Mondale je z newyorško zmago, doslej najpomembnejšo na letošnjih volitvah (»paket« 252 glasov je drugi največji za onim iz Kalifornije s 345 delegati, kjer bodo volitve junija) prevzel prepričljivo vodstvo na »skupni lestvici« njegovega boja s Hartom (zagotovil si je 867 delegatov, Hart 518 in Jackson 140, za konvencijo v San Franciscu med 16. in 19. julijem pa jih je potrebnih vsaj 1.967), vendar predstavlja največje presenečenje newyorških volitev dejstvo, da je Jackson skorajda ujel Harta. To neizpodbitno kaže na dejstvo, da se bo moral vsak, kdor bo pač kot beli kandidat izvoljen na demokratski konvenciji julija v San Franciscu, nujno spoznameti tudi s temnopoltim pastorjem. Brez njega bo težko izpeljati kakršenkoli politični račun.

□ SAN SALVADOR — Novi zastopnik ameriškega predsednika Reagana za Srednjo Ameriko Harry Shlaudeman je prispejal včeraj v Salvador, kjer se je srečal s predsednikom Alvarom Magano. Po obiskih v Hondurasu in Gvatemali se bo Shlaudeman odpravil v prihodnjih dneh še v Kostariko in Nikaragvo.

Ob koncu konference za jedrsko planiranje severnoatlantskega vojaškega zaveznikstva

Zahodnonemški zunanji minister Genscher se zavzema za večjo vlogo Zahodne Evrope

BONN — Zahodnonemški zunanji minister Hans-Dietrich Genscher je ob 35. obletnici ustanovitve NATO opozoril članice atlantskega zaveznikstva, naj ne ubirajo osamljenih političnih poti, in se je spet zavzel za to, da bi evropski partnerji okrepili svoj vpliv v zahodnem zaveznikstvu. Evropski steber NATO mora pomeniti več, kot znaša seštev vseh obrambnih prispevkov in več kot mešani in neuskladeni pevski zbor.

Genscherjeva opozorila niso tako odveč spričo ironičnega dejstva, da bi bila večina udeležencev sedanje konference skupine NATO za jedrsko planiranje v turškem mestu Cesme z zamudo prišla na cilj, če ne bi nekateri vzhodnoevropske članice varšavskega pakta dale zahodnim letalom dovoljenja za prelet. Grčija, ki je sicer članica NATO, a hudo sprta s Turčijo, ki je tudi članica zahodne obrambne zveze, je prepovedala tem letalom prelet čez svoje ozemlje.

Bolj verjetno pa je, da je Genscherjevo opozorilo posredno veljalo Nizozemski, na katero navtovski obrambni ministri na konferenci v Cesmeju izvajajo pritisk, da bi naposled že sprejela drugi del dvojnega sklepa NATO o nameščanju manevrskih raket, kot so to konec lanskega leta storile ZRN, Velika Britanija in Italija. NATO pričakuje od Nizozemske, da bo letos poletni na-

mestila manevrirne rakete.

Ameriški obrambni minister Caspar Weinberger je na zasedanju skupine za jedrsko planiranje razložil svojim evropskim kolegom načrte vlade ZDA o zgraditvi protiraketnega obrambnega sistema v vesolju. Skupina za jedrsko planiranje je bila ustanovljena leta 1967, da bi lahko tudi tisti član atlantskega zaveznikstva, ki nimajo jedrskega orožja, sodelovali pri zaveznikem jedrskem planiranju. Weinberger je povedal svojim kolegom, da se po podatkih, ki so jih zbrali ameriški izvidniški in vohunski sateliti, Moskva zelo trudi, da bi razvila tak obrambni sistem v vesolju.

Zahodnonemški obrambni minister Manfred Woerner predlaga, naj bi bil zahodni obrambni sistem v vesolju uperjen ne samo proti strateškim medcelinskim raketam, ampak tudi proti taktičnim raketam. Woerner je poudaril, da ozemlje zahodnoevropskih natovskih partnerjev ne sme ostati nezavarovano.

Doslej so bili Američani zelo zadržani glede protiraketne obrambe v vesolju tudi do svojih zaveznikov. Prvič je o teh načrtih uradno spregovoril predsednik Reagan 23. marca lani in tako napovedal novo razsežnost v oboroževalni tekmi med supersilama in blokoma. Po ameriških predstavah naj bi protiraketna obramba v vesolju

obsegala ne samo konvencionalno oborožene satelite, ampak tudi sisteme, ki uporabljajo laserske žarke. Washington je pripravljen izdati 20 milijard dolarjev samo za to, da bi strokovnjaki do leta 1990 temeljito proučili možnosti in zmogljivosti takšnega obrambnega sistema.

Ta ameriški načrt vzbuja številne pomisleke ne samo v ZDA in v Evropi, ampak celo pomisleke obrambnih ministrov evropskih članic NATO, ki so poslušali ministra Weinbergerja v Cesmeju. Kljub temu da bi bil ameriški obrambni sistem v vesolju obrambne in ne napadalne narave — pravijo kritiki — bi porušil ravnotežje med supersilama. Toda vse kaže, da tudi Moskva misli na tak obrambni sistem. Tak sistem pa neposredno zadeva sedanjo natovsko zastraševalno strategijo. Zahodna Evropa je priključena na ameriški jedrski potencial in ob načrtih Pentagona se med drugim zastavlja vprašanje, ali bodo Američani z novim sistemom ščitili tudi ozemlja svojih evropskih zaveznikov. Weinberger zagotavlja, da jih bodo. Četudi je uresničenje načrtov o zgraditvi protiraketnega sistema v vesolju še daleč, so že zdaj očitne daljnosežne posledice, ki bi jih čedalje hujša militarizacija vesolja prinašala s seboj.

BOŽIDAR PAHOR

NATO poziva k obnovitvi pogajanj

CESME (Turčija) — Ob koncu ministrske konference skupine NATO za jedrsko načrtovanje v turškem mestu Cesme so včeraj objavili neobičajno kratek dokument, ki ga nista v celoti podprli Danska in Grčija. V njem države članice atlantskega zaveznikstva pozivajo Sovjetsko zvezo, naj obnovi pogajanja o omejevanju jedrskega orožja, obenem poudarjajo svojo pripravljenost za sklenitev »pravičnih in preverljivih« sporazumov, ki bi vzpostavili ravnotežje oborožitve »na najnižjo možno ravne«.

Obrambni ministri pa so tudi navedli, da ne pristajajo na dosedanje sovjetske pogoje za obnovitev pogajanj in da bodo zato nadaljevali s predvidenim nameščanjem jedrskih raket srednjega dometa v Zahodni Evropi.

V sklepnem dokumentu obenem podarjajo, da je NATO izključno obrambnega značaja in da je edino jamstvo za mir v Evropi.

Seja izvršnega odbora SKGZ v Trstu

Povečujejo se naše odgovornosti do slovenske šole

TRST — Problemi slovenske šole, in še zlasti vpis otrok v prve razrede osnovnih šol, so bili v ospredju razprave izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestala v ponedeljek v Trstu. Izvršni odbor je nadalje razpravljala o vrsti pobud, ki naj pospešijo obravnavanje zakona o globalni zaščiti in naj dokažejo, če bi bilo to sploh še treba, da so vsi Slovenci enotni v zahtevi po celovitem zaščitnem zakonu, ki naj prizna naši narodnosti skupnosti pravice povsod, kjer živi.

Uvod v razpravo izvršnega odbora je bilo poročilo predsednika odbora za šolstvo Pavla Stranja, ki je svoje izvajanje razčlenil na tri glavne probleme: vpisi v prve razrede osnovnih šol, predpisi malih maturantov na višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom in problem fakultete za prevajalce in tolmače na tržaški univerzi. Na osnovi podatkov o vpisih je Stranj ugotovil, da so le-ti do leta 1980 naraščali, kar je v marsikomu vzbujalo iluzijo, da kot narodnostna skupnost ne bomo občutili demografskega padca v tolikšni meri kot tržaška, in širše vzeto kot celotna deželna skupnost. V tem pogledu je leto 1980 prava ločnica, saj so začeli po tem letu vpisi v prve razrede osnovnih šol upadati. Za tri leta se je padec ustalil pri 25 odstotkih, za prihodnje obdobje treh ali štirih let pa bo

še občutnejši, tako da naj bi se po predvidevanjih SLORI v letu 1987/88 vpisalo v prve razrede slovenskih osnovnih šol na Tržaškem in na Goriškem 180 otrok, medtem ko se jih je v 1980-81. letu 408.

Odbor za šolstvo, ki je že poglobljeno razpravljala o teh problemih, je bil mnenja, da je treba poseči na več ravneh in še zlasti na ravni otrok, ki so vpisani v slovenske otroške vrtce, ob tem pa se soočiti tudi z dejstvom, ki izhaja iz analiz Slori, da je na vsakih 100 otrok, ki jih starši vpišejo v slovensko šolo, 5 otrok slovenskih staršev in 20 otrok iz mešanih zakonov, ki začnejo obiskovati italijansko šolo. Akcija v tej smeri pa predstavlja, da si moramo kot skupnost prevzeti odgovornost, da zlasti otrokom iz mešanih zakonov in njihovim staršem pa tudi učiteljem pomagamo pri premoščanju nastajajočih težav, če si prevzamemo odgovornost, da jih vabimo v slovensko šolo.

Vzporedno s padcem vpisov v prve razrede slovenskih osnovnih šol je bilo opaziti tudi padec predpisov slovenskih malih maturantov na višje šole s slovenskim učnim jezikom. Lani se je na primer 85 odst. malih maturantov na Tržaškem in 82 odst. na Goriškem vpisalo na slovenske višje srednje šole, letos pa sta odstotka zdrknila na 70 na Tržaškem in 72 na Go-

riškem. Podatki kažejo, da se je več dijakov vpisalo na take italijanske zavode in smeri, ki jih slovenska šola nima, medtem ko je pojav vpisov na tiste italijanske šole, ki jih imamo tudi Slovenci, zelo omejen. V zvezi z vpisi je opaziti tudi večje zanimanje za znanstveni licej in trgovski tehnični zavod ter manjše zanimanje za učiteljske in strokovni zavod.

V obsežni razpravi, ki je sledila Stranjovemu poročilu, je izvršni odbor ocenil podatke o vpisih za izredno zaskrbljujoče in menil, da bo treba pojav poglobljeno raziskati z znanstvenim pristopom tudi zaradi daljnosežnih posledic, ki jih tak padec ima na vseh področjih življenja naše skupnosti. Demografski padec in potujčevanje sta najbrž veliko vplivala na tako stanje, treba pa je ugotoviti, ali obstajajo še drugi razlogi, na osnovi znanstvenega ugotavljanja vzrokov pa poiskati tudi primerne protukrepe. Izvršni odbor je nadalje naglasil, da problemov na šolskem področju ne bo mogoče učinkovito reševati, dokler ne bomo imeli kot skupnost samostojnega šolskega kraja.

Kar zadeva problem fakultete za prevajalce in tolmače pa je bil izvršni odbor SKGZ mnenja, da se je treba z vso težo zavzeti zato, da bi slovenščina postala prvi jezik in da bi le tako fakulteta res ustrezala dejanskim potrebam ozemlja, na katerem deluje. (vt)

Razprava v deželnem svetu o predlogu MF

Težaven boj Furlanov za svojo avtonomijo

TRST — Deželni svet je včeraj razpravljala o leta 1967 predloženem zakonskem osnutku Furlanskega gibanja o ustanovitvi avtonomne dežele Furlanije s posebnim statutom. Razpravo o njem je pričel deželni svetovalec De Agostini, ki je dal priznanje predsedniku deželnega sveta Videmčanu Turellu (KD), da je pokazal primerno občutljivost in začel razpravo o predlogu. Ker se je fašistom ponesrečil poskus, da bi združili razpravo o predlogu MF in predlogu KPI za ustanovitev posebne komisije za preučitev in spremembo posebnega statuta F-JK, je razprava stekla ločeno o obeh predlogih, tako da je prvi povzel besedo De Agostini, ki je obširno govoril o avtonomističnih težnjah izoblikovanih v Furlaniji med obema vojnoma in posebno po drugi.

Njegova izvajanja in reakcije deželnih odbornikov in svetovalcev so pokazala, da je po eni strani zaradi naraščajoče zavesti o neki jezikovni in narodni pripadnosti Furlanov in po drugi strani pa zaradi lokalističnih in centralističnih teženj, ki so se v Trstu izoblikovale posebno z Listo za Trst, dežela Furlanija-Juljska krajina resnično razpeta med dve med seboj vedno bolj ločeni resničnostmi, ki imata kaj malo skupnega in bosta v bodoče še to izgubili. Če ima katera izmed dežel dve duši, potem je to dežela F-JK.

Tako se nam je v De Agostinijevem izvajanju videlo nadvse zanimivo sklicevanje na 125 tisoč podpisov zbranih v Furlaniji za odprtje videmske univerze, 95.000 podpisov za referendum o ustanovitvi avtonomne

dežele Furlanije in 60.000 podpisov za zaščito furlanskega jezika.

Ko furlanski avtonomisti zagovarjajo svoje zahteve, imajo razmeroma lahko delo, kadar vodo na njihov mlin dovajajo takšne izjave, kot jo je dal nekdanji tržaški župan Cecovini, češ da je Udinese Zica kupila z denarjem davkoplačevalcev cele dežele, ali kot je bila druga Cecovinijeva izjava, da se hoče Trst finančno sam upravljati. Ob takšnih izjavah De Agostiniju ni bilo težko Trstu prisoditi odgovornost za rušenje deželne enotnosti. V takšnem vzdušju je razmeroma lahko govoril tudi o tržaškem centralizmu, ki naj bi zamenjal rimskega.

Vsaj za MF je bila včeraj postavljena pod vprašanje dogma o enotnosti dežele. Tudi izjave uglednih videmskih in tržaških politikov v fazi

izdelave ustavnega zakona o ustanovitvi dežele, ki jih je navajal govornik, so bile naklonjeni videmski in tržaški avtonomiji.

»Pomlad narodov je še vedno trajajoč proces, v katerem se oblikuje furlanska narodna zavest, tista, ki jo je dolga leta s političnimi gesli in irendentističnimi očitki zatiral večinski in nacionalistični narod in nam kratil pravico do samoodločbe.«

Predstavniku MF so večkrat segli v besedo. Tako je predsednik Turello posmehljivo vprašal, če je res samo naključje, da je burja včeraj na pročelju visečo deželno zastavo potisnila na pol droga. Odbornik Mizzau, ki ga je De Agostini izzival kot predsednika Filologica Friulana, pa je z razširjenimi rokami obžaloval, da ne more slabo govoriti o Tržčanih, ker bo za evropske volitve (naša dežela je enot-

ni volilni okoliš) potreboval njihove glasove. (Naj dodamo, da bo prvotni kandidat za evropski parlament Comelli ostal deželni predsednik).

Zaradi časovne stiske nismo mogli razpravi slediti do kraja. Njen izid je napovedoval De Agostini, ko je rekel, da »bodo danes sicer lahko premagali MF, ne bodo pa s tem premagali avtonomistične ideje in vprašanja odstranili z dnevnega reda.«

De Agostini se je posmejal očitku, da ga preganja furlanski kompleks. Čutil se je močnega, ker v deželnem svetu sedi cel zbor Furlanov različnih strank, ki so vsaj z dušo bili z njim, kar zaradi strankarskih koristi javno ne bodo nikoli priznali.

Ne vemo pa, kako se je počutil, ko ga je Comelli vprašal, če so tudi Goričani in Pordenončani (kot da bi Videmčani to že storili!) pristali na vstop v »furlansko deželo«. (gv)

Predlog parlamentarcev KPI za nejedrsko cono pri nas

RIM — Skupina komunističnih poslancev, med katerimi so tudi vsi izvoljeni na komunističnih listah v Furlaniji - Julijski krajini ter Venetu, je včeraj naslovila na obrambnega in zunanega ministra vprašanje, v katerem je rečeno, naj se italijanska vlada zavzame za denuklearizacijo omenjenih dveh dežel na mednarodnih pogajanjih za ostvaritev nejedrskih območij.

V vprašanju, katerega prvi podpisnik je posl. Barracetti, je med drugim rečeno, naj bo italijanska vlada pobudnik za iskanje sporazuma med državami članicami atlantskega in varšavskega zavezništva ter gibanja neuvrščenih, ki naj bi zamrznil in postopno odstranil taktično jedrsko orožje na omenjenem območju.

Zanfagnini o pokrajinah

VIDEM — Podpredsednik dežele F-JK P. Zanfagnini je predvčerajšnjim sprejel predstavništvo pokrajinskih uprav na tem območju.

Govor je bil predvsem o finančnih problemih, ki se odpirajo ob izvajanju dež. zakona št. 7 iz leta 1981, po katerem bi morale pokrajinske uprave sodelovati pri deželnem načrtovanju.

Je Trst mesto srečnih ljudi?

RIM — Izvedenci statističnega zavoda Censis so izvršili raziskavo, iz katere izhaja, da je Trst tisto mesto v Italiji, kjer ljudje najbolj živijo. Enačba Trst = mesto blagostanja je izzvala številne polemike, sedaj pa je narekovala Združenju Tržčanov in Goričanov, ki bivajo v Rimu, potrebo, da vprašanju posvetijo širšo javno debato. Ta bo danes, 5. 4., v prostorih predstavništva Dežele Furlanije-Juljske krajine v Rimu, Trg Colonna 355. Govorila bosta tudi član statističnega zavoda prof. Giorgio Troi in časnikar Pino Aprile, ki je o zadevi priobčil sestavek v znanem italijanskem tedniku.

V Gorici seja o vodnem gospodarstvu

GORICA — Na prefekturi se je včeraj pričelo zasedanje mešane italijansko-jugoslovanske komisije za vodno gospodarstvo, ki se bo nadaljevalo tudi danes. Komisija je razpravljala za zaprtimi vrati in bo kaj bolj točnega mogoče izvedeti danes, ob koncu srečanja, ko bodo sestavili ustrezni protokol.

Govor je bil o ukrepih za omejevanje, oz. odpravljanje onesnaženja vodnih tokov, o uravnavanju pretoka na Soči v času gradnje in nato obratovanja nekaterih večjih objektov, kot sta hidrocentrala v Solkanu in načrtovani jez na italijanski strani, o proizvodnji električne energije. Jugoslovansko delegacijo vodi Tone Poljšak, italijansko pa veleposlanik Casilli. Drugo srečanje bo že oktobra letos, predvidoma v Jugoslaviji.

V Lignanu oddaje o navtičnem turizmu

VIDEM — Od začetka maja bodo turisti v Lignanu lahko poslušali posebno informacijsko oddajo, ki jih bo seznanjala z navtičnim turizmom in pomorstvom na splošno.

Jutri in pojutrišnjem v hotelu Savoia Excelsior Kongres o izkoriščanju laboratorijskih testov

Na pobudo italijanskega združenja za klinično patologijo AIPAC in ustanove Triveneta di Patologia Medicina di Laboratorio ter pod pokroviteljstvom deželnih uprav Furlanije-Juljske krajine in Veneta ter tridentinske in boscenske avtonomne pokrajine bo družba Beckman Analytical (italijanska podružnica korporacije Smith Kline Beckman Inc.) priredila jutri in pojutrišnjem, 6. in 7. aprila, v tržaškem hotelu Savoia Excelsior Palace 28. zdravniško-specialistični kongres o temi »Za boljše izkoriščanje laboratorijskih testov«.

Prvenstveno bodo razpravljali o aktualnem vprašanju kompjuterizacije laboratorijskih preizkusov, ki je dokajšnjega pomena tako za zdravstvene delavce kot za javne upravitelje in neposredne koristnike laboratorijskih analiz; upraviteljem pomeni kompjuter med drugim učinkovito sredstvo za racionalizacijo javnih izdatkov, zdravstvenim operaterjem pomaga k rasti strokovnosti, pacientom pa omogoča brže razpolaganje z mnogo natančnejšimi izvidi. »Uporabi kompjuterja v laboratoriju za klinično patologijo« bo v resnici posvečena tudi osrednja okrogla miza na tem zasedanju.

Kongres bo, kot rečeno, dvodnevni, razdeljen pa bo v štiri dele. Prvi se bo začel jutri ob 10.30 in končal ob 13. uri, drugi bo na vrsti od 15.30 do 17. ure, tretji (v soboto) se bo odvijal od 9. do 10.30, četrti pa od 11. do 12.30. Sodelovali bodo univerzitetni profesorji, primariji in drugi strokovnjaki iz Padove, Legnana, Pordenona, Dola pri Benetkah, Bassana, Portogruara, Verone, Vicenze, Trevisa, Vidma, San Donà di Piave, Gorice in seveda Trsta. Pozdravil jih bo deželni odbornik za higieno in zdravstvo Renzulli.

Pobudo so podprli tukajšnja Krajevna zdravstvena enota, Tržaška univerza, znanstveni inštitut Burlo Garofolo, CISMEL (Com. Ital. di Standardizzazione dei metodi di Ematologia e Medicina di Laboratorio), vsedrjavna ustanova za klinično encimologijo, vsedrjavno združenje za citologijo, Tržaško zdravniško združenje in krajevna zdravniška zbornica, pristopile pa so k njej Pokrajina, Tržaška občina in Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova za Trst in njegovo obalo.

Izdelali so ga pri občinski konferenci SZDL

Bogat program ob 10-letnici pobratenja med Koprrom in Ferraro

KOPER — Koordinacijski odbor za sodelovanje z drugimi občinami, zamejstvom in mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL Koper je sprejel program delovanja za letošnje leto.

Najbolj bogato bo seveda sodelovanje s Ferraro, s katero je Koper pobraten že 10 let. Prav ob tej 10-letnici se bo zvrstilo mnogo prireditvev tako v Koprro kot tudi v Ferrari.

Aprila bo slovesna seja občinskega sveta Ferrare, 12. maja pa slovesna seja koprške občinske skupščine. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja ljudem iz obeh občin, ki so se v teh 10 letih posebej izkazali pri navezovanju stikov med obema krajema.

Letos bo prišlo tudi do pobratenja med krajevno skupnostjo Bertoki in podobno institucijo v Ferrari. Sklenili so, da bodo v Ferrari in v Koprro poimenovali ulico ali trg po pobratenu kraju. Tiskali bodo tudi posebno brošuro o desetih letih sodelovanja.

Skozi vse leto se bodo zvrstila srečanja: med sindikati, borci, turističnimi delavci, predstavniki koprške gospodarske zbornice in ferrarske trgovinske zbornice, med obrtniki, urbanisti, novi-

narji, PTT delavci, upokojeanci, zdravstvenimi delavci, radio-amaterji, jamarji in mladinci.

Ze 7. aprila bo v Koper prišla skupina 35 ferrarskih otrok, ki so se rodili med 1970 in 1973.

Tudi na področju kulture bo izmenjava zelo intenzivna. V Ferrari bo nastopil pevski zbor Obala, gostovali bodo učenci glasbene šole, godba na pihala, simfonični orkester RTV Ljubljana, dramska skupina SIS za prosveto in kulturo italijanske narodnosti Calegaria, ansambel Istranova. V Ferrari bo razstavljalo tudi 12 slovenskih slikarjev z okrog 60 deli.

V Koprro bodo v okviru prireditve za občinski praznik odprli razstavo zgodovine in umetnosti v Ferrari (razstava bo v koprškem muzeju). Številni ansambli iz Ferrare naj bi se udeležili Koprških srečanj, ki bodo od 23. do 30. junija.

Na področju športa je predvideno tekmovanje v 13 disciplinah. Organizirali naj bi tudi štafeto med Ferraro in Koprrom. Štafeta bo startala iz Ferrare in prispela v Koper predvidoma 11. maja.

Poleg tega bo v Koprro tudi razstava o ferrarskem športu.

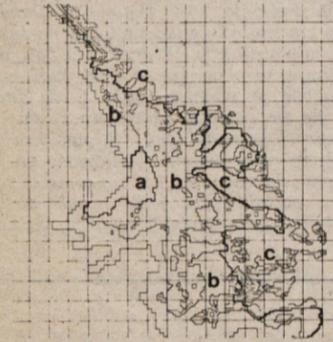
Poleg obsežnega programa sodelovanja s Ferraro je predvideno tudi sodelovanje z drugimi pobratenimi kraji v Jugoslaviji in zamejstvu. Poskušali bodo nadaljevati vse stike, začete že v prejšnjih obdobjih. Naj tu omenimo samo sodelovanje z občino Valjevo, sodelovanje med srednjo pedagoško in naravoslovno-matematično šolo iz Koprre in Centrom usmerjenega izobraževanja iz Struge (Makedonija), organizacija gospodarskega sejma pobratenih občin Bramev v Koprro, sodelovanje Planinskega društva Koper s Planinskimi društvi Zadra, Jajca in Nikšića.

Obsežni bodo tudi stiki z zamejstvom: raznovrstno sodelovanje z Miljami in Dolino, sodelovanje z SKGZ, prijateljski stiki in sodelovanje športnih klubov in društev z obeh strani meje, sodelovanje krajevne skupnosti Pridvor s pobrateno vasjo Trebče, sodelovanje osnovne šole Antona Ukmarja z osnovno šolo »Oton Župančič« iz Sv. Ivana v Trstu in drugo.

»Prispevki za enotno stanovanjsko politiko«

Zanimivo raziskavo bosta danes v časnikarskem krožku predstavili SKGZ in SLORI

Slovenska kulturno gospodarska zveza
Unione culturale economica slovena
CONTRIBUTI PER UNA POLITICA
ABITATIVA UNITARIA
PRISPEVKI ZA ENOTNO
STANOVANJSKO POLITIKO

Slovenski raziskovalni inštitut
Inštitut za raziskave sloveno

bi izboljšali oblike upravljanja teritorija in razčistili odnose med upravnimi telesi in skupnostmi. Uvodne besede se zaključujejo z ugotovitvijo, da konflikte do katerih prihaja zmoremo in moramo rešiti še bolj zato, da bi odgovorne krajevne upravitelje usmerili k enotni stanovanjski politiki, katere koristi bodo služile skupnosti v celoti.

Raziskava, ki je bila sinoči predstavljena slovenskim upraviteljem v raznih izvoljenih telesih, predstavlja važen doprinos za areševanje problemov, ki so vezani na stanovanjsko politiko in tržaški pokrajini, kjer se ponekod ponovno odpirajo konflikti zaradi izvajanja načrtov za ljudske in cenene gradnje, za uresničitev katerih je slovenska narodnostna skupnost doslej žrtvovala že precejšnje in dragocene površine svoje zemlje.

● Med študijskim obiskom v Italiji je delegacija upraviteljev švedske stolnice Stockholma obiskala tudi Trst in se pogovarjala s predstavniki upravnega odbora Krajevne zdravstvene enote in službe za umsko zdravje.

Favorizirati razpravo o uporabi in upravljanju teritorija, nuditi svoj doprinos za določitev realnih problemov o katerih razpravljati in potreb na katere je treba odgovoriti ter določiti instrumente upravljanja in poganjanja na teritorij: ti so bili glavni cilji, s katerimi sta Slovenska kulturno gospodarska zveza in Slovenski raziskovalni inštitut pripravili raziskavo »Prispevki za enotno stanovanjsko politiko«, ki jo bosta danes dopoldne ob 11. uri v časnikarskem krožku, predstavila javnosti.

Na tiskovni konferenci bosta družbenim in političnim silam raziskavo orisala arhitekt Igor Jogan, ki je raziskavo tudi pripravil, ter direktor SLORI profesor Darko Bratina.

»V zadnjih letih smo na območju tržaške občine pričeli postopnemu naraščanju števila pojavov urbanega konflikta. Mesto s svojim načinom širjenja in razvoja zahteva od predmestnega prebivalstva brezpogojen davek v obliki življenjskega prostora oziroma žrtve, ki za predmestje pomenijo nenehno fizično oženej prostora in krčenje zgodovinskega in naravnega okolja. Hkrati je moč ugotoviti, da je ta davek še posebno velik, ker so vidni le njegovi stroški, ne pa pozitivni učinki: mesto se širi, čeprav njegovo prebivalstvo številčno upada, porabata se nadaljuje tudi takrat, ko je ne opravičujejo logični in strukturni pogoji ubrane rasti. Tedaj je jasno, da raste nezadovoljstvo tistih, ki so morali od nekaj prepustiti svoj prostor mestu in njegovim zakonom in da se konflikt vse bolj zaostruje.«

Tako je zapisano v uvodu raziskave, »ki bi utegnili izveneti — in tega si ne želimo — kot obtožnica tistim« je še zapisano v predstavitvi dokumenta, »ki so pokazali neobčutljivost za potrebe teritorija in šibkejših družbenih in narodnostne komponente na njem.« Raziskava je »predvsem vabilo k razmišljanju, za spodbudo, da

Nabrežinskemu sanatoriju grozi krčenje razpoložljivih ležišč

V devinsko-nabrežinski občini in tudi v drugih predelih tržaške okolice je vzbudi a veliko zaskrbljenost vest, da namerava Krajevna zdravstvena enota z obnovitvijo že zapadle konvencije z lastniki nabrežinskega sanatorija »Pineta del Carso« omejiti razpoložljivost ležišč v tem zdravilišču. Medtem ko nameravajo v treh zasebnih klinikah v mestu skrócić število ležišč (za katere je KZE pred leti podpisala posebno konvencijo) za približno deset odstotkov, bo po sprejetih načrtih to »k'ostenje« v Nabrežini prizadelo približno dvajset odstotkov ležišč, to je 35 na skupnih 175. Ta redukcija bi imela nedvomno tudi svoje negativne posledice nad številom zaposlenega osebja.

»Vprašanje bodočnosti nabrežinskega sanatorija predstavlja zelo pereč problem, ki ga občina skuša rešiti po svojih skromnih močeh in omejenih pristojnostih«, je mnenja odbornik za zdravstvo devinsko-nabrežinske uprave Giorgio Depangher, ki je s tem v zvezi že v začetku preteklega meseca opozoril predsednika KZE in deželne odbornika za zdravstvo na težave sanatorija in zahteval njun poseg. »Dobro razumemo krizo osrednje zdravstvene ustanove, vemo pa tudi,

Giorgio Depangher

da sanatorij odigra v zelo pomembno vlogo ne samo v naši občini, ampak za celotni Kras. Ne verjamem, da se bodo ljudje, tudi zaradi slabih avtobusnih zvez, v primeru skrčenja razpoložljivih mest v Nabrežini, posluževali bolnic v Trstu ali pa sanatorija na Trsteniku. Spričo tega so v nevar-

nosti tudi delovna mesta. Trenutno je v sanatoriju zaposlenih 145 ljudi, od katerih je skoraj polovica doma iz naše občine in iz Kriza.«

Usoda zdravilišča »Pineta del Carso« je v marsičem povezana tudi z uresničitvijo področnih zdravstvenih okrožij, ki v tržaški pokrajini žal obstajajo samo na papirju. Zato se nam zdi res hvalevredna pobuda devinsko-nabrežinske uprave, ki je na lastno iniciativo, kot prva krajevna ustanova v okviru tukajšnje KZE, sprožila postopek za stvarno decentralizacijo zdravstvenih in bolniških uslug. Gre za neke vrste poskus uresničitve samostojnega zdravstvenega okrožja na lastnem teritoriju, ki bo morda že v tem mesecu postal realnost. »Mi se nočemo s to pobudo na noben način zaporstaviti KZE«, je podčrtal odbornik Depangher, »ampak igrati samo spodbudno vlogo, ki ima za cilj celovito uresničitev zdravstvene reforme. V ta namen smo zaposlili za pomoč in sodelovanje vse zdravstvene ustanove, ki delujejo v občini in smo od njih dobili že pozitiven odgovor. Imamo pa tudi srečo, da smo verjetno edina okoliška občina na Tržaškem, ki ima na svojem ozemlju toliko zdravstvenih struktur.« (st)

Obisk pordenonskih dijakov

Po nabrežinskih dijakih je včeraj dopoldne obiskala naše uredništvo skupina dijakov italijanske srednje šole »Ungaretti« iz kraja Prata di Pordenone. Dijaki ki so prišli na celodnevni izlet v Trst, so vse jutro posvetili obisku Primorskega dnevnika, da bi se v pogovoru z uredniki seznanili z vsebino in vlogo manjšinskega lista kot je naš.

Čeprav so bili otroci zelo mladi, obiskujejo namreč prvi in drugi razred nižje srednje šole, so vendarle pokazali precejšnje zanimanje za Primorski dnevnik. To zanimanje je izhajalo tako iz pozornosti, s katero so sledili razlagi novinarjev, še zlasti pa iz vprašanj o delovanju dnevnika in na splošno vse narodnostne skupnosti, ki so jih pozneje postavili.

Šola »Ungaretti« iz Pordenona je že tretja, ki je bila v dveh letih na obisku na Primorskem dnevniku in vse kaže, da sta za obisk pri našem listu zainteresirani še drugi dve šoli s tistega področja. Gre vsekakor za zelo spodbudno dejstvo, saj kaže, da je naša skupnost zanimiva stvarnost, ki jo skušajo razumeti in dojeti vsi tisti, ki niso obremenjeni s predsodki iz preteklosti in sedanjosti. Želeli pa bi bilo, da bi bilo teh predsodkov manj in več zanimanja za slovenski dnevnik tudi v nam ozemeljsko bližjih stvarnostih.

Na sliki pordenonski dijaki v naši tiskarni.

S torkovega sestanka na stadionu »1. maj«

Poživiti kulturno delovanje pri Sv. Ivanu in v Podlonjerju

V torek zvečer je bila na stadionu »1. maj« odprta seja odborov kulturnih društev Škamperle in Union ter Odbora za vrnitev in ponovno uporabo Narodnega doma, torej tistih društev, ki s svojim delovanjem krijejo področje Sv. Ivana, Vrdele in Podlonjerja.

Sestanka, ki so ga sklicali z geslom »Ali bodo naša kulturna društva preživela?« se je udeležilo prav malo domačinov, ki so s svojo odsotnostjo pravzaprav idealno upravičili omenjeno geslo in pa sklicanje sestanka samega.

Za kaj pravzaprav gre? Obe kulturni društvi tega področja bolehata ali celo hirata, razlogov za to pa je lahko več. Na sestanku, ki ga je vodila Loredana Gec, so prisotni omenili velike probleme, ki so zakrivilo rakovo pot svetoivanskega in podlonjerskega slovenskega kulturnega delovanja, ki so med drugimi pomanjkanje kadrov, generacijski problem, saj je srednja generacija popolnoma izostala, nepriključnost dela v kulturnem društvu, saj ni takojšnjih vidnih rezultatov, nato pa še raznarodovanje, napačen pristop do ljudi, pomanjkanje dela z najmlajšimi, pomanjkanje rednega delovanja in še bi lahko dolgo naštevati, kot je bila torkova razprava dolga, predlogov pa je bilo tudi nič koliko.

Ker so pravzaprav konkretni končni sklepi edino važni, jih bomo tu nanašali. Sklenjeno je bilo, da se čimprej skliče občni zbor KD »Slavko Škamperle« (saj je bil zadnji že daljnega aprila 1981), na katerem bodo preverili možnosti bodočega delovanja, razširjena seja odbornikov društev in domačinov, ki jih problem zanima, pa bo v torek, 10. aprila, ob 20.30 spet na stadionu »1. maj«. Na tem sestanku bodo občni zbor sklicali.

Svetoivančani in Podlonjerci bodo letos skušali izvesti vsaj minimalen program, ki predvideva 25. aprila ob 10. uri polaganje venca in proslavo pred Narodnim domom, nato pa še izvedbo Svetoivanskih kresov, Šagro mandrijerjev ter drugo. Morda je prav osredotočenje na krajevne značilnosti in delovanje v okviru teh (omenjeni mandrijerji in kresovi) in seveda skupni boj za vrnitev Narodnega doma prava pot preporoda teh društev, ki sta še kako potrebni in bistveni za vse slovensko življenje na Tržaškem. (dj)

● V torek, 10. aprila, bodo podpisali konvencijo med tržaško univerzo in rimskim Zavodom Maritain. Zavod Maritain deluje v sklopu Unesca in pripravlja mednarodne konference in srečanja s prisotnostjo visokih strokovnjakov.

A. Goljevšček in S. Ota v SK

O matriarhatu in fotografiji

Skromna po številu predstavljenih fotografij, a zelo izbrana razstava barvnih posnetkov snemalca in fotografa Saše Ote je spremljala torkov večer v Slovenskem klubu, katerega gostja je bila ljubljanska raziskovalka, pisateljica in esejistka Alenka Goljevšček.

O razstavi, ki jo je pripravil krožek Foto Trst 80, je na kratko spregovoril Milko Bambič. Opozoril je zlasti na Otovo izrazito občutljivost za barvo, ki skupaj z izbrano kompozicijo daje občutek, da so razstavljene fotografije posnetki umetniških del.

Alenka Goljevšček pa je v drugem delu večera razvila izredno zanimivo analizo pojmovanja matriarhata in patriarhata. Izhajajoč iz opredelitve obeh pojmov, se je izčrpno ustavila pri starogrškem odnosu do ženske in nje vlogi v javnosti, ki je bil izrazito odklonilen in celo sovražni. Sledila je nato pojmovanju obeh pojavov skozi zgodovino, vse do najnovejših antropoloških, filozofskih in socioloških dognanj. Zaključek je strnila v ugotovitve, da matriarhata v resnici nikoli ni bilo, ampak da gre le za mit, ki so ga ustvarili prav stari Grki, ko so — obremenjeni s svojim pojmovanjem ženske kot povsem brezpravnega bitja — poročali o drugih družbah, ki so živele na njihovem obrobju. V njih so bile ženske enakopravne moškim, kar se je modrim Grkom zdelo tako zelo neverjetno, da so preprosto ustvarili mit o matriarhatu in torej o politični nadvladi ženske v družbi.

Predavateljica je za konec opozorila na sodobno žensko problematiko in postavila hipotezo, po kateri je danes ženska bolj izkoriščana kot kdajkoli in torej žrtve lastne, napačno uresničene emancipacije. Gre za prizmo, je ugotovila Goljevščekova, skozi katero se lomijo temeljna eksistencialna vprašanja sodobnega človeštva v celoti.

Zbor Vasilij Mirk jutri na Pivki

Na povabilo Lesne industrije Javor Pivka bo jutri, v petek, 6. t.m., gostoval na Pivki moški pevski zbor Vasilij Mirk. Zbor, ki je na sobotni reviji Primorska poje dobil priznanje za 15-letno sodelovanje na reviji, se bo predstavil s celovečernim koncertom umetnih in narodnih pesmi. V odmoru bosta članici amaterskega odra Jaka Štoka s Proseka - Kontovela predstavili v domačem narečju izvorno delo kontovelskega pisca Alojza Cijaka »Lajnce«.

B. R.

● Deželni odbor je začel vrsto posvetovanj s strokovnimi organizacijami glede osnutka zakonskega predloga o izrednih posegih za gospodarsko oživetje v Furlaniji - Julijski krajini. Predlog so izdelali na osnovi deželnega zakona št. 70 in državnega št. 828 in zadeva njuno uresničevanje. Prihodnji teden se bo deželni odbor srečal tudi s sindikalnimi organizacijami.

USAFE Band v torek v gledališču Prešeren

Ameriška godba »osvojila« Boljunec

Pihalni orkester ameriškega letalstva v Evropi USAFE Band je v torek s svojo glasbo »osvojil« Boljunec. V prepelnem gledališču Prešeren so ameriški glasbeniki s svojimi skladbami, ritmi, pesmimi in zabavnimi domislicami tako ogreli občinstvo, da so morali ob koncu za dobre četrte ure »podaljšati« prvotni program, predno so lahko zadostili vsem željam navdušenih poslušalcev.

USAFE Band je naslednica slavne Glenn Miller band, godbe ameriškega letalstva, ki je leta 1944 s svojimi pesmimi bodrila ameriške vojake na francoskem bojišču. Po Millerjevi smrti v letalski nesreči malo pred božičem istega leta, je prešla godba že v legendo. Nekaj let po razpustu, takoj po drugi svetovni vojni, so jo obnovili: odleže deluje, v raznih sestavih, v Evropi, s sedežem v Kaiserslauternu.

Torkov koncert sta priredili domači kulturni društvi Vodnik in Prešeren pod pokroviteljstvom dolinske občine in ob sodelovanju turistične in letovišarske ustanove; izkupiček večera sta društvi namenili gradnji repertorja na dolinskem Vrhu, ki bo omogočil boljše spremljanje programov ljubljanske in koprške televizije v dolinski občini.

Pred začetkom koncerta je goste pozdravil dolinski župan Švab, ki je podaril kapelniku godbe, kapetanu iz Havajev Garryju Sappu, steklenico domačega žganja, »pristnega proizvoda naše zemlje in delovnih rok

našega človeka«, dirigent pa mu je poklonil serijo plošč USAFE Band. Po predstavitvah je bila končno na vrsti glasba. Godba je uvrstila v program, ki ga je izvajala v Boljuncu predvsem modernejše skladbe, glasbo iz filmskih trakov, broodwayskih musicalov, posegla je v bogato zakladnico ameriškega jazza (Gershwinov »Američan v Parizu«). Izvajanje je bilo lahkotno, domala brezhbno, kar je že od začetka prevzelo prisotne. Če k temu dodamo še vrsto duhovitih domislic (pisalni stroj tajnice Ingrid so spremenili kar v tolkalo), nastop pevca, narednika Eduarda Kartofeln »Patate« (po naše bi mu rekli - krompir) in solo

izvajanja posameznih godbenikov ter tudi večkrat šaljivo napovedovanje poročnika Allisona v »ameriški« italijanščini (poskusil se je tudi s slovenščino, a mu je »hvala lepa« povzročal očitne težave), je takoj na dlani, da se je koncert v kratkem spremenil v pravi spektakel.

Godba ga je zaključila z Millerjevim »In the mood«, ki ga je občinstvo spremljalo z ritmičnim ploskanjem. Aplavz ob koncu ni pomegel. Godba je morala spet zaigrati, pevec »Patata« je spet zapel; poleg nekaterih ponovitev je bilo ploskanje občinstva poplačano še z znano koračnico »Stars and stripes forever«.

Kongres bo v začetku prihodnjega meseca Tržaška PSI pripravlja pokrajinsko skupščino

Tržaški socialisti se pripravljajo na vsedravninski kongres stranke, ki bo kot znano od 11. do 15. maja v Veroni. Do tedaj bodo, kot določa strankin statut, na sporedu sekcijski, pokrajinski in deželni kongresi, na katerih bo tekla beseda o krajevnem političnem položaju in o kongresnih težavah, ki jih je pred kratkim izdelalo rimsko vodstvo.

Sekcijski kongresi v okviru tržaške federacije se bodo odvijali od ponedeljka, 9. aprila do petka, 20. aprila, pokrajinski kongres pa bo v četrtek, 3. maja. Deželni kongres PSI, na katerem bodo izvolili kandidate za vsedravninski zborovanje, bo v Vidmu 5. in 6. maja.

O zahtevni predkongresni fazi je predvčerajšnjim razpravljalo strankino pokrajinsko vodstvo, ki je z zadovoljstvom ocenilo kongresne teze, glede življenja v stranki na krajevni ravni pa je naglasilo, da bo treba v prihodnosti stremeti po večji notranji enotnosti. Pokrajinski kongres, pravi vodstvo PSI, predstavlja torej

edinstveno priložnost za doseg enotnosti znotraj federacije, ki se je razbila po zadnjem pokrajinskem kongresu. Sedanja večina je sad zavezništva med tajnikom Seghenejem in med načelnikom svetovalske skupine na deželi Carbonejem, tako imenovano reformistično strujo, ki predstavlja manjšino, pa vodi dolgoletni tajnik in bivši deželni svetovalec Pittoni.

Vse kaže, da sta se večina in manjšina v zadnjem času precej približali in da zato lahko pričakujemo enotni pokrajinski kongres.

Tržaški socialisti napovedujejo tudi večjo politično manifestacijo na temo »PSI proti kongresu«, ki bo v soboto, 14. aprila v Auditoriju. Na zborovanju bo govoril član strankine vsedravnine direktorije.

● Miljska občinska uprava obvešča, da bo matični urad danes in jutri zaprt zaradi vzdrževalnih del na električnem računalniku.

Zelo pomembna vest z Dunaja Sedež centra UNIDO tudi v našem mestu

Mednarodni center za biološko raziskovanje UNIDO bo imel svoj sedež tudi v Trstu. Tako so sinoči sklenili na Dunaju ministri za znanstveno raziskovanje držav članice posebnega odbora, ki se že več mesecev ukvarja s tem vprašanjem. Drugi sedež te zelo pomembne znanstvene ustanove bo v indijskem glavnem mestu.

Tržaško kandidature je podprlo trinajst držav (med temi tudi Jugoslavija), proti pa so se izrekli Egipt, Sudan in Pakistan, medtem ko sta se Irak in Nigerija vzdržala. Italijansko delegacijo je vodil minister Granelli, v njej pa je bil tudi deželni odbor za finance Rinaldi, ki je izrazil zadovoljstvo nad uspehom tržaške kandidature.

Zaključek tečaja o vinski kulturi

Dreji se bo zaključil drugi tečaj enološke kulture, ki ga prireja trža-

ška Avtonomna letoviščarska ustanova in ki je letos zabeležil izjemen uspeh. Med zadnjim predavanjem bodo v »Botteg del vino« pokušali vina, ki so jih pridelali udeleženci natečaja, sledila pa bo zaključna slovesnost. Na njej bodo udeležencem podelili diplome in predstavili knjigo »Impariamo a bere bene« (Naučimo se pravilnega pitja), katere avtor je Marcello Pillon, ravnatelj natečaja in deželni predstavnik v državni zbornici pokuševalcev vin.

Mednarodni tečaj o supertežnosti

V Mednarodnem centru za teoretiško fiziko pri Miramaru se je včeraj začel poletni tečaj o supertežnosti in supersimetriji. Gre za izredno specialistični tečaj, ki izhajata iz poposlovanja Einsteinove teorije o težnosti in vodita raziskovalce k osnovanju posebne teorije o hkratnem orisu vseh temeljnih interakcij.

Protest uslužbencev v predilnici FTA

Uslužbenci predilnice FTA (Filatura Trieste Altessano), ki jo nadzoruje holding SNIA, bodo začeli jutri sklicevati skupščino na delovnem mestu iz protesta, ker vodstvo tovarne noče dati nobenega jamstva za ponovno zaposlitev 150 delovnih moči v dopolnilni blagajni. Vodstvo je sicer naglasilo, da se je finančno in tržno stanje zboljšalo, tako da bo mogoče v obratu izvršiti naložbo ene milijarde lir, vendar za proizvodno preustrojenje, ki ne predvideva zopetne pomnožitve delovnih mest.

Nov zaščitni znak letoviščarske ustanove

Posebna žirija je med 94 prispelemi predlogi za nov zaščitni znak tržaške Avtonomne letoviščarske ustanove izbrala tistega, ki ga je poslala agencija »Pricap Pubblicità«, izdelal pa grafik Nino Bon. Znak nosi napis »In labore fructus«, nagrada pa znaša milijon lir. Druga nagrada, 500 tisoč lir, je pripadla Danieli Lavrencic, posebno priznanje pa je prejel predlog Giovannija Zoppola. Komisija je izrekla priznanja še nadaljnjim šestim predlogom, ki so prišli v ožji izbor.

Prihodnji teden volitve koordinacijskega odbora tržaških občinskih otroških vrtcev

Prihodnji teden, 12. aprila, bodo volitve v koordinacijski odbor tržaških občinskih otroških vrtcev. V tem permanentnem telesu bodo poleg predstavnikov občine in šolskega zdravniškega zastopnika vodstvenega osebja, predstavnik neučnega osebja, štirje predstavniki staršev in štirje predstavniki učnega osebja. Od izvoljenih staršev in učiteljev mora biti po en predstavnik slovenske manjšine.

Za volitve sta bili predstavljeni dve kandidaturi, tako za starše, kot tudi za učno osebje, in to samo iz enega razloga: mnogi italijanski starši niso hoteli, da bi kandidirali na isti listi kot slovenski. Tako je bila poleg kandidatne liste s samimi italijanskimi kandidati s težavo sestavljena tudi mešana kandidatska lista z italijanskimi in slovenskimi starši.

Mešano listo staršev sestavljata predstavnika slovenskih staršev Mirella Mollicone Čermelj (št. 2) in Marko Paulin (št. 3) ter predstavnika italijanskih staršev Nunzio Di Biasi (št. 1) in Mariagrazia Ferranti Lagonigro (št. 4).

Za predstavitev kandidatnih list je bilo potrebnih 20 podpisnikov (izvoljenih članov v svetih občinskih vrtcev). Ker Slovenci nismo premoogli tega števila, je bila potrebna pomoč italijanskih staršev.

Predstavniki te liste so izdelali program, ki je razdeljen v štiri točke. V prvi točki se lista zavzema za predhodno začetek pouka (ob 7.30 namesto ob 8. uri), nasprotuje pa podaljšanju urnika vrtcev do 17. ure, saj so izkušnje iz prejšnjih let pokazale, da ostane v vrtcih po 16. uri le zelo malo otrok.

V drugi točki se lista zavzema za znižanje prispevka za šolsko refekcijo, ko je vrtec (na primer zaradi počitnic) večji del meseca zaprt ali pa ko ostanejo otroci (zaradi bolezni) dalj časa doma. Tretja točka programa zaobsega vključevanje fizično in umsko prizadetih otrok v vrtec in potrebo po dodelitvi pomoči (pomožnega učitelja) za take primere. V četrti točki so še drugi predlogi kot na primer uporaba šolskega avtobusa za izlete in ekskurzije, tudi za več

vrtec hkrati, nadalje sodelovanje med različnimi vrtni v občini, tako med italijanskimi kot slovenskimi; italijanske in slovenske sekcije naj tudi sodelujejo pri skupnih izletih, gledaliških predstavah in podobnih prireditvah.

Program liste bodo kandidati uradno in javno predstavili volilcem v ponedeljek, 9. aprila ob 18. uri na sedežu ARAC, na trgu pri Ljudskem vrtu. (mp)

Kaj je astrologija?

V mali dvorani Doma Alberta Sirka v Križu bo dreji ob 20.30 zanimivo predavanje. Astrolog Srečko Možina, doma iz Portoroža, bo namreč skušal odgovoriti na privlačno vprašanje »Kaj je astrologija?«. Srečanje prireja mladinski odsek KD Vesna.

● V tržaškem esperantističnem krogu (Ul. Trento 1) se vsak torek in petek odvijajo lekcije esperanta.

Deželni odbornik in župan na ogledu avtoceste

Deželni odbornik za prevoze Di Benedetto, katerega sta spremljala župan Richetti in odbornik Jagodic, si je včeraj ogledal gradbena dela za ureditve nove avtoceste, ki bo povezovala državno cesto 202 s Sedmim pomočnim tržaškega pristanišča. Ugotovljeno je bilo, da dela potekajo po predvidenem roku. Deželni in politični predstavniki so si najprej ogledali gradbišče pri Tovarni velikih motorjev, nato pa dela pri Valmauri in predor pod škodnjem (meril bo 270 metrov), ki je za eno tretjino že zgrajen. Predvideva se, da bo predor dokončan že v tem letu. Ob koncu ogleda je tržaški župan dejal, da gre za delikatna dela (poleg predora so predvideni tudi številni viadukti), ki se pozitivno vključujejo v teritorij.

Nabrežinska posvetovalnica paralizirana

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je izdala tiskovno poročilo, v katerem ugotavlja, da zavrnitev sklepa Krajevne zdravstvene enote s strani pokrajinskega nadzornega odbora, ki je obnavljal naloge nekaterim zdravstvenim operaterjem, med katerimi tudi dvema zdravnikoma ginekologoma, ki že več let delujeta v družinski posvetovalnici v Nabrežini, praktično preprečuje delovanje službe, ki jo je občinska uprava ustanovila pred leti in je bila deležna velikega uspeha med prebivalstvom.

Po mnenju občinskega odbora občine Devin-Nabrežina je sklep nadzornega odbora izredno hud, ker paralizira pomembno službo in ker ga veljavni normativ, na katerega se sklicuje nadzorni odbor, ne opravičuje. Zgoraj omenjeno osebje je namreč v službi že od leta 1979, ta služba (posvetovalnica in CMAS) pa ne sodi v skupino stroškov, predvidenih v finančnem zakonu.

Devinsko-nabrežinski občinski odbor zato prosi upravni odbor Krajevne zdravstvene enote, naj čim prej stopi v stik z deželnimi zdravstvenimi organi in z organi za javne ustanove ter naj takoj ponovno odobri zgoraj omenjeni sklep.

Državni prispevki malim in srednjim podjetjem za razvijanje tehnologije

Mala in srednja podjetja, ki bi rada tehnološko posodobila svojo strojno opremo, lahko to storijo tudi s pomočjo državnega prispevka v višini 25 odstotka investicijskega izdatka, v čemer ni vštet davek na dodatno vrednostnino IVA. To jim omogoča zakon št. 696 z dne 19. decembra 1983, ki je postal operativen z odlokom ministra za industrijo, izdatim 23. decembra lani. Besedilo odloka z navodili o izkoriščanju prispevkov in besedilo ustrezne pojasnilne ministrske okrožnice št. 81168 z dne 21. februarja 1984 sta bili objavljeni v Uradnem vestniku št. 56 dne 25. februarja letos.

Višina prispevka, ki ga lahko prejme posamezno podjetje, ne sme presegati 340 milijonov lir, prispevek pa velja za nabavo največ dveh strojev na visoki tehnološki ravni. Prispevek pride v poštev samo za obdobje med 22. decembrom 1983 ter 31. majem 1984, ko veljavnost zakona zapade. To pomeni, da mora zainteresirani naročiti stroj (ali dva) v omenjenem času, prejeti pa ga mora najpozneje do 30. junija 1985. Prošnjo za prispevek je treba predložiti ministrstvu za industrijo do 30. septembra 1987.

»Stavka proti bilingvizmu« na tržaškem liceju »Oberdan«

Manjša skupina dijakov tržaškega liceja »Oberdan« je skušala v torek zjutraj v znak protesta proti bilingvizmu zasesti to šolo. Uprizorili so celo »demokratske« tajne volitve, na katerih so zmagali tisti, ki »se borijo proti bilingvizmu« s 194 glasovi proti 94. Če pa pomislimo, da ima šola skupno kakih tisoč dijakov vidimo, da je to le neznamenit manjšina. No, šola je bila zaprta zaradi popravil telovadnice, saj so imeli celo zborovanje v nekem bližnjem župnišču zato so, ko so hoteli uresničiti svojo »okupacijo« ostali z dolgim nosom. Obljubili so pa, da se vrnejo naslednjega dne, to je včeraj.

Res so se vrnili, ko pa jih je ravnateljica obvestila, da je oviranje javnega natečaja (ki se je prav včeraj odvijal na tej šoli) kaznivo dejanje, so svojo »zasedbo« spreminili v »stavko«: pač ne bodo šli v šolo. No, stavko je res uresničilo skupno 418 dijakov na tisoč, od teh pa moramo odšteti tistih običajnih 200, ki v teh dneh itak manjkajo zaradi influence. Torej kaj klavrna »stavka proti bilingvizmu« ... (dj)

Socialna pokojnina se 1. maja povzpne na 195.750 lir

Vzporedno s povišanjem vseh pokojnin INPS v smislu njihovega preovrednotenja na gibanje življenjskih stroškov, se je 1. januarja letos zvišala tudi tako imenovana socialna pokojnina. Ta pritiče italijanskim državljanom s stalnim bivališčem v tej državi, ki so dovršili 65. leto starosti (tako moški kot ženske) in imajo ze-

lo nizek lastni dohodek. Socialna pokojnina je tako prešla s prejšnjih 184.250 lir na 191.700 lir mesečno, in to do 30. aprila. Od 1. maja do 31. julija bo znašala 195.750 lir, od 1. avgusta do 31. oktobra 199.450 lir in od 1. novembra 1984 do 31. januarja 1985 202.650 lir na mesec.

Dve nočni »vinski«

Noč med torkom in sredo je bila pod vplivom alkohola še kar razgibana. V naslednjem nekaj ur so namreč zabeležili kar dva »vinska« dogodka. Prvi se je pripetil okoli 1. ure v Drevoredu XX. septembra, ko je izvidnica letkega oddelka tržaške kvesture opazila renault, ki je vozil po enosmerni ulici na nedovoljeni strani. Ko so policisti hoteli voznika legitimirati, so opazili, da je popolnoma pijan, zato so ga, odvedli v glavno tržaško bolnišnico. 41-letni Claudio Dominese, stanujoč na Rebri Scoglietto 28, tako se namreč imenuje človek, ki je preveč globoko pogledal v kozarec, se je nato bolničarjem in agentom javne varnosti uprl, enega nato celo lažje ranil, zato pa so ga tudi aretirali zaradi vožnje v pijanem stanju, upora funkcionarju javne varnosti ter povzročitve osebnih poškodb.

Drugi dogodek, sicer nekoliko skrivnosten, pa se je pripetil isto noč okoli 23. ure pri Sv. Ivanu. Voznik, po vsej verjetnosti »v rožcah«, je s svojim avtomobilom po Vrdelski cesti uprizoril pravi »rally«, trčil v nekaj parkiranih avtomobilov, se nato zagodzil v neki zid, nadaljeval svojo noro vožnjo proti Ul. Timignano. »Veselega« voznika baje niso še prijeli.

† Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša draga mama, nona in pranova

Ivana Korošec vd. Tul

Pogreb bo danes, 5. aprila, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mačkolje.

Zalostno vest sporočajo: hčeri Angela in Marija z družinami ter drugo sorodstvo

Mačkolje, 5. aprila 1984

† Zapustil nas je naš dragi mož in oče

Mario - Stanko Zulian

Pogreb bo jutri, 6. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Ricmanje.

Zalostno vest sporočajo: žena Stanislava, hči Norma, svakinja Darina, sestra Nada in Pina, brat Pepi in drugo sorodstvo

Trst, 5. aprila 1984

† V 85. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, nono in pranova

Ivan Nibrant

Od njega se bomo poslovili danes, 5. t.m., ob 12. uri iz kapele pokopališča v Barkovljah.

Zalujoci: otroci, nevesta in zetje, vnuki, bratje, sestra ter drugo sorodstvo.

Trst, Buenos Aires, Nova Gorica, 5. aprila 1984

Ob smrti Ivana Nibranta izrekata svojcem iskreno sožalje družini Puntar in Tommasi.

Dr. Sonja Mašera in Winifred sočustvujeta z družinami Nibrant, Delise, Černivec, Zlatič in Turk ob izgubi dragega očeta.

5. 4. 1975 5. 4. 1984
Ob deveti obletnici nenadomestljive izgube

Silvestra Grgiča

se ga spominjajo

SVOJCI

Padriče, Izola, 5. aprila 1984

S tabo in z vso tvojo družino smo, draga Neva, ob težki izgubi očeta SILVIJA FERLUGE vsi, ki s tabo delamo iz Zgonika, Saleža in iz ravnateljstva.

Tečajniki za vinogradništvo in varnarstvo pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje izrekajo svojemu kolegu Silvanu Ferlugu iskreno sožalje ob prerani izgubi dragega očeta.

Učiteljci Nevi Ferluga izrekajo iskreno sožalje starši in učenci 3. razreda šole 1. maj 1945 Zgonik ob izgubi dragega očeta.

Alpinistični vrtec za vsakogar v Dolini Glinščice

»Zimske vrtnice« za ljubitelje planin

Tržaška pokrajina je neverjetno bogata s skalnimi pečinami, na katerih se alpinisti vadijo ter pripravljajo na vse večje vzpone in pobude. Tu govorimo predvsem o Dolini Glinščice, o skalah na proseški strani Napoleonске ceste, o pečinah nad morjem pri Seljanu in Devinu, v bližini Trsta pa so še, takoj po meji na jugoslovanski strani, mogočne skale pri Črnem kalu ter Ospu. To je res izreden potencial, iz katerega pa so tržaški slovenski in italijanski alpinisti, pa tudi tisti iz Slovenije, bogato zajemali, rezultat pa je izredno pripravljen in nadarjen plezalski kader.

Vendar pa je pri tem nekaj pomanjkljivosti. Kaj pa tisti, ki jih ne zanima ekstremno plezanje šeste stopnje, ampak le tako, da »si v hribih gotov svojih korakov«? Najlažje smeri v Glinščici so tretje stopnje, kar je za planince, ki pa niso plezalci, še kar naporna stvar. Tega so se pred leti prav dobro zavedli nekateri planinski navdušenci tržaške železarne Italsidra (sedaj Ternija) z dinamičnim Ettorem Tommasijem na čelu, ki so pripravljali svoj planinsko-alpinistični tečaj za odrasle. Če si hotel na Tržaškem plezati, si se moral takoj lotiti ekstremnih smeri. Kaj torej? Obenem pa je nekaj skalnih pečin nad cesto, ki pelje iz Boršta proti Jezeru še popolnoma planinsko in alpinistično neizkoriščenih. Zato so se planinci Italsidra že leta 1975 odločili, da ujamajo kar dve muhi na en mah: z lestvicami, jeklenimi žicami in fiksnimi klini opremijo te pečine pri Jezeru ter tako ovrednotijo

skalno področje, kjer je pri pristopu rastla robida, po drugi strani pa, kar je najvažnejše, »olajšajo« smeri in poti po skalah ter jih, s pomočjo teh jeklenih žic, spremenijo v lahko preplezljive skale, ki so lahko prav vsem dostopne. Rečeno storjeno, vendar pa po mnogem trudu in naporu leta 1977. Zavarovano plezalno pot so imenovali »Rose d'inverno« (zimske vrtnice) po nazivu tečaja za starejše, ki jim je bila ta pot prvotno namenjena. Ker pa oprema in vzdrževanje te poti zahtevata mnogo organizacijskega napora, se je skupina planinskih navdušencev »Rose d'inverno« vključila v tržaško sekcijo CAI - XXX Ottobre.

Zavarovana pot »Rose d'inverno« je dosegla in daleč preseгла svoj namen. Kdo pa si je lahko pričakoval, da bo postala tako priljubljena točka za planince in nedeljske izletnike? To zavarovano pot so nato razširili ter z vrvmi in klini nato zavarovali še vso skalno pečino, tako da je nastala prava mreža lažjih in težjih plezalnih variant. In še ni bilo dovolj. Zato je skupina »Rose d'inverno« programirala ter nato v nekaj mesecih trdega dela v lanskem in letošnjem letu uresničila idealno nadaljevanje prvotne glavne variante zavarovane poti v smeri proti Jezeru ter jo imenovala Rose d'inverno — zona est — »Sentiero Bruno Biondi«. To je 400 metrov dolga zavarovana plezalska pot, v bistvu pa je to prečkanje tik pod robnim obronkom kraške planote prav do Jezera. Nekateri prehodi so kar »zračni«, tako da je »Pot Bruno

Biondi« nekoliko težja od glavne »klasične« poti »Rose d'inverno«.

To smer je spet načrtoval Ettore Tommasi, imenovali pa so jo po mladem tržaškem alpinistu, ki se je lanskega avgusta smrtno ponesrečil pri starosti komaj 17 let.

Otvoritev te poti je bila prejšnjo soboto v kar svečani obliki. Ob vstopu v steno je najprej spregovoril predsednik planinskega društva XXX Ottobre dr. Gino Cogliati, ki se je v imenu glavnega odbora društva zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli k uspehu te pobude, predvsem pa dolinskemu županu Edvinu Švabu, ki se je takoj odzval ter odobril »gradnjo« tega »objekta« v dolinski občini.

Po Cogliatiju je na kratko spregovoril oče ponesrečenega alpinista, po katerem se zavarovana pot imenuje, nato pa je podal tehnični prikaz poti Ettore Tommasi. Za njim je še spregovoril tržaški planinski pisatelj Spiru Dalla Porta Xidias, nakar so odkrili spominsko obeležje ter tako uradno odprli pot, po kateri so se takoj podali planinci, med katerimi tudi številna delegacija Slovenskega planinskega društva iz Trsta. Dan je bil sončen, lahka trening-plezarija dobra, pa tudi zakuska, ki so jo organizatorji privedli v gostilni »Pri vodnjaku« na Jezeru se je prav prilegla, tako da smo vsi z optimizmom prisluhnil besedam tistih, ki so pot trasirali in tehnično izvedli, ko so napovedali, da bodo v kratkem spet kaj pripravili, kajti pobud ne manjka nikoli...

DUŠAN JELINČIČ

ZSKD
SKD TABOR

ZPZP

PRIMORSKA POJE

jutri, 6. aprila, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 5. aprila
VINKO
Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 19.38
— Dolžina dneva 13.01 — Luna vzide ob 8.33 in zatone ob 23.58.

Jutri, PETEK, 6. aprila
IVO

Vreme včeraj: temperatura zraka 8,4 stopinje, zračni tlak 1006,6 mb narašča, vlaga 68-odstotna, veter severovzhodnik 10 km na uro, nebo oblačno, padlo je 2/10 mm dežja, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jasna Gojca, Eleonora Violin, Massimiliano Tupputi.
UMRLI SO: 64-letni Mario Zuliani, 78-letna Caterina Godnich, 83-letna Giovanna Korosec vd. Tull, 75-letni Alfredo Zobel, 73-letna Angela Cavalli por. Toich, 79-letni Carlo Zangrando, 95-letna Adele Gius, 78-letni Romano Caidassi, 75-letni Giacomo Folla, 74-letna Beatrice Paoletti por. Lepre, 90-letna Angela Rocco, 73-letna Romana Radossi vd. Perissa, 93-letna Maria Rizzotti, 69-letni Bruno Moro, 78-letni Alvisse Mattei, 87-letna Giorgina Ricci vd. Ullrich, 77-letna Carolina Molinari vd. Sabba, 52-letna Maria Suffi por. Byrum, 71-letna Nives Poduie.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sseljan: tel. 209-197.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 93, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3),
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Franciška) 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Franciška) 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

Danes praznujeta 25. obletnico poroke

STELLIO in LAURA BERTOCCHI

Se obilo skupnih let jima želi PD Kolonkovec

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo naravoslovcev in tehnikov »T. Penko« prireja danes, 5. aprila, ob 20. uri srečanje s prof. ANTONOM SUHADOLCEM z ljubljanske univerze. Na razgovor o »Novi matematiki« so vabljeni vsi člani in nečlani. Srečanje bo v prostorih Slovenske prosvete v Ulici Donizetti 3.

KD F. Venturini vabi na koncert moškega pevskega zbora V. VODNIK - Dolina v soboto, 7. t.m., ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza prireja letovanje v Škofji Loki od 25. junija do 9. julija za otroke oziroma mladostnike od 6. do 15. leta in letovanje v Savudriji od 10. do 24. julija za otroke od 8. do 12. leta. Informacije in vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, tel. 744-249, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 12. ure in na sedežu SKGZ v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 0481/84644 z enakim urnikom.

KD F. Venturini in odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici pripravljata razstavo diatoničnih harmonik. Lastnike starih, zanimivih frajtonarc, ki bi želeli razstaviti, prosimo, da se zgledajo na sedežu odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici - Ul. Petronio 4, tel. 040/733-086 v jutranjih urah.

Enotni odbor za mir Rovte - Kolonkovec vabi na odprtje razstave risb osnovnošolskih otrok šol M. Gregorič - Stepanič - Sv. Ana in F. Milčinski - Katinara na temo »Mir v svetu«, ki bo v prostorih KD Rovte - Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27 (bivše Campanelle) v soboto, 7. t.m., ob 10. uri z nastopom šolskega otroškega pevskega zbora. Razstava bo odprta v soboto od 10. do 12. in od 17. do 20. ure in v nedeljo, 8. t.m., od 9. do 12. ure.

SKD Slavec v sodelovanju s KUD »Istra« - Kaštelir vabi na otvoritev likovne razstave, ki bo v razstavnici galeriji Babna hiša v Ricmanjih v soboto, 7. aprila, ob 20. uri. Razstavljali bodo Livio Legović, Mirko Legović in Branislav Ostojič. Na otvoritvi bo sodelovala folklorna skupina »Balun« iz Pulja.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom v soboto, 7. t.m., ob 20. uri bo mladinska dramska skupina SKD Tabor uprizorila lug KEKEC IN MOJKA, režija Olga Lupinc, scena Atilij Kralj, kostumi Marija Vidau, glasba Miran Košuta. Prisrčno vabljeni! Ponovitev bo v nedeljo, 8. t.m., ob 18. uri.

mali oglasi

PEKARNA ŽUZEK v Ul. Giulia 39 išče 15-letno vajenka/ca. Tel. 040/573-148.

HIŠA z nekaj zemlje je po ugodni ceni naprodaj v Braniku pri Novi Gorici na lepem razglednem kraju; v oskrbovanem kraju na morju pri UMGU pa je v prodaji dokončana zgradba na lepi, opremljeni parceli, primerna za počitniški dom. Ponudbe pošlani na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - Trst, pod šifro »Goriška ali morje«.

IZGUBIL sem psa pasme boxer v Križu. Najdite! Naj telefonirajte na štev. 040/220-593.

OSMICO ima Ivan Antičič v Cerovljah št. 34. Toči črno in belo vino.

V BORSTU je odprl osmico Ljubomir Petaros. Toči pristno belo in črno vino.

OSMICO je odprl Alojz Milič, Veliki Repen 49. Toči črno in belo vino.

OSMICO je odprl Just Škrli (Salež 44). Toči belo in črno vino.

PRI MILIČU v Zagradcu je odprta osmica. Točimo belo vino in teran.

PRODAMO nezavidljivo zemljišče na kontovelski gmajni pri Vejni (3.370 kv. m). Tel. na št. 040/225-320.

PRODAM FIAT 126, letnik '76, 1.800.000 lir. Telefonirati na št. 52115 v večernih urah.

PRODAM novo stanovanje v Ul. Conti. Velika dnevna soba, dve spalnici, kuhinja, dve kopalnici, dva balkona, shramba in klet. Telefonirati med 14. in 15. uro ali zvečer na tel. 793-364.

PRODAM FIAT 126, v dobrem stanju. Telefonirati vsak dan na št. 231-069, po 14. uri.

PRODAM ALFA SUD 1200 cc, s 5. prestavami. Tel. na št. 910-148.

MLAD FANT išče kakršnokoli resno delo. Telefonirati na št. 572-967.

IŠČEM dijaka/dijakinjo, ki bi nudil lekcije matematike dijaku 2. razreda strokovne šole. Tel. na št. 811-396.

FIAT 127 ali PANDO 30 v odličnem stanju kupim v gotovini. Telefonirati na št. 52277 ob urah obedov.

PRODAM gliser RANGER VTR, motor Evinrude 25 HP in prikolico Ellebi po ugodni ceni. Tel. 228-239 od 12. do 14. ure in od 18. do 20. ure.

PRODAM avtomobil znamke FIAT 131 Super, letnik 1979. Telefonirati na št. 0481/882-171.

prispevki

V spomin na Ivana Nibranta darujeta Sonja Mašera in Winifred 50.000 lir za KD Barkovlje.

V spomin na Angela Starca darujeta Marica in Neva 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Angela Starca darujeta Marija in Vasilij 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Ob 39. obletnici mučeniške smrti dragega Danila Petarosa daruje brat Marjo z družino 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zabrača ter 10.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Marčela Kralja darujeta družina Stückler 50.000 lir ter Gizela Čuk 10.000 lir za sekcijo KPI Zorko Kralj - Trebče.

V spomin na Jureta Rebulu darujeta Cveto in Elda Ukmar 20.000 lir za ŠD Jadran.

V spomin na Marčela Kralja daruje Gizela Čuk 10.000 lir za glasilo KPI Delo.

Ob 40. obletnici tragične smrti bratov Justa in Rudolfa darujeta sestri Marija in Pina 20.000 lir za SPDT.

V spomin na teto Lojzko daruje Ludvik Pirc z družino 15.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na teto Lojzko daruje Ludvik Pirc z družino 15.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Lojzko Rebulu darujeta družina Obad (Baĳta) 10.000 lir ter družina Perčič 30.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Lojzko Vodopivec vd. Rebulu daruje Milka Perčič 10.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob pok. Alojzije Rebulu darujeta Jolanda in Danilo Milič 10.000 lir za KD Rdeča zvezda iz Saleža.

Namesto cvetja na grob Stefanije Guštin darujejo družina Forza (Repen 136) 15.000 lir, družina Raubar (Repen 2) 10.000 lir, družina Skabar (Repen 74) 10.000 lir, družina Skabar (Col 40), 10.000 lir, družina Milič (Col 15) 20.000 lir, družina Skabar (Repen 45) 10.000 lir, družina Russian (Repen 98) 10.000 lir, družina Guštin (Col 26) 10.000 lir in družina Skabar (Repen 4) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob Stefanije Guštin in Marije Zele darujeta družina Bizjak (Col 10) 10.000 lir ter družina Skabar (Repen 30) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob 1. obletnici smrti Marije Rebulu daruje hči Sonja z družino (Repen 2) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto venca na grob tete Stefanije darujeta družina Milko in nečakinja Ivanika Guštin (Col 42) 100.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob Marije Zele daruje družina Guštin (Repen 71) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »War game (War time)«. Režija Peter Watkins.

Maxivideo: 21.00 »Spartacus«, baletna predstava moskovskega Bolšoja.

Ariston Danes zaprto.

Eden 17.30 — 22.15 »Due come noi«. J. Travolta, O. Newton-John.

Fenice 17.30 — 22.15 »Io Caligola«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Penny, moglie particolare«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.30 — 22.00 »Rasty il selvaggio«. M. Dillon.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Carezze intime«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.30 — 22.15 »Voglia di tenerezza«. J. Nicholson, S. MacLaine.

Mignon 16.30 — 22.15 »Brainstorm - Generazione elettronica«.

Capitol 17.30 — 22.00 »Una poltrona per due«.

Aurora 16.30 — 22.00 »Porno pensier«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 — 22.00 »La chiave«. S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Orgia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Easy Riders«. Peter Fonda, Jack Nicholson.

Radio 15.30 — 21.30 »La carne infuocata di Jesebel«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30 — 22.00 »La signora della porta accanto«. G. Depardieu.

koncerti

V okviru Nedeljskih koncertov bo v nedeljo, 8. t.m., ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi nastopila vokalna skupina gledališča Verdi; izvajala bo skladbe posvetne polifonije iz republike Veneto. Vstopnice so na razpolago od danes dalje pri blagajni gledališča (tel. št. 631-948).

razna obvestila

Danes, 5. aprila, ob 20. uri bo v Bazovici seja glavnega odbora TPPZ P. Tomažič.

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo danes, 5. aprila, ob 18. uri v Galusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

Pevski zbor Lipa vabi vse člane na sestanek in pevsko vajo, ki bo danes, 5. aprila, ob 20.30 v prosvetnem domu.

Mladinski dom Boljunc prireja v nedeljo, 8. aprila, v Kulturnem domu F. Prešeren koncert narodnozabavne glasbe ob zvokih ansambla TAIMS.

Združenje upravičenih posestnikov z Opčin vabi občane, da se udeležijo občinskevalne akcije Krasa v soboto, 7. t.m., od 9. ure dalje. Zbirališče prostovoljcev pri spomeniku talcev na openskem strelišču.

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje 50. rojstni dan DEZIDERIJ ŠVARA. Obilo zdravja in sreče mu želijo starši.

Danes praznujeta 25. obletnico skupnega življenja LAURA in STELLIO BERTOCCHI. Obilo sreče in zdravja jima kličejo Mara, Franko sestre in vsaki, nečaki Elizabetta, Sandra, Andrej, Lara ter vsi prijatelji in prijateljice.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Brendan Behan

TALEC

Režija: Mile Korun

Ponovitve

danes, 5. aprila, ob 20.30 — abonma red D
jutri, 6. aprila, ob 16. uri — abonma red H
v soboto, 7. aprila, ob 20.30 — abonma red F
v nedeljo, 8. aprila, ob 16. uri — abonma red G

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Danes, 5. aprila, J. in W. Grimm: RDEČA KAPICA ob 9. uri v vrtno na Greči.

AVDITORIJ

Danes, 5. aprila, ob 20.30 bo na sporedu Mametovo delo »American Buffalo«, režiser Franco Però. Informacije in rezervacije pri glavni blagajni v Pa-sazi Protti.

ROSSETTI

Danes, 5. aprila, ob 20.30, red prost, predstava Stalnege gledališča iz Turina s Ferronejevim delom »La casa dell'ingegnere«. V abonmaju odrezek št. 9. Rezervacije in informacije pri glavni blagajni.

VERDI

V gledališču Verdi so v teku priprave za novo Verdijevo opero »Moč u-sode«.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Sejna 1.
Danes, 5. aprila, ob 17. ure: Estetika inen pri Proust - Bernard Bayonnette.

Mala dvorana

Danes, 5. t.m., ob 18. in 20. uri: Ve-čer slovenskih kratkih filmov (Viba Film, 1983).

Okrogla dvorana

Danes, 5. aprila, ob 22. uri: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«, premiera.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 5. aprila, ob 20. uri: S. I. Witkiewitz »Čevljarje«. Predstava za abonma S - četrtak A in izven gledališki dvorani v Solkanu.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Franciška 20 je odprta samostojna razstava BOŽI-DARJA JAKCA.

V prireditvi Fotokrožka Trst 80 je na ogled razstava barvnih fotografij Saše Ota v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20. Urnik: ob urah uradov ZSKD ter ob večernih urah.

V občinski galeriji - Trg Unità bodo jutri, 6. t.m., ob 18. uri otvorili razstavo tržaškega slikarja Renata Manuelija. Razstava bo trajala do 13. t.m.

Ul. sv. Franciška 20

Vas vabi danes, 5. aprila, ob 18. uri na odprtje razstave

ADRIANE MARAŽ

DRUŠTVO SLOVENSkih EKONOMISTOV V ITALIJI

vabi na predavanje na temo

AKTUALNA VPRAŠANJA EKONOMSKEGA SODELOVANJA JUGOSLAVIJE S TUJINO

Govoril bo dr. MARKO VRHULNEC, predsednik republiškega sveta za mednarodne odnose pri predsedstvu SR Slovenije. Predavanje bo čanes, 5. aprila, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška 20 v TRSTU.

Mladinski odsek KD VESNA

patronat kz - inac svetuje

Zavarovanje družinskih pomočnic

Vpr.: »Pišem vam, da bi dobila nekaj informacij v zvezi z mojim pokojninskim položajem. Stara sem 45 let in sem začela delati komaj pred štirimi leti. Delam kot družinska pomočnica pri dveh družinah, vendar pa sem si sedaj zlomila roko, dva meseca ne bom mogla v službo. Za ves ta čas mi ne bosta gospodinjci plačali prispevkov in tako bom imela pre malo prispevkov za pokojnino, ko bom stara 55 let. Kako bi lahko uredila, da bi mi prispevki redno tekli in koliko je treba plačati od 1. januarja dalje?«

M.K.

Odg.: Vaše zavarovalno razmerje se je žal začelo nekoliko prepozno, da bi s 55. letom starosti pridobili pravico do starostne pokojnine. Če boste redno pokojninsko zavarovali brez vsakršnih prekinitev, boste lahko uveljavili pokojnino s 65. letom na osnovi 15-letne zavarovalne dobe.

Vendar pa si sedaj povsem pravilno postavljate vprašanje, kako zapolniti sedanjo vrzel dvomesečne prekinitve dela (in morebitnih bodočih odsotnosti). Gospodinja je dolžna, da plača zavarovalne prispevke le za tiste tedne, ko dejansko opravljate svojo dejavnost, vi pa imate kljub temu možnost, da je tudi to obdobje odsotnosti socialno kruto. Za vse te

dne odsotnosti namreč lahko plačate prostovoljne prispevke, tako da ne bi bilo nepotrebnih zavarovalnih praznin. Če vam je INPS že izstavil potrebno avtorizacijo in poštne položnice, lahko v naslednjem trimesečju sami poravnate vse prostovoljne prispevke, za vse tedne odsotnosti, če pa nimate še avtorizacije, vložite čimprej zadevno prošnjo na INPS, saj avtorizacija velja od naslednje sobote po predstavitvi prošnje.

Glede zavarovalnega položaja družinskih pomočnic, naj vas opozorim, da od 1. januarja 1984 dalje morate na osnovi novega zakona za polno štetje zavarovalne dobe delati vsaj 24 ur tedensko, če na primer opravljate le 12 ur tedensko, kot je zado stovalo pred kratkim, vam v enem letu dozori le 6 mesecev pokojninskega zavarovanja. S 1. januarjem so se povišali tudi zavarovalni prispevki družinskih pomočnic, na podlagi 15,8-odstotnega porasta življenjskih stroškov. Tri kategorije zavarovanja sedaj izgledajo takole: 1. če je dogovorjena plača do 1.520 lir na uro, je prispevek 518 lir (68 lir v breme delavca); 2. če je plača do 2.160 lir, je prispevek 736 lir (97 lir v breme delavca); 3. za plačo 3.240 lir ali več znaša zavarovalni prispevek 1.103 lire na uro (145 lir v breme delavca).

ženska in njena stvarnost

»Separatizem« kot osrednja tema ženskega gibanja

»Separatizem« ali »ženske - ženskami morejo (vse)«, to je nekakšna osrednja tema razprav v italijanskem ženskem gibanju. Geslo se je še zlasti udomačilo po oktobrskem zasedanju ženske o reorganizaciji ženskega gibanja. Ker debate nikakor niso mogle izčrpati v par dneh, hkrati pa tudi pojma »separatizem« niso še čisto določno opredelile, ko sredi maja, prav tako v Rimu, ponovno srečanje. Zato skupina žensk, ki so nekakšne predstavnice nekaterih rimskih skupin in organizacij - Gibanja za osvoboditev ženske, feminističnega krožka Pompeo Magno, skupine Vivere lesbica (Živeti kot lezbijka), Zveze žensk Italije, revije Noi donne, zadruga Cooperativa Ripetta - pripravlja ustrezno gradivo. Gre predvsem za prepis posegov na oktobrskem srečanju, oziroma za povzetke obširne in precej razpršene debate.

To gradivo, ki naj bi bilo, kljub velikim praktičnim težavam, čimprej pripravljeno, naj bi si udeleženke »nadaljevalnega dela« pregledale. Oktobra je bilo namreč precej posegov o sredotočenih na iskanje, oziroma na opredelitev ženske zgodovine. S tolmačenjem zgodovinskih dogodkov iz ženskega zornega kota iz marsikatera poskušala ustvariti »zgodovinski spomin« žensk, da bi utemljevala ženski obstoj z drugačnimi stališči kot so doslej počeli uradni forumi strokovnjakov.

To je seveda zelo obširna tema, ki se je že pred časom lotila skupina žensk - zgodovinarke, sociologinje, psihologinje, pisateljice, ki iz osnove revije »Memoria« (Spomin). K zgodovinskimi temam, pa čeprav je širšemu krogu veliko bolj dostopna, sodi tudi razprava o samem ženskem gibanju. Ožji odbor, ki pregleduje gradivo oktobrskega srečanja, je s tem v zvezi že objavil uvodno poročilo

lo Rine Macrelli, ki je izmed številnih dogodkov zadnjih let izbrala tiste, ki so po njenem mnenju za žensko gibanje ali pa na splošno za ženske najbolj pomembni.

Pregled je začela z letom 1978, ko so ugrabili predsednika KD Mora in ko je izbruhnil upor v Iranu. V tistem letu so ženske v Rimu prvič govorile o separatizmu, nastal pa je časopis Quotidiano Donna, v Rimu pa so odprli lokal za ženske Zanzibar. Leto 1979 je prineslo silovite napade na feminizem in tudi proti feminističnim skupinam ali pobudam. Nastal pa je tudi Koordinacijski odbor za zakonski osnutek proti spolnemu nasilju.

Naslednjega leta, to je 1980, se feminizem brani; žensko gibanje odločilno pripomore k zmagi na referendumu o zakonodajni prekinitvi nosečnosti. Leta 1981 začnejo javno nastopati italijanske lezbijke: skupina »Vivere lesbica« organizira srečanje na to temo, nastane pa tudi združenje lezbijk. V letu 1982 se Zveza žensk Italije na vsedravnem kongresu odloči za korenite spremembe v notranji organizaciji, kar ima velik vpliv na celotno žensko gibanje. Istega leta pa so številna ženska srečanja na razne teme. Leto 1983 pa označujeta po eni strani »afera Casinia« (popravek na zakonski osnutek proti spolnemu nasilju, zaradi katerega je komunistična poslanka - poročevalka dogovorjenega besedila tudi odstopila) in pa izreden odmev, ki ga je imel dokument milanske skupine žensk z naslovom »Sottosopra« (v o-pisnem prevodu »vse narobe«, »na glavo obrnjeno«).

Za omenjene dogodke verjetno več ali manj vsa ženska, vredno pa je, pravijo članice Koordinacijskega odbora, o njih razmisliti, ker postavljajo prav tisti »zgodovinski spomine«, ki bi moral postati last vsake ženske posebej in vseh skupaj. (bip)

novost na knjižni polici

Dashiell Hammet:

Malteški sokol

Zgodba knjige »Malteški sokol«, ki jo je izdala DZS, je seveda kriminalna. Več oseb išče dragoceni kipec sokola, ki naj bi izviral od malteških vitezov. Ena od žensk najame detektiva, pa ustrelil njegovega družabnika, takorekoč mimogrede. V romanu so trije mrtvi, kdo so morilci izvenoma na koncu. In iskanje dragocene kipec je skorajda brezuspešno. Ne samo, da se neprestano izmika zasledovalcem. Tudi končno najdeni kipec je ponarejen, vse žrtve, vsa tveganja, vse je bilo zaman.

Zgodba seveda ni tako preprosta, čeprav v bistvu je. Toda roman je vsestransko spretno napisan. Ne sa-

mo, da so zapleti logični in razpleti prepričljivi. Predvsem so značajni jasn in tako izdelani, da polnokrovno zažive pred nami liki, ki jih pisatelj uvršča v zgodbo kot poglavne osebnosti ali kot statiste. Slog je klen, kratek, duhovit, pripoved malce sarkastična, zanimiv je nastop usodne ženske, ki je od začetka do konca ključ romana. Skratka, roman ima mnoge odlike in zanj velja, da ga je napisal odlični pisatelj, mojster v tem svojem žanru pripovednega teksta. In če upoštevamo še rahlo družbeno kritiko, ki jo delo tudi izžareva, saj pisatelj ni mogel mimo svojih prepričanj glede Amerike in njene življenja, potem smo o tem sodobnem kriminalno - detektivskem tekstu povedali dovolj. Gre za dobro delo, vredno branja.

Sl. Ru.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Teletideo
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Pronto... Raffaella?
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Pronto... Raffaella? - zadnji poziv
- 14.05 Življenje na zemlji
- 15.00 Italijanske kronike - Kronike motorjev
- 15.30 Šola in vzgoja: Umetnost
- 16.00 Cartonj magici: Gli antenati - risanke
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Forte fortissimo TV top
- 18.00 Knjižne novosti
- 18.30 Per favore non mangiate le margherite - TV film
- 19.00 Italia sera; dogodki in osebnosti
- 19.40 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Te lo do io il Brasile - vodi Beppe Grillo
- 21.50 Dnevnik
- 22.00 Raffaello - 2. nadaljevanje
- 23.00 Il ritorno del Santo - TV film
- 23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti Danes v parlamentu - Vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.00 Teletideo
- 12.00 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.30 La Duchessa di Duke Street
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

14.35 Tandem: aktualnosti, igre gostje

- Indovina chi sono io? - nagradno tekmovanje
- Scobby Doojeve dogodivščine, risanke
- La Pimpa - risanka
- 16.00 Collazzone: Kolesarstvo
- 16.30 Šola in vzgoja: Otroštvo in izražanje
- 17.00 Vediamoci sul due - varietejski spored
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 18.30 Dnevnik 2 - Šport
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.30 Mixer: 100 minut televizije
- 21.50 Saranno famosi - TV film
- 22.40 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.50 Dnevnik 2 - Šport
- Bari: Tenis

Tretji kanal

- 15.20 Biasone: Hokej
- 16.00 Šola in vzgoja: Obletnice - Guido Gozzano
- 16.30 Šola in vzgoja: Igre
- 17.00 Il circolo Pickwick - 4. nadaljevanje
- 17.55 Edoardo Vianello special
- 18.25 L'orecchiochio - glasbena oddaja
- 19.30 Dnevnik 3 - Deželni program
- 20.05 Šola in vzgoja: pokončna dimenzija
- 20.30 Stars: Diana Ross v Central Parku
- 22.15 Argento vivo - film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.50 TV v šoli: Krog, življenje v veselju, Otroci ustvarjajo Perjad, Sava, reka, ki življe: je daje
- 10.35 TV v šoli: Kemija, Risanka, Fizika v tvojem poklicu, Meteorolog, Govorni jezik
- 16.45 Šolska TV: Življenje zvezd
- 17.50 Poročila
- 17.55 Igrajmo se gledališče: Kdo je najbolj pomemben
- 18.25 Pomurski obzornik
- 18.40 Delegatska tribuna: Slovenija 2000
- 10.10 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vreme
- 21.05 Borgijci - angleška nadaljevanja
- 22.00 Dnevnik

Zagreb

- 16.55 TV v šoli: Krog, Sava, reka, ki življenje daje
- 17.45 Poročila
- 17.45 Smogovci - otroška nadaljevanja
- 18.45 Železi ste - poglejte, poučno - zabavna oddaja
- 21.05 Berači in sinovi

Koper

- 14.00 Odprta meja - Videoteleks
- 16.40 Odprta meja - Videoteleks

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki: TRST - Predstavitev študije arh. Igorja Jogan

TRST - Občni zbor upokojencev TRST - Razprava v deželnem svetu o Furlanij

TRST - študenti iz Pordenona na obisku pri Primorskem dnevniku

TRST - Predavanje o matriarhatu in patriarhatu v Slovenskem klubu

SPORTNI PREGLED

- 17.00 Poročila
- 17.05 TV šola: Potovalčevi zapiski - dokumentarec
- 17.30 Falk art
- 18.00 Zločin v misjonu - TV film iz serije Ryan
- 18.50 Risanke
- 19.30 Dnevnik - Stičišče
- 19.50 Z nami pred kamero
- 20.30 Čas umika - TV film
- 21.20 Turistični vodič
- 21.30 Dnevnik - Vse danes
- 21.40 Videomix - glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Buongiorno Italia
- 9.00 Una vita da vivere
- 10.00 Dietro le quinte - aktualnosti
- 10.30 Alice - TV film
- 11.40 Help! - glasbena igra
- 12.15 Bis - nagradno tekmovanje
- 12.45 Il pranzo è servito
- 13.25 Sentieri - TV priredba
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere
- 16.50 Hazzard - TV film
- 18.00 L'albero delle mele - TV film
- 18.30 Popcorn - glasbena oddaja
- 19.00 Giorno per giorno - TV film
- 19.30 Zig zag - kviz
- 20.25 Superflash
- 23.00 I Jefferson - TV film
- 23.30 Šport: Košarka

RETEQUATTRO

- 8.30 Giatrus - risanke
- 9.00 Operazione sottoveste - TV film
- 9.30 Flò - TV film
- 10.00 Chico - TV film
- 10.30 Fantasilandia - TV film
- 11.30 I giorni di Brian - TV film
- 12.30 M'ama non m'ama - ponovitev
- 13.30 Maria Maria - TV film
- 14.00 Magia - TV film
- 14.50 Sogno di una notte di mezza estate - film
- 16.50 L'uomo ragno - risanke
- 17.20 Master, i dominatori dell'universo - risanke
- 17.50 La famiglia Bradford - TV film
- 18.50 Marorn Glacé - TV film
- 19.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
- 20.25 Urban Cowboy - film
- 23.15 A Team - TV film

ITALIA 1

- 9.30 La taverna dell'alegria - film
- 11.30 Phyllis - TV film
- 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes 7.40 Pravljičica; 8.10 - 13.00 Popoldanski zbornik: Trim za vsakogar; 8.45 Glasbeni potpuri; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beleška; 12.00 Zdravniški nasveti; 12.15 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Pisani otroški svet. Pripravila Milan Pasarit; 14.30 Tja in nazaj; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 15. mladinski pevski festival v Celju; zbor »Edvard Kardelj« iz Murske Sobote (vodi Helga Horvat); zbor iz Trbovelj (vodi Ida Virt) in zbor »Dušan Jereb« iz Slovenskih Konjic (vodi Darinka Ivačić); 18.03 Četrtekova srečanja; 18.30 Glasbene raznolikosti.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - med glasbo: Jutrarnji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere - EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper - Objave - EP; 13.45 Revija glasbenih šol Primorske; 14.40 Zanimivosti, reportaže; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik - Objave - EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Glasbeni umetniki: japonska altistka: Rieko Katsumata; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: Koledarček; 7.00 Dober dan; 7.50 Grand prix; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zmaj; 10.32 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanski spored; 14.35 Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zmaj; 16.00 Jugoslavija - vse o počitnicah; 18.00 Jugoslovanska glasba; 18.45 George Gershwin: »Rapsodia in blue«; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00 Agenda; 6.05 Glasbena kombinacija; 9.00 Radio anch'io '84; 10.30 Popevke; 11.10 Io Claudio, 24. nadalj; 11.30 Sha-na-na-na, vse o rock glasbi; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master, glasbena oddaja; 13.56 Informacije za turiste; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Megabit; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radio 1 Ellington '84; 18.05 Popevke; 18.30 Večerna glasba: operni arhiv; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audibox Desertum; 20.00 Sanremo mix; 20.23 Una donna libera, tri dejanja; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.45 Autoradio flash; 22.50 Danes v parlamentu.

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Besede za življenje; 8.00 Šola in vzgoja: Otroštvo, kako, zakaj; 8.05 Napoved programa; 8.45 Alla corte di Re Artusi; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Ob dveh popoldne; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Šola in vzgoja: osnovna šola; 20.10 Ko pride večer... srečanje z melodramo; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131; nočni program; 22.20 Parlamentarna panorama.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce (narodne v izvedbi otroškega in mladinskega pevskega zbora ter dekleškega okteta); 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansambli Slavček; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Pozavnist Kiril Ribarski in francoski skladatelj; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansablom Mojmir Sepeta; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovedi; 21.05 Literarni večer. Slovenski prevajalci - IV: Severin Šali; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov.

Obisk delegacije SKGZ v Sovodnjah

Poudarjena potreba po bolj organski povezavi med občinami in krovno organizacijo

Vprašanja s področja šolstva, politike teritorija, sodelovanja manjšine pri sprejemanju odločitev gospodarskega in družbenega razvoja, vloga krajevnih ustanov pri uveljavljanju pravic slovenske narodnostne skupnosti. To so bila vprašanja, predmet poglobljene razprave na srečanju med delegacijo TO SKGZ za Goriško in upravitelji sovodenjske občine. Delegacijo SKGZ je vodil dr. Mirko Primožič, v njej pa so bili še Edmund Košuta, Jože Cej in Igor Komel. Z druge strani je bil prisoten celoten občinski odbor, z županom Primožičem na čelu.

Pravzaprav je prišla pobuda za srečanje, ki sta ga obe delegaciji označili kot za zelo koristno, z obeh strani. Upravitelji se pri opravljanju dolžnosti soočajo tudi z reševanjem vprašanj, ki so širšega, splošnega pomena za celotno skupnost in jih je torej treba obravnavati v širšem kontekstu, po drugi strani pa so pri SKGZ po zadnjem občnem zboru izoblikovali stališče o potrebi po bolj življenjski povezavi med to krovno organizacijo in slovenskimi občinami, zlasti pri reševanju vprašanj, ki so tako rekoč skupnega interesa.

Sovodenjski upravitelji so delegacijo SKGZ seznanili z najbolj aktualnimi vprašanji s katerimi se soočajo v tem trenutku, oziroma, ki jih bodo morali reševati v prihodnjih mesecih.

V občini pripravljajo varianto k splošnemu regulacijskemu načrtu in prav v zvezi s tem se odpira vrsta

pomembnih vprašanj, zlasti kar zadeva načrtovanje novih prometnih infrastrukturnih in drugih objektov. Sovodenjski upravitelji so poudarili, kako njihov prostor že utesnjuje vrsta cest in drugih objektov in da najodločneje nasprotujejo novim tovrstnim posegom. Tako so proti načrtu gradnje variante državne ceste št. 55, precejšnje spremembe pa nameravajo vnesti v predvideni načrt gradnje drugih cestnih povezav.

Veliko pozornosti so na srečanju nadalje namenili obravnavi vprašanj s področja šolstva, saj bo v prihodnje treba rešiti dvojne osnovnih vprašanj: uresničitev načrta o slovenskem šolskem centru v Gorici, to je materialno stran, z največjo odgovornostjo pa bo treba pristopiti k reševanju vpra-

šanja, vsebinskega značaja, kako izboljšati kakovost slovenske šole.

Krog pogovorov je delegacija SKGZ prišla v sovodenjski občini, v prihodnjih tednih pa se bo srečala še z upravitelji v drugih dveh slovenskih občinah na Goriškem.

● Za danes je napovedano srečanje med člani tovarniškega sveta Ansaldo in vodstvom podjetja. Razpravljali bodo o najbolj aktualnih vprašanjih, o oblikah in trajanju dopolnilne blagajne, preusmeritvi proizvodnje in o proizvodnih načrtih.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute, Ul. Calisto Cosulich, telefon 72-480.

Jutri premiera v Kulturnem domu

Tri filmske kronike o slovenski blaznosti

Medtem ko se v Kulturnem domu in Verdijevem gledališču uspešno nadaljujejo izmenične projekcije iz ciklusa »Skok v kino«, nam Kinoatleje in Piccolo cimeforum že jutri ponujata novo premiero slovenskega filma. S pričetkom ob 19. in 21. uri bodo v Kulturnem domu predvajali film »Trije prispevki k slovenski blaznosti«, prvenec treh mladih slovenskih režiserjev, Lužnika, Jurjaševiča in Milavca.

Film lahko označimo kot omnibus, v katerem so združene tri ločene zgodbe, z mestoma sorodno, vendar ne enotno problematiko. V slovenski kinematografiji smo doslej imeli samo en tak primer pred pravzaprav že daljnimi tridesetimi leti s kmečkim omnibus-filmom, ki so ga režirali Kosmač, Pretnar in Kavčič. Za razliko od le-tega je film, ki ga bomo lahko gledali jutri, pomaknjen v

sodobnejše okolje, ki nam ga avtorji posredujejo skozi like treh junakov v prav tolikih ekstremnih situacijah.

V prvem delu, Kronika zločina, prikazuje žare Lužnik zgodbo mladeniča, ki so ga družinske in družbene razmere že od vsega začetka zaznamovale z zločinom. V drugem prispevku podaja Boris Jurjaševič Kroniko norosti. Flavtist, ki ga je nesrečna ljubezen privedla do blaznosti, beži iz umobolnice in išče prejšnjo, izgubljeno srečo. Kronika upora, Mitje Milavca, prikazuje delavca, ki ga utesnjujoče okolje in socialna brezizhodnost pripeljeta do upora, pa čeprav samo kot izraz trenutnega obupa.

K oblikovanju filma je prispevala solidna ekipa mladih filmarjev od scenografa Branka Papiča, do fotografov Hochstätterja in Filača. Neglede na sodbo, ki jo bomo lahko dali o njihovi umetniški vrednosti, se Trije prispevki obetajo kot zanimiv primer najnovejše slovenske filmske produkcije in obenem kot zrcalo dela današnje slovenske družbe.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada
ROJSTVA: Tommaso Vidic, Luca Nardini, Filippo Maira Carella, Simone Padovan, Daniele Paolucci, Elisabetta Debiasio, Emanuel Pintar, Rossana D'Avino, Alessio Lipuscek, Valentina Lovat, Alex Tolar, Maria Balbi.

SMRTI: 74-letna gospodinja Ele-na Gallo vd. Jakoncic, 91-letna gospodinja Ermenegilda Cavallin por. Cavallin, 71-letni upokojenec Lucio La Stella, 64-letna upokojenka Wanda Princi por. Capito, 90-letna gospodinja Enrica Kunstl vd. Milanese, 87-letna upokojenka Santa Fedrizzi vd. De Piero, 63-letni upokojenec Mario Zorzin, 76-letni upokojenec Anton Peršolja, 77-letni upokojenec Ottone Cas-sani, 60-letni upokojenec Italo Cassani, 66-letni upokojenec Arrigo Silvestri, 77-letni upokojenec Natale Fal-chet, 85-letna nuna Erminia Laurini, 51-letni upokojenec Giovanni Nanut, 96-letna gospodinja Emilija Kragelj, 85-letni upokojenec Angelo Leonardi, 75-letni upokojenec Bono Cavazza, 86-letna gospodinja Maria Pistrin vd. Turco, 46-letna gospodinja Antonietta Zuccaretti por. Cidin, 58-letni šolski sluga Beniamino Melon.

OKLICI: uslužbenec Gianfranco Ostoni in prodajalka Loredana Petrevčič, profesor Ezio Valentino Serao in profesorica Maria Sipontina Grieco, študent Alessandro Gratton in študentka Adriana Sfiligoi, elektrotehnik Ter-ciso Cristiani in profesorica Paola Menghini, pek Franco Buzzinelli in gospodinja Daniela Bernardis, avto-prevoznik Dario Rossi in delavka Maria Franzot, študent Paolo Claudi in profesorica Fulvia Fabbro, uslužbenec Antonio Guadagnino in gospodinja Michelina Biondo.

POROKE: avtoličar Guido Rizzi in frizerka Cinzia Braini, uslužbenec Pierluigi Augeri in uslužbenka Claudia Zitter.

kino

Gorica

VERDIA Danes zaprto
VITTORIA 17.30—22.00 »Porno gigolò«. Prepevadan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.30—22.00 »Mi manda Pi-cone«

Tržič

EXCELSIOR »Vindicator — La guerra del ferro«
PRINCIPE 18.00—22.00 »Cuijo«
COMUNALE 18.00—22.00 »La barca è piena«

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Nepremagljivi gladiator«
SVOBODA 18.30—20.30 »Tudi bankirji imajo dušo«
DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti, Travnik 34, tel. 84-972.

POGREBI

Ob 9.30 Maria Cominotto vd. Maranzan iz bolnišnice Janez od Boga na glavno pokopališče.

prispevki

Namesto cvetja na grob Anice Bregant por. Češcut daruje osebe otroškega vrta v Sovodnjah 50 tisoč lir za sovodenjski Kulturni dom.

Predstavljen obračun za leto 1983

Obseg prometa Goriške hranilnice je znašal skoraj 1000 milijard lir

Finančni obračun enoletnega delovanja Goriške hranilnice, enega najstarejših bančnih zavodov v naši pokrajini, ni le tehnično poročilo o neki dejavnosti. Pregled opravljenih poslov nudi tudi možnost, da se neposredno izmeri pulz gospodarskega razvoja in oceni položaj posameznih produktivnih sektorjev. Prav to dejstvo je bilo v ospredju med večerajšnje tiskovno konferenco, na kateri so predstavniki Graziato in drugi člani upravnega odbora Goriške posojilnice pojasnili za javnost razne postavke finančnega obračuna za leto 1983, ki ga je v prejšnjih dneh upravni svet potrdil.

»S poslovanjem smo zadovoljni, zelo pa nas zaskrblja huda gospodarska kriza, ki je zajela našo pokrajino,« je v uvodu svojega poročila dejal Graziato, ki je nato podrobneje analiziral finančne, gospodarske in politične pogoje, ki so najvidneje vplivali

v preteklem letu na produktivno dejavnost in, splošneje, na družbeno-gospodarsko sliko goriške pokrajine. Gospodarsko krizo je zelo otipljivo občutila tudi Goriška hranilnica, ki pa je kljub vsemu ohranila in tudi okrepila čeprav ne kot v ugodnejših letih, svoje pozicije.

Poglejmo nekaj števil: promet je v letu 1983 znašal skoraj tisoč milijard lir, točneje 961, kar je brez dvoma visoka številka za srednje veliko banko. Pri varčevalcih se je tudi lani ponovil pojav, da so bolj kot v vloge investirali prihranke in državne vrednotnice, ki so bolj rentabilne in oproščene davkov. Boleča nota v poslovanju je vsekakor nizek porast (7,7 odst.) finansiranja v gospodarskem sektorju, kar je očiten dokaz finančnih težav zasebnih in tudi poljavnih podjetij. Lani je goriška Hranilnica investirala v ta namen 660 milijard. Dolgoročna posojila za stanovanjske grad-

nje so se obdržala na dobrem nivoju (65 milijard), čeprav so v upravnem odboru Hranilnice prepričani, da bo prava kriza v gradbenem sektorju pokazala zobe šele prihodnje leto. Aktivne postavke je posojilnica vsekakor okrepila z 15,8 odst. zvišanjem investicij v finančne posle, za skupno 384 milijard lir.

Omejevalni ukrepi, ki jih je sprejela jugoslovanska vlada, so imeli negativne posledice tudi v poslovanju posojilnice. Posli s tujimi državljani — menjava valute — so se namreč znižali v primerjavi s prejšnjim letom za 49 odstotkov, v zameno pa se je okrepila za 26 odst. uvozna-izvozna dejavnost po avtonomnem računu. Pa še zadnja, morda najzanimivejša številka: ob obveznih dajatvah, rezervnih fondih in amortizacijah znaša čisti dobiček 2 milijardi in 174 milijonov lir.

Števerjanski upravitelji na obisku v Novi Gorici

V Novi Gorici je bil v torek zvečer pogovor med predstavniki te občine Števerjan. Preučili so stanje odnosov in sodelovanja med obema obmejnima občinama, pri čimer so določili tudi smeri in vsebino sodelovanja v letošnjem letu. Podoben pogovor je bil pred dnevi v Novi Gorici tudi s krajevnimi upravitelji iz Doberdoba in Sovodnjah.

Iz pogovora je bilo predvsem razvidno, da je bilo dosedanje sodelovanje uspešno, vendar ga je mogoče in potrebno še razširiti in poglobiti. Govorili so o sodelovanju v kulturi, športu, gospodarstvu ter o načrtih za sodelovanje števerjanske občine s Krajevno skupnostjo Koj-sko v Brdih. Krajevni upravitelji iz števerjana so povabili pevske zbere in zabavne ansamble iz Nove Gorice in tudi iz drugih primorskih občin naj s svojimi gostovanji obogatijo kulturno dejavnost v njihovi občini. Zlasti si želijo sodelovanja na festivalih narodne in zabavne glasbe, ki je tradicionalna prireditel v Števerjanu. Govor je bil nadalje o športni prireditvi, Pohodu prijateljstva, ki naj bi postal osrednja manifestacija celotnega slovenskega športa v Italiji. Gostje iz Nove Gorice naj bi popestrili tudi prvomaj-ske proslave v Števerjanu. Obravnavali so nadalje možnost pobratenja števerjanske občine bodisi s katero od krajevnih skupnosti ali pa občin v Sloveniji. Kaže, da prevladuje težnja za pobratenje s Kojškim, v jugoslovanskem delu Brd.

Potem ko so s sodelovanjem obeh občin izvedli regulacijo potoka Barbačina, bi sedaj radi na osnovi skupnega projekta opravili tudi regulacijo hudournika Birša, ki poteka na območju obeh občin. Sploh je bila izražena skupna volja in želja, da občini poglobita sodelovanje, tudi v korist sožitja ob meji. Pri tem pa je števerjanski župan omenil težave za takšno sodelovanje, saj občine skladno z najnovejšo okrožnico prefekture ne sme izvajati takšnih stikov v jugoslovanskem zamejstvu, ki zahtevajo finančne izdatke. Zadevni sklad v občinskem proračunu ima torej omejitve. Pri tem pa so omenili zavlačevanje projektov, ki jih bo finansirala država. Pri tem je mišljena tudi skupna obramba pred točo, o kateri je govor že več let, toda zadevnega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo rimski parlament še ni ratificiral.

Novogoriško občino so na sestanku predstavljali vsi najpomembnejši družbenopolitični delavci, med njimi bivši župan Zorko Debeljak in novi predsednik Občinske skupščine Danilo Bašin. V odposlanstvu števerjana pa so bili župan Stanislav Klanjšček, odbornik za kmetijstvo Armando Skok, odbornica za kulturo in šolstvo Anka Černic, predsednika kulturnih društev »F. S. Sedej« in »Briški grič« Martin Srebrnič oziroma Rihard Mizerit ter občinski svetovalec manjšine Ivan Mikluš.

Afera voznških dovoljenj: še en obtoženec na svobodi

Vse kaže, da bo državni tožilec Mancuso kmalu zaključil preiskavo o podkupljenih voznških dovoljenjih in tehničnih pregledih, ki je dvignila v Gorici pa tudi v Trstu in Vidmu, precej prahu. Prejšnji teden je namreč zapustilo zapor 9 obtoženec (43-letnega upravitelja bencinske črpalke v Ločniku Gianfranca Braidota so sicer sprejeli v bolnico, ker se je ranil v zaporu), večeraj pa so izpustili na začasno svobodo tudi 64-letnega Alcideja Vecchietta iz Koprivnega. Kaže, da mu bodo sodili zaradi podkupovanja in združevanja v zločinske name, točnih obtožnic za posamezne obtožen-ce pa se zaradi preiskovalne tajnosti še vedno ne pozna. Verjetno bodo znane, ko jih bo Mancuso formaliziral in predal sodišču. V zaporu sta sedaj še 55-letni inž. Ferdinando Previdi, ki je baje na čelu kriminalne organizacije, in 69-letni Vini-cio Valentini iz Tržiča, o katerem se šušlja, da je bil njegova »desna roka«.

Volitve v Tržiču 20. in 21. maja

Včeraj ob 11. uri je goriški podprefekt dr. Abramo Barillari formalno prevzel dolžnosti komisarja na tržički občini. V tem svojstvu je tudi že opravil civilno poroko. Pozornost predstavnikov političnih strank je v tem trenutku usmerjena v določitev datuma za ponovitev volitev na sedežu št. 42 v Panzanu. Začela se je nekakšna tekma s časom, ob spoštovanju zakonskih določil, ki so prav glede tega zelo natančna in obenem stroga. Dr. Barillari je menda upraviteljem v Tržiču, ki so od večeraj, tako kakor vsi člani občinskega sveta suspendirani, zagotovil, da ima trden namen ostati v Tržiču res minimalno potrebno do-bo.

Če bodo še danes uspeli objaviti razglas o volilnih zborovanjih in opravi-ti nekatere druge formalnosti, bodo volitve 20. in 21. maja, v nasprotnem primeru pa šele proti koncu junija,

nikakor pa ne istočasno z volitvami za evropski parlament. V tem primeru bi komisarska uprava trajala skoraj 3 mesece, v nasprotnem primeru pa samo dva.

Včeraj pozno popoldne so z goriške prefekture sporočili, da so bile urejene vse formalnosti in da bodo volitve 20. in 21. maja.

Voda zalila strojnico v HE Solkan

Narasla Soča je v torek in večeraj spet povzročila precej škoda na gradbišču HE Solkan. Voda je vdrila v prostore strojnice že v torek popoldne in so jo zaustavili šele večeraj s posegom gasilcev in potapljačev.

Pretok vode pri HE Solkan je bil v torek popoldne okrog 800 kubičnih metrov na sekundo. Kaže, da se zaradi zadnje poplave ne bo podaljšal rok dograditve elektrarne.

● Na križišču med ulicama Terza armata in Vittorio Veneto se je večeraj okrog 14. ure ponesrečil 64-letni Giovanni Trevisan iz Ulice Lunga 50, ki se je z motornim kolesom zaletel v avto. Prepeljali so ga v ortopedski oddelek krminske bolnišnice, kjer se bo zaradi zloma stegenice na levi nogi in drugih poškodb zdravil 60 dni.

razna obvestila

V okviru ciklusa »E il cinema va«, bodo drevi v Krminu v občinskem gledališču predvajali film »Il pianeta Azzurro« F. Piavolija. Predvajanja bo-sta ob 19. in 21. uri.

Združenje profesorjev zemljepisa obvešča, da se bo ciklus predavanj o kartografiji in muzejih nadaljeval čanes, ob 16. uri v Attemsovi palači. Predavanja bodo tudi v prihodnjem tednu in sicer 9., 10., 12. in 13. t.m., zmeraj ob 16. uri.

RADIO TRST A — RTV LJUBLJANA — KULTURNI DOM

vabijo v soboto, 7. aprila, ob 20. uri v Kulturni dom na raijsko kviz oddajo

SPOZNAVAMO SVET IN DOMOVINO

Sodelujejo ekipe dijakov goriških višjih šol.

V glasbenem sporedu bodo nastopili: Oto Pestner, Aleksander Jež, Branka Kraner, ansambel »Lačni Franz«, Romana Ugrin, Irena Tratnik in ansambel »Pompe«.

Na oddaji bosta sodelovala tudi gledališka igralca Marjan Marinc in Janez Kuhar, gojenci Glasbene matice in Sovodenjska dekleta.

Ob 30-letnici filatelističnega kluba »Košir«

Bogata filatelistična razstava v tržaškem Kulturnem domu

V soboto, 7. aprila, bo v foyerju balkona v Kulturnem domu v Trstu slovesna otvoritev filatelistične razstave, ki jo ob svoji 30-letnici prireja filatelistični klub »Košir«. Že razstava sama na sebi je nekaj posebnega in zanimivega za slovensko publiko, saj je minilo že precej let, odkar je klub »Košir« pripravil podobno kulturno prireditev. V Trstu in v Gorici je vsako leto sicer več filatelističnih razstav, ki pa jih razen ene prireditve v goriškem Kulturnem domu prireja jo le italijanska društva in zdi se, da jih Slovenci le redko obiskujejo. Sobotna filatelistična prireditev pa bo zanimiva tudi zato, ker so z njo hoteli člani kluba »Košir« primerno praznovati svoj 30-letni jubilej in pripraviti večjo manifestacijo, ki naj opozori predvsem domačo javnost na prisotnost ter na vlogo in pomen filatelije tudi pri nas.

Na razstavi bodo sodelovali predvsem člani kluba, tudi člani novoustanovljenega mladinskega odseka in nekateri gostje iz Slovenije, pravzaprav gostje iz sosednih filatelističnih društev iz Kopra in Nove Gorice. Ivan Ločniškar bo razstavljal dve svoji dovršeni zbirki na temo Narodne noše in šah. Z obema je že nastopal na mednarodnih razstavah v Jugoslaviji in v tujini in za obe je prejel lepa priznanja. Evegan Dobrila bo razstavljal jugoslovanske znamke, Ado Lapornik pa avstrijske, Igor Tuta svojo zbirko o 75-letnici mednarodnega skavtizma in Peter Suhadolc na temo »Gore«. Predvsem pa bosta zanimivi zbirki Jugoslavije s katero se bo predstavil Julij Cergol iz Kopra (gre za znamke raznih držav, ki zadevajo Jugoslavijo) in zbirka STP VUJA, to so znamke, ki so jih pretiskali v Koprju takoj po vojni za časa cone B.

Poleg znamk pa bo na tej filatelistični razstavi tudi vrsta zanimivih razglednic. Gre predvsem za stare

razglednice, ki so datirane konec prejšnjega in v začetku tega stoletja. Razstavljal pa jih bosta član kluba »Košir« Filip Fischer, ki v zadnjih mesecih objavlja tudi v Primorskem dnevniku posnetke iz te svoje zbirke in predvsem filatelista in avtor cenjene knjige z naslovom »S pošto skozi preteklost Slovenskega primorja in Istre« dr. Fran Juriševič iz Kopra. Na 240 velikih listih bo prikazal čez 500 starih razglednic na temo narodnega preporoda v luči poštnih dokumentov, vrsto starih panoramskih razglednic primorskih krajev in nekaj starih narodnih noš. Zlasti njegove zbirke si je res vredno natančno in z užitkom ogledati, saj so sad njegovega življenjskega dela.

Poleg teh zbirka pa bo na omenjeni razstavi tudi kotiček za mlade filateliste. Osem mladih članov »Koširja« bo prvič poskušalo predstaviti svoje majhne, recimo mini-zbirke na razne teme, kot na primer: metulji, osebnosti, gradovi, glasba, šport, rože, božič, veselje in drugo. Za mlade obiskovalce te razstave pa bo gotovo še najbolj zanimiva zbirka znamk povzetih po znanih disneyevih filmih. Organizatorji so pač poskrbeli, da bo na tej večji zamejski filatelistični razstavi res za vsakogar nekaj.

Poleg tega pa je ob priložnosti svoje razstave klub »Košir« razpisal poseben risarski natečaj za vse učence in dijake slovenskih osnovnih in srednjih šol. Odziv na natečaj je bil več kot zadovoljiv in posebna komisija, ki jo sestavljajo člani kluba in člani Društva slovenskih likovnikov je izbrala vrsto risb, ki bodo razstavljene na tej prireditvi in ob koncu bo tudi podelila vrsto nagrad in priznanj za najboljše.

Otvoritev razstave bo kot rečeno v soboto, 7. aprila, ob 16. uri, ko bo poleg pozdravov in govora predsednika kluba Ločniškarja nastopil Trža-

ški mešani zbor, ki ga vodi Tomaž Simčič, gledališki igralec Stane Raztresen pa bo recital nekaj znanih in priljubljenih pesmi Simona Gregorčiča (letos obhajamo namreč 140-letnico pesnikovega rojstva). Po otvoritvi pa bo seveda ogled razstave in družabno srečanje ob zakuski.

Ob tej priložnosti je klub »Košir« izdal drugo številko svojega vestnika »Postiljon« in tudi posebno ovojnico, kot spomin na to razstavo. Ovojnice so oštevilčene in imajo tudi poseben poštni žig prvega dne razstave. Obiskovalcem bo na razpolago še vrsta drugega filatelističnega materiala. Razstava v Kulturnem domu bo odprta nato vsak dan do nedelje, 15. aprila, od 10. do 12. dopoldne. V tem času vabijo organizatorji, predvsem šole, da si ogledajo zanimivo in poučno razstavo in razstavo slik risarskega natečaja. Vsak dan bo razstava odprta tudi od 16. do 20. ure oz. tudi čez, če bo v Kulturnem domu kakšna prireditev. Zato ima res vsakdo možnost, da si to zanimivo pomembno in poučno filatelistično razstavo ogleda.

Vzporedno z razstavo pa bo klub »Košir« priredil skupno s Slovenskim klubom v okviru torkovih srečanj, v torek, 10. aprila, ob 20.30 predavanje dr. Juriševiča na temo »Narodni preporod v luči poštnih dokumentov«. Po predavanju bo avtor vodil ogled svojih zbir, ker predavanje ne bo kot običajno v Gregorčičevi dvorani ampak v Kulturnem domu na razstavnem prostoru.

Zaključke razstave je napovedan za nedeljo, 15. aprila, ko bo ob 12. uri sklep, nagradjevanje učencev in dijakov za risarski natečaj ter podeljevanje priznanj in spominskih medalj vsem razstavljalcem. Tudi na to sklepno slovesnost vabijo organizatorji vse prijatelje in filateliste predvsem iz zamejstva.

Kaj nam pripravljajo

- DANES: Ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah tiskovna konferenca organizacij in ustanov poimenovanih po Pinku Tomažiču in tovariših o nerešenem problemu openskega strelišča Mladinski odsek KD Vesna prireja ob 20.30 v Domu Albert Sirk v Križu predavanje na temo »Astrologija, kaj je to?« Govoril bo astrolog Srečko Možina.
- Društvo naravoslovcev in tehnikov »T. Penko« prireja ob 20. uri srečanje s prof. Antonom Suhadolcem na temo »Nova matematika«. Srečanje bo v Ul. Donizetti 3.
- TK Galerija prireja ob 18. uri odprtje razstave Adriane Maraž.
6. aprila: V Prosvetnem domu na Opčinah ob 20.30 revija Primorska poje.
- Gostovanje moškega zbora Vasilij Mirk in dramskega odra »Jaka Štoka« v Pivki.
- Kinoatelj prireja v Kulturnem domu v Gorici, ob 20.30 premiero slovenskega filma »Trije prispevki k slovenski blaznosti«.
7. aprila: SKD Slavec prireja ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih odprtje razstave fotografa Branislava Ostojčica in slikarja Livia Legovića iz Pulja. Nastopa folklorna skupina »Balun« iz Pulja.
- KD Rovte - Kolonkovec prireja ob 10. uri razstavo šolskih risb osnovne šole Fran Milčinski s Katinarje in osnovne šole »S. Gregorčič« na temo »Mir v svetu«.
- Filatelistično društvo »Košir« prireja ob 16. uri v fojerju Kulturnega doma v Trstu odprtje filatelistične razstave ob 30-letnici društva. Poje Tržaški mešani zbor, ki ga vodi Tomaž Simčič. Recitira Stane Raztresen.
- V Prosvetnem domu na Opčinah bo ob 20.30 premiera mladinske igre »Kekec in Mojca«. Ponovitev bo v nedeljo, 8. aprila, ob 18. uri.
- KD Fran Venturini od Domja prireja ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar pri Domju koncert moškega zbora Valentin Vodnik iz Doline.
- V Slovenskem kulturnem klubu, Donizettijeva ulica 3, ob 19. uri redni sobotni klubski sestanek.
- RTV - Ljubljana, Radio Trst A, Kulturni dom Gorica prireja v goriškem Kulturnem domu ob 20. uri kviz oddajo »Spoznavajmo svet in domovino«.
8. aprila: SKD Rdeča zvezda prireja nastop dramske skupine SKD Igo Gruden z delom »Ognjišče je zaživelo in spregovorilo«. Nastop bo v Nabrežini ob 18. uri.
- SKD Barkovlje prireja predavanje z diapozitivi člana SPDT Igorja Škamperla.
- Mladinski dom v Boljuncu prireja v Kulturnem domu »F. Prešeren« koncert narodnozabavne glasbe ob zvokih ansambla Taimas.
9. aprila: V Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva 3, bo ob 20.30 svečana podelitev letošnje nagrade iz Černetovega sklada.
10. aprila: Slovenski klub v Trstu prireja predavanje dr. Juriševiča na temo »Narodni preporod v luči poštnih dokumentov«. Predavanje bo ob 20.30 v tržaškem Kulturnem domu.

Razmislek

Če pogledamo napovedi prireditev pod rubriko »Kaj nam pripravljajo«, takoj zapazimo, da gre za že kar izjemno bero najrazličnejših kulturnih prireditev naših kulturnih društev. To seveda dokazuje angažiranost, ki je bistvu trajala in traja vso sezono.

Če bi pregledali seznam italijanskih kulturnih prireditev v Trstu in Gorici bi bil s težavo daljši od tistega, ki nam ga predstavljajo naša društva. Prireditve so tudi med sabo različne, saj gre do filatelistične razstave preko raznih koncertov, slikarskih razstav pa do nastopov igalskih skupin.

Ob množičnosti prireditev se seveda postavlja vprašanje o njihovi kvaliteti. To je staro vprašanje, vendar ga gre premisliti, oziroma o njem razmišljati dovolj intenzivno. Po eni strani je namreč množičnost »naravna« odraz prizadevanj naših društev, kvaliteta pa je odvisna od možnosti, iniciativnosti, fantazije itd. Vsekakor pa gre iskati čimboljša sorazmerja med množičnostjo in kvaliteto. Skratka, v imenu kvalitete je težko dušiti obseznosti nekega dela. Hkrati pa velja pripomniti, da je dobra prireditev tista, ki ostane občinstvu v spominu in da je zato verjetno pravilno vlagati svoje napore v stvari, ki bodo dobro pripravljene.

Z veseljem do glasbe je ansambel »Lojzeta Hledeta« dosegel vrsto uspehov

Nad 250 nastopov doma in v svetu, številna radijska snemanja, nekaj plošč in kaset: to je vizitka narodnozabavnega ansambla »Lojzeta Hledeta« iz Števerjana, ki letos praznuje svojo 15-letnico obstoja. Za to priložnost so števerjanski fantje pripravili celovečerni koncert v domači vasi, katerega, kot vedno, ko nastopajo, se je udeležilo izredno veliko občinstva.

Petnajst let je vsekakor dolga doba za skupino, ki sloni le na veselju do petja in glasbe in prijateljstvu. Pred nedeljskim koncertom v Števerjanu, ko je akordiral inštrumente in se menil o zadnjih organizacijskih problemih, sem stopil do ideatorja in vodje ansambla, Lojzeta Hledeta. Z nekoliko treme, kot se pač spodobi pred vsakim pomembnim nastopom, mi je Lojze povedal, da je letos sicer 16-letnica obstoja, saj so prvi koncert imeli 1968. leta v goriškem Katoliškem domu.

Lojze Hledeta

Od takrat ko je Lojze kot samouk začel nategovati meh svoje harmonike in potem ko mu je s strokovnimi nasveti priskočil na pomoč Maks Debenjak, je minilo že precej let. Lojze pa je tudi danes še vedno tako navdušen in voljan, da išče novo, kot takrat, ko si je zamislil ansambel in zbral okoli sebe skupino godcev in pevcev, jedro današnjega ansambla.

Od takrat je ansambel dosegel marsikateri uspeh in to ne samo v ožjem domačem krogu. Lojze se dobro spominja navdušenih sprejemov v Švici, ZDA, Belgiji, na Holandskem, v Avstriji, Franciji in da ne govorimo o Sloveniji, kjer Števerjanci vedno radi nastopajo.

Nič čudnega torej, če je njihovo veselje do narodnozabavne glasbe tako, da so posneli tudi nekaj velikih plošč in kaset, ki so naletele na odobravanje tržišča.

Skrb za gojenje te glasbene zvrsti

pa se pri Hledetovih kaže tudi v prirejanju, skupaj z društvom Sedej, festivala narodnozabavne glasbe, ki se odvija vsako poletje v Števerjanu.

Na slavnostnem koncertu so slavljencem Lojzetu Hledetu, Robiju Beretti, Brunu Hledetu, Niku Klanjščeku, Brunu Rustiji, Zvonku Simčiču, Dušanu Škorjancu, Ediju Hledetu, Borisu Hladniku in Bernardu Antoniču zaželeli še veliko uspeha. Tej želji se pridružujemo.

RUDI PAVSIČ

BERITE

Novi Matajur

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

108.

Karlo je spoznal, da se nikomur ne mudi umreti. Karabinjerji so preiskovali površno, vojaki pa še bolj. Samo kvesturini in skvadristi so se obnašali kot lovski psi. Borba se še ni začela, obe strani sta se med sabo ovohavali in otipavali ter se izogibali spopadu.

Partizani so se oddahnili, ko je spet zabrnal kamion in so karabinjerji odšli. Sneg je bil globok, zato so ostali v hiši še dva dni. Streglo jim je dekle, ki je rešilo položaj, saj bi bila ob spopadu kmetija zagotovo pogorela.

Sredi zime se jim je izjalovil dobro zamišljen napad na enajstčlansko posadko, ki je prebivala v lesenih baraki v bližini proge. Čeprav je bila večina vojakov na vaškem plesu, partizanom ni uspelo razorožiti stražarjev ter priti do mitraljeza in drugega orožja. Karlo je videl, da tisti, ki so šli v barako, niso bili dovolj odločni, in tudi drugi ne. Ko se je presečenec izjalovilo, so se morali med neučinkovitim streljanjem umakniti iz vasi.

Uspel pa je napad na protiletalsko opazovalnico na Premu. Prvi rafali in poki bomb so sovražnike vrgli iz postelj. Brez volje do boja so jo fašisti po-

pihali kar v gatah in bosih po snegu. Ne bi je bili odnesli tako poceni, če se Čeliku ne bi bila pokvarila strojnica. Pobrali so orožje in drugo, kar je ostalo za njimi, razbili naprave in odšli v noč.

Sovražnik je spravil na noge precejšnje število vojske in karabinjerjev; zato se je četa čez noč umaknila z ogroženega območja na Pivko, in sovražnik je udaril v prazno.

Ob koncu zime so dan za dnem prihajali novi borci. Ferjančič je pripeljal Premrovega iz Vipave, ubežnika iz italijanske vojske, sina uglednega kmeta, študenta, ki si je izbral partizansko ime Vojko. Karlo je v njem zaslučil izrednega borca. Vojko je bil redkobeseden, kar pa je rekel, se je skladalo z njegovim resno naravo in odločnim nastopom. Karlo in Vojko sta si hitro postala blizka in navezana drug na drugega.

Dan zatem pa sta se četi pridružila še Karlov brat Frane, ki je dotlej vzdrževal zvezo z Loško dolino, in njegov prijatelj Trenta, ki je že nekaj mesecev partizanal na Dolenjskem in se je zdaj prišel boriti v domače kraje. Oba sta bila preizkušena borca, ki ju je vzgojila partija, in tudi dobra aktivista. Četa namreč ni bila samo jedro odpora, ki se je naglo širila, temveč je s svojimi borci utrjevala tudi bazo Osvobodilne fronte, saj je pridobivala somišljenike in sodelavce po vseh vaseh v Brkinih, na Pivki in na Krasu.

Frane in Karlo sta postala neločljiva. Bila sta skupaj na pohodih, pri počitku, spanju in pri jedi, kot bi hotela nadoknaditi vsa zamujena leta, ko ju je usoda ločila. Drug ob drugem sta se počutila bolj močna in bolj varna.

Skrb za bojno sposobnost in za oborožitev novincev je gnala četo v napade. Nekaj časa so nočni somišljeniki opazovali posadko pri Stanjelu. Varovala je železniški predor pod starodavnim, z zidovjem obdanim naseljem na vrhu hriba. Ob progi je stala baraka, v njen pa so bili vojaki, ki so hodili na stražo v strojnično gnezdo, ograjeno s kamenjem.

V jutranjih urah so se trije partizani, preoblečeni v kmete, oboroženi z bombami in pištolami, odpravili po poti, ki je držala tik mimo gnezda, da bi napadli bunker z bombami in zaplenili mitraljez. Jutro je bilo vetrovno in mrzlo. Kras je prekrivala meglena sivina, burja je vrtincila pršič. Vsa pokrajina z naseljem vred je bila kot izumrla. Strupena sapa je pognala stražarje v komaj deset metrov oddaljeno barako, iz katere se je kadilo.

Karlo ni mogel verjeti. Mitralješko gnezdo je bilo prazno, le cev strojnice je molela v smeri sedla. Z nekaj besedami so bili dogovorjeni. Frane ju je kril, Karlo in Janez pa sta se pognala s ceste proti gnezdu. Karlo je zgrabil mitraljez, Janez pa dva zabojska nabojev. Vsi trije so s plenom stekli navzdol, kjer jih je kamnita škarpa krila. Le nekaj streljev je odjeknilo za njimi. Ko pa je Karlo z zaplenjenim mitraljezom užgal izza prvega kupa kamenja nazaj, ni nihče več ustrelil za njimi.

V taborišču je poveljnik Janez dodelil zaplenjeni mitraljez Nacetu, ki je bil mitraljezec že v italijanski vojski. Pri tem je dejal:

»Čuvaj ga kakor svojo glavo! Tako poceni še nisimo dobili orožja in ga najbrž tudi ne bomo kmalu!«

Evropsko nogometno prvenstvo »under 21«

Italija in Jugoslavija v polfinalu

Italija — Albanija 1:0 (1:0)

STRELEC: v 33. min. Vignola
ITALIJA: Rampulla, Galia, Bonetti (od 84. min. Caricola), Icardi, Pin, Renica, Mauro, Battistini, Vignola, Mancini (od 46. min. Galderisi).

SODNIK: Soriano Aladren (Španija). Gledalcev: 7.000.

BRESCIA — Italijanska nogometna reprezentanca pod 21. letom je tudi v povratni četrtfinalni tekmi EP v tej kategoriji premagala Albanijo in se tako uvrstila v polfinale, v katerem bo igrala proti Angliji.

Odločilni zadetek je dal v 33. min. Juventusov nogometaš Vignola, ki je iz prostega strela izven kazenskega prostora ugnal sicer izredno zanesljivega vratarja gostov Durinija.

Tudi v tem srečanju so Albanci pokazali povsem zadovoljivo tehnično znanje in zelo dobro telesno pripravo, tako da so se morali »azzurri« pošteno potruditi, da so lahko izborili tesno zmago.

Jugoslavija — Škotska 3:1 (1:1, 2:1)

STRELCI: Mance v 10. min., Johnston v 50. min. Stojković v 62. min., B. Cvetković v 95. min.

JUGOSLAVIJA: Pudar, Vulić (Bešić v 117. min.), Miljuš, Savevski, Čapljić, Setinov, Stojković, Čelić, Mance, Čurić (Popović v 70. min., B. Cvetković).

BEOGRAD — Bila sta potrebna podaljška, da je jugoslovanska reprezentanca »under 21« strela odpor žilavih Škotov in se uvrstila v polfinale evropskega prvenstva. V prvi tekmi na škotskem so namreč »plavi« tesno izgubili z 2:1.

Jugoslovani so včeraj odlično začeli, pokazali so tehnično in taktično boljšo igro in že v 10. min. zaslužno povedli z zadetkom Mancea, potem ko je nekaj minut prej Čurić zadel vratnico. Gostje pa se niso vdali, vzpostavili so ravnotežje na igrišču in po napaki Pudarja že pet minut po začetku drugega polčasa izenačili z Johnstonom. V tem delu so si Jugoslovani zlasti z Manceom pripravili nekaj izrednih priložnosti. Zatem pa so le povišali na 2:1 z odličnim Stojkovićem ter končali drugi polčas s silovitim finišem, ki pa ni prinesel zaželenega sadu. V prvem podaljšku pa je po natančni podaji Stojkovića

Boro Cvetković dosegel tretji gol in ves nadaljnji napor Škotov je bil zaman.

Mladinsko evropsko prvenstvo

»Azzurri« v finalu

Italija — Avstrija 0:0

ASTI — Italijanska mladinska reprezentanca je v svojem zadnjem nastopu izločilnega turnirja za evropsko mladinsko prvenstvo igrala neodločeno brez zadetkov z Avstrijo in se uvrstila v finalni del, ki bo v SZ.

LESTVICA: Italija 6, ZRN in Avstrija 2.

V tej skupini manjka še tekma Avstrija - ZRN, ki ga glede lestvice ne bo odločala ničesar.

NOGOMET: EP »UNDER 18«

Jugoslovani izločeni

Jugoslavija — Grčija 2:2 (1:1)

STRELCI: v 11. min. Gunariš, v 15. min. Mitrović, v 49. min. Karasavidis, v 61. min. Mitrović.

BEOGRAD — Mladi nogometaši Jugoslavije (pod 18. letom) so včeraj nepričakovano igrali neodločeno doma proti Grčiji in so tako izločeni iz tega tekmovanja.

Prva četrtfinalna tekma v Grčiji se je namreč končala z 1:1 in zaradi gola več, ki so ga dosegli v Beogradu, so se Grki tudi uvrstili v polfinale.

Pomembna pridobitev ob prizadevanju ZŠSDI

Jugoslovanska dirka tudi po naših cestah

Letošnja kolesarska dirka po Jugoslaviji, ki se bo pričela 16. junija, bo prešla državno mejo ter se za dva dni presečila v zamejstvo.

Tako so namreč sklenili prireditelji te največje jugoslovanske kolesarske manifestacije, ki so ugodili navsem tukajšnjim športnim krogom ter še posebej Združenju slovenskih športnih društev v Italiji, ki je z uresničitvijo te pobude potrdila vlogo mostu in združevalca športne dejavnosti na obeh straneh meje.

O tem so se pred dnevi pogovarjali v Gorici, kjer je vodja organizacije Petrović imel razgovor s predstavnikoma avtonomne letovišarske ustanove, kolesarske deželne zveze in s predstavnikoma Združenja, ki bo sodelovalo v pripravi prihoda kolesarjev.

V Gorico bodo kolesarji prispeli že ob zaključku prve etape, ki se bo začela v Puli. Skozi prehod pri Ferntičih se bodo peljali po kraški cesti mimo Dola v Gorico, kjer bo cilj postavljen na Travniku, v istem kraju, kje se je lani končala predzadnja etapa »Gira«. Naslednjega dne

pa bodo kolesarji prevozili večji del goriške pokrajine, saj bodo peljali mimo Tržiča, Ronk, Gradišča, Krmina do Benečije ter etapo končali v Bovcu.

Kot so povedali na sestanku v Gorici, se bo letošnje dirke po Jugoslaviji udeležilo 17 ekip iz raznih evropskih, azijskih, afriških in južnoameriških držav. Vsega skupaj bo na dirki tekmovalo približno 300 kolesarjev. Dirka, kot je znano, pa bo veljala za posebno lestvico, ki bo določila svetovnega ekipnega prvaka.

Dejstvo, da bo letošnja dirka prišla tudi v naše kraje, gre vsekakor pozdraviti in se zahvaliti prizadevanjem ZŠSDI in samih jugoslovanskih organizatorjev, ki so sklenili, da bo največja jugoslovanska kolesarska manifestacija postala tudi naša stvar.

Rudi Pavšič

● ITALIJAN GUIDO BONTEMPI je v sprintu osvojil mednarodno kolesarsko dirko Grand-Wevelgen. Na 2. mestu se je uvrstil Belgijec Vander-aerden.

● DIRKA PO UMBRIJI. Trinajst profesionalnih ekip za skupno 103

Nizozemska — Jugoslavija 0:1 (0:0)

STRELEC: v 53. min. Pančev.
JUGOSLAVIJA: Simović, B. Djurovski, Baljić, Katanec, Elsner, Radanović, Smajić (od 73. min. Georgijevski), Gračan, Pančev, Baždarević (od 74. min. Janković), M. Djurovski.

SODNIKA: Mohhat (S. Irska).

SITTARD — Jugoslaviji je uspel veliki podvig! V sinočnji predzadnji tekmi kvalifikacijskega turnirja za olimpijske igre v Los Angelesu je namreč premagala Nizozemsko, osvojila novi točki, s čimer si je matematično priborila vizum za Los Angeles.

Srečanje v Sittardu je bilo zelo izenačeno in Nizozemci so bili več-

krat izredno nevarni. Na srečo pa je tokrat zelo dobro igral vratar Simović, ki je večkrat odločilno posegel, tako da je bil tudi najboljši mož na igrišču.

Edini zadetek tekme je padel v 53. min., ko si je Milko Djurovski priboril žogo na sredini igrišča, preigral nekaj nizozemskih branilcev, podal žogo prostemu Pančevu, ki ni imel težav, da je dosegel gol. (n.b.)

LESTVICA

Jugoslavija	5	4	1	0	14:5	9
Romunija	5	2	2	1	6:5	6
Italija	5	0	3	2	6:11	3
Nizozemska	5	0	2	3	3:8	2

PREOSTALI TEKMI

Romunija - Jugoslavija (18. 4.) in Nizozemska - Italija (18. 4.).

● »AZZURRI« NA PRIPRAVAH. Italijanski nogometni reprezentanti, ki bodo v soboto igrali v Veroni v prijateljski tekmi proti ČSSR, se v Sirmioneju pri Brescii pripravljajo za to srečanje. Včeraj se je ostalim reprezentantom pridružil tudi Cabrini.

● DISCIPLINSKI UKREPI. Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v drugi ligi izključila za eno kolo Mazzonija (Cremonese), Albiera (Como), Di Chiaro (Lecce), Felletta (Padova), Guido (Monza), Malamana (Palermo), Petrangeli (Sambenedettese) in Pozzo (Arezzo). Strogi opomin je med drugimi dobil tudi Braghin (Triestina), opomin pa De Giorgis (Triestina).

● PRED 12 TISOČ GLEDALCI je včeraj Juventus v prijateljski tekmi proti Blizzardu iz Toronta igral neodločeno 0:0. Juventus je nastopil brez svojih najboljših igralcev, ki so na pripravah z reprezentanco ter brez prehlajenega Platinija.

● BRIEGLA NE BO K NAPOLIJU. »Zelo težko bo, da bom lahko prestopil v vrste Napolija. Moje društvo Kaiserslautern in italijanski prvoliigaš nista dobila skupnega jezika glede vsote za moj odstop in zato bom skoraj gotovo še naprej igral v sedanem društvu,« je dejal nogometaš Kaiserslauterna in reprezentant ZRN Hans Peter Briegel.

na odbojgarskih igriščih

1. MOŠKA DIVIZIJA SOVODNJE — TORRIANA 3:0 (15:7, 15:5, 15:8)

SOVODNJE: Černic, Prinčič, Cijan, Čevdek, Butkovič, Devetak, Cotič, I. Devetak, Gulin, Vižintin.

Brez večjih težav so Sovodnjenci odpravili goste iz Gradišča ter s tem dokazali, da so ena izmed boljših ekip te skupine. Odločitev o uvrstitvi Sovodnjencev v finalni del bo padla v tekmah proti Arciju iz Pierisa in Italcantieriju iz Tržiča.

DREVI NAŠ PRAPOR

Drevi ob 20. uri v telovadnici goriškega Kulturnega doma bo Naš prapor v zadnjem kolu izločilnega dela 1. moške divizije igral proti Libertasu iz Koprivnega.

UNDER 15 — moški

Odbojkarji goriške Olympie bodo danes ob 17.30 v Ronkah igrali pomembno srečanje za drugo mesto na lestvici proti moštvu ACLI.

PRIJATELJSKI TEKMI

Dekleta goriškega Doma Agorest so te dni odigrale dve prijateljski tekmi. Najmlajše so igrala v Solkanu proti tamkajšnjim vrstnicam in dosegle pomembno zmago. Mlade domovke so od zadnjega srečanja, ko so gladko izgubile, pokazale lep napredek v igri, predvsem pa pri servisih in pri sprejemu.

Na srečanju sta se vodstvi obeh ekip zmenili, da bi v kratkem pripravili v Novi Gorici turnir, na katerem bi nastopile štiri ekipe.

Članice Doma Agorest in Sovodnjencev pa so se srečale v Gorici. Tekma je Sovodnjencem služila kot priprava za finalni del prvenstva, ko se bodo potegovale za napredovanje v D ligo, domovkam pa za pripravo na trofejo mesta Gorica.

NAJMLAJŠE

SOLKAN — DOM AGOREST 1:3 (5:15, 15:10, 12:15, 0:15)

DOM AGOREST: Furlan, Ožbot, Moretti, Petarin, Pintar, Lutman, Sfiligoj, Nanut, Hoban, K. Lutman.

ČLANICE

SOVODNJE — DOM AGOREST 3:1 (15:5, 15:11, 13:15, 15:13)

SOVODNJE: L. in M. Vižintin, Cijan, Petean, Cotič, Lovisutti, S. in G. Lopresti, Petean.

DOM AGOREST: Zavadlav, Roner,

S. in E. Humar, Orel, Plet, Burgnich, Kojanec, Kocjančič, De Grassi, S. in V. Primožič, Mulič.

Tekmovanje v triatlonu

LJUBLJANA — Športni in turistični delavci iz Škocjana ob Klopinkem jezeru na Koroškem bodo 1. julija drugi izvedli zanimivo tekmovanje v triatlonu: plavanje na 2,1 km, kolesarjenje na 104,5 km in tek na 20,1 km. Kakor je povedal na tiskovni konferenci v Ljubljani župan Škocjana, dr. Albert Holzer, pričakujejo letos tudi udeležbo tekmovalcev iz Slovenije in Furlanije Julijske krajine. (J. Dekleva)

● ITALIJAN FRANCESCO D'AGOSTINO si je priboril zlato kolajno na svetovnem prvenstvu v karateju v Budimpešti. Ekipno pa je premočno zmagala Japonska (sedem zlatih kolajn).

Na državnem namiznoteniškem prvenstvu 3. kategorije Krasova dekleta le delno zadovoljila

Na državnem namiznoteniškem prvenstvu 3. kategorije v Pizi Krasova dekleta po pričakovanju niso dosegla posebnih uspehov. Predvsem mlajšim se je poznalo, da sploh ne nastopajo na državnih turnirjih.

V igri posameznice sta imeli pravo do nastopa dve krasovki: mlada Tanja Ukmar je v prvem kolu gladko premagala Molinovo, v drugem kolu pa je tesno klonila Zaganijevi z 1:2. Nataša Škrk je imela smolo in je že v prvem kolu natekla na igralko Loccijoje iz Cagliarija, ki je nastopala letos tudi v prvoliigaškem prvenstvu. Po zagrizenem boju je Sardinka s težavo slavila z 2:0 (18, 19).

Boljšo uvrstitev beležimo v igri ženskih tretjekategorijskih dvojic, saj dva Krasova para delita 9. mesto. Tanja Ukmar in Anica Žigon sta v prvih dveh kolid gladko premagali dvojici Semenza in Semenza in De Luchi - Poverini, nato pa sta utrpeli

poraz proti Piccoli - Foscarini. Nataša Škrk in Darma Purić pa sta najprej odpravili dvojico Puricelli-Caimi, nato pa z 2:1 še par goriškega Doma Lutman - Fabbro, v tretjem kolu pa sta Bartolomei in Francosi predstavljali nepremostljivo oviro.

V mešanih dvojicah sta para Ukmar - Štoka in Škrk - Colja izgubila s sicer častnim 1:2. (B.S.)

Danes na »1. maju« v Trstu

Gimnastični troboj

V Borovem športnem centru v Trstu bo danes spet zanimivo gimnastično tekmovanje, katero je pripravil GO ŠZ Bor. Na sporedu bo namreč meddruštveni troboj med domačim Borom ter ljubljanskima društvoma Partizan Moste in Partizan Narodni dom.

Pravi troboj bo sicer le za tekmovalke prve selekcije, kjer bo nasto-

pilo dvanajst tekmovalk vseh treh društev, medtem ko bodo v tekmovanju druge selekcije sodelovale le borovke in telovadke Narodnega doma, skupno osem.

V prvi selekciji bodo Borove barve branile Ana Blažević, Nataša Zubalič, Gabrijele Ugrin, Radica Pilat in Vanessa Mezgec, v drugi pa Dana Svetina, Jasmin Rudež in Erika Buzečan.

Začetek tekmovanja bo ob 15. uri. (-boj-)

● VATERPOLO. Danes se bo v Rimu pričel kvalifikacijski turnir v vaterpolu za OI, na katerem nastopajo reprezentance Japonske, Kitajske in Izraela.

● CLERC IZLOČEN. V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Bariju je Zahodni Nemeč Maurer nepričakovano premagal Argentince Clerca s 6:1, 7:5.

V Križu na družabnem večeru smučarskega odseka ŠD Mladina

LETOŠNJI REZULTATI DOBRI

V Domu Albert Sirk v Križu je bil družabni večer smučarskega odseka ŠD Mladina.

Kot prvi je spregovoril predsednik smučarskega odseka Ennio Bogatec, ki je pozdravil člane ter se jim zahvalil. Rekel je, da so bili letošnji rezultati boljši od pričakovanih. Poudaril je, da se delovanje društva ne sme in ne more omejiti v ožji vaški krog. Posebno pa je poudaril delo odbornikov, ki se s koncem sezone ne konča, ampak komaj začne. Zaključil je z upanjem, da bodo rezultati v prihodnji sezoni dobri, vsaj kot v letošnji.

Nato je spregovoril predstavnik SK Sežana France Čad, ki je poudaril že večletno sodelovanje med kriškim društvom ter SK Sežana, z upanjem, da se bo to sodelovanje v prihodnjih letih še utrdilo. Kriške-

mu društvu je poklonil lično darilo. Odbornik Mladine Rado Šuber pa je nato na kratko orisal vso sezono. Posebno je poudaril dobre rezultate, ki so jih dosegli tekmovalci kriškega društva, ki sodelujejo pri združenih zamejski ekipi, in sicer David Tavčar, Elizabeta Grilanc, Valentina Pangos ter Kristjan Cosolli. Povedal je tudi, da bo 8. aprila, skupaj s smučarji iz Sežane avtobusni izlet na Kanin.

Sledilo je nagajevanje društvenega tekmovanja, ki je bilo 11. marca v Kranjski gori. Tekmovalci so bili razdeljeni v kategorije in tekmovali so v dveh voznjah. Najboljša med dekletji je bila Valentina Pangos, med fanti pa Marko Kralj.

(Andrej Pangos)
(Na sliki: posnetek z družabnega večera v Križu).

Na mladinskih igrah v ženski odbojki

Gregorčič in Kosovel v finalu

Izločilni del bojev pokrajinskega dela prvenstva v ženski odbojki se bliža koncu.

V ponedeljek se je tako končal turnir A skupine, ki je nastopala v telovadnici openske srednje šole. V tej skupini je igralo sedem ekip, od tega kar pet slovenskih. Razveseljivo je dejstvo, da so naše šole odigrale povsem vidno vlogo. V sklepnih del pokrajinskega finala prva sta se uvrstila dva slovenska predstavnika, in sicer šesterki šole Gregorčič in openskega Kosovela.

Lahko rečemo, da smo v tej izločilni skupini gledali dva različna izraza odbojarske igre. Na eni strani so prednjačile šole Gregorčič, Kosovel in italijanska openska Muzio De Tommasini, ki so predvajale že dobro, tehnično dokaj izpolnjeno odbojko in so bi-

le praktično razred zase. Ostalim šolam pa se pozna, da so v raznih ekipah igrale skoraj izključno začetnice.

Kot Slovenci smo lahko zadovoljni, saj so se tekmovanja udeležile, razen šole sv. Ciril in Metod, vse naše šole.

Po naših dveh predstavitev v končnici pokrajinskega prvenstva verjetno ne bo lahka, a trdno smo prepričani, da bosta Gregorčič in Kosovel ponovno odigrala divnejšo vlogo.

A SKUPINA

Gregorčič - Borgo San Sergio 2:0 (15:2, 15:4); Levstik - Gruden 1:2 (7:15, 16:14, 15:4); Kosovel - Gruden 2:0 (15:5, 15:2); De Tommasini - Gruden 2:0 (15:7, 15:8); Kosovel - De Tommasini 2:0 (15:4, 15:11); Kosovel - Levstik 2:0 (15:13, 15:0); Borgo San

Sergio - Levstik 2:0 (15:3, 17:15); Kosovel - Borgo San Sergio 2:0 (15:3, 15:6); Gregorčič - De Tommasini 2:0 (15:6, 15:2); Gergorčič - Levstik 2:0 (15:3, 15:0); De Tommasini - Levstik 2:0 (15:8, 15:5); Gregorčič - Kosovel 2:1 (6:15, 15:10, 15:13); Borgo San Sergio - Gruden 2:1 (9:15, 15:13, 15:8); Gregorčič - Gruden 2:0 (15:8, 15:3); Borgo San Sergio - Erjavec 2:0 (15:0, 15:1); Gruden - Erjavec 2:0 (brez borbe); Kosovel - Erjavec 2:0 (15:3, 15:1); Gregorčič - Erjavec 2:0 (15:3, 15:2); De Tommasini - Erjavec 2:0 (15:3, 15:2); Borgo San Sergio - De Tommasini 1:2 (5:15, 15:10, 6:15); Levstik - Erjavec 2:0 (15:6, 15:4).

LESTVICA

Gregorčič 12, Kosovel 10, De Tommasini 8, Borgo San Sergio 6, Gruden 4, Levstik 2, Erjavec 0. (Inka)

komentar trenerja andreja žagarja

Fulgor iz Forlija ima fizično dobre igralce

Predvidevanja, da bo Caveja trd oreh, so se uresničila, saj smo morali za zmago vložiti veliko truda in naporov.

Poleg dejstva, da so gostje nastopili s poškodovanim Schobrom, kar se

je v njihovi igri močno poznalo, si je tudi njihov visoki igralec Dardi kmalu nabral štiri osebne napake. Tako smo dobili skok pod košem in menim, da je prav ta element odločil tekmo. Ob porazu Castelfranca smo sedaj sami na četrtem mestu z res realnimi možnostmi za »play-off«.

V soboto prihaja v goste še druga ekipa iz Forlija, Fulgor. V svojem moštvu nima izrazito visokih igralcev, le-ti pa so precej fizično močni. Poleg tega je ekipa tudi zelo uigrana, ki v svoji dvorani izkoristi prednost domačega igrišča. Mi smo v Forliju zmagali z 88:78, toda rezultat ne kaže povsem realno, kako je tekma potekala. Velik del prvega polčasa je potekal izenačeno, v 17. min. pa so domači izkoristili nekaj naših napak in povedli s 40:32. Z dobro obrambo smo uspeli do polčasa to razliko zmanjšati na eno točko. Tudi drugi del je bil vse do 9. min. izenačen, v 10. min. pa smo mi uspeli narediti 6:0 in smo povedli z 62:59. Ta razlika je trajala vse do 19. min., ko je bilo 79:76 za nas. Takrat je ekipa Fulgorja »padla v bonus« in prav to smo spretno izkoristili. V zadnji minuti smo namreč uspeli narediti rezultat 9:2 in zmagati z desetimi točkami razlike.

Kot sem že omenil, je Fulgor ekipa z nekaj starejšimi in fizično dokaj močnimi igralci. Njihova odlika je dobro podajanje pod koš, kjer si njihovi centri izborijo dober položaj. Poleg tega tudi zelo hitro prehajajo v napad in to predvsem preko kril. Branijo se s consko obrambo »2:3« ali pa »3:2«. Ko pa

smo povedali, so igrali obrambo »mož-mož«. Mi moramo za zmago doseči naslednje:

1. Vračanje v obrambo mora biti hitro, da jim preprečimo protinapad.

2. Ob postavljanju v obrambi moramo paziti na njihova beka št. 14 in 11, ki iz skoka podajata pod koš centru in krilu št. 15 in 20.

3. S prodiranjem v njihovo cono doseči, da jim izločimo z osebnimi napakami igralce prve peterke, ker nimajo enakovrednih menjav.

4. V obrambi moramo paziti na njihovega igralca št. 9, ki dobro zaveza z desnega krila.

Tekma se igra v soboto ob 20.30 in tudi tokrat pričakujemo izdatno pomoč naših navijačev.

TAKO V FORLIJU

Fulgor — Jadran 78:88 (44:43)

FULGOR FORLI': Celli 21, Battisti 9, Santarelli 8, Rabitti 20, Valli 15, Ballardini 4, Primavera 1, Flamigni, Laghi, Mineghetti.

JADRAN: K. Starc 22, Žerjal 6, Vitex 31, Vremec, Rauber 6, Gulic, Ban 21, Sosić 2, Hrovatin, Kojanec.

SODNIKA: Licari in Nicastrri iz Mesine, PM: Fulgor 14:21, Jadran 16:20, PON: Žerjal (27), Rabitti (37), Rauber (40).

CICIBANI

Costalunga — Primorje 1:0 (0:0)

PRIMORJE: Peric, Ligozzi, Taučer, Škabar, Trampuš, Štoka, Capelli.

Proti solidni ekipi Costalunge so cicibani Primorja prejeli gol tik pred koncem tekme. Prosečani so igrali dobro in ko je že vse kazalo, da se bo srečanje končalo brez zmagovalca, so domačini spretno izkoristili edino negotovost v proseški obrambni vrsti in si zagotovili zmago. (H. W.)

ob robu naših nogometnih igrišč

Primožič: »Združevanje edina rešitev«

V prejšnjih člankih smo prebrali, kaj menijo predstavniki naših društev o tej krizi, v katero so zašle naše ekipe, tokrat pa je naš sogovornih Boris Primožič, ki je od meseca septembra načelnik nogometne komisije pri ZSSDI.

Nogometno kariero je začel pri Campanellah, leta 1970 je prestopil k bazoviški Zarji in tam igral štiri leta. Zaradi poškodbe je nato prenehal z igranjem in postal odbornik Zarje, nekaj časa pa je tudi treniral njihovo mladinsko ekipo.

»Boris, kaj meniš o trenutnem stanju naših nogometnih ekip?«

»Nedvomno so v krizi in to predvsem zato ker se je v zadnjih letih premalo delalo z mladino. Društva se niso dovolj zavzela za mlade in zato je za prvimi ekipami nastala praznina. To se sedaj pozna pri rezultatih. Pripomniti sicer moram, da med mladino ne vidim več toliko veselja za nogomet. Ne vem, če je za to kriva

mladina ali pa vodstva društev, ki niso znala pritegniti mladih.«

»Si tak razplet v posameznih prvenstvih v začetku sezone predvideval?«

»Gotovo ne. Prepričan sem bil, da se bodo naše ekipe boljše odrezale. V 1. AL je bilo sicer pričakovati, da se bo morala Vesna boriti do konca za obstanek, v 2. AL pa nisem pričakoval, da bo Primorje izpadlo. Tudi tako dramatične usode Krasa nisem pričakoval. Kar se tiče 3. AL sem upal, da se bodo naše ekipe boljše odrezale, čeprav je bilo od vsega začetka jasno, da nobena nima možnosti za napredovanje. Tudi od goriških ekip sem pričakoval mnogo več.«

»Ste na sejah nogometne komisije že razpravljali o neuspehih naših ekip?«

»Komisija se predvsem ukvarja s problematiko mladinskih ekip in trenutno smo angažirani z organizacijo skupnih treningov za mlade, ki bi se radi ukvarjali z nogometom. Nedvom-

no pa bomo na prihodnjih sejah govorili tudi o neuspehih članskih ekip, ker ti neuspehi lahko privedejo, do manjšega zanimanja za nogomet med mladino.«

»Kaj meniš o tem, da so naše ekipe v krizi kljub temu, da imajo vse precej italijanskih nogometašev?«

»Misim, da nobena od naših ekip ne more poslati na igrišče polne domače ekipe. Na vasi bi morali imeti vsaj 18 domačih nogometašev, ker pa jih na žalost ni, so društva prisiljena iskati okrepiteve.«

»Torej je že napačil čas, ko bi morali govoriti o združevanju naših ekip?«

»Vedno sem bil in bom zagovornik tega problema, ki je doslej vedno naletel na gluha ušesa, morda ne toliko med vodstvi društev kot med navijači. Slednje je treba prepričati, da pozabijo na lokalpatriotizem, ker trenutno stanje dokazuje, da le z združevanjem lahko prebrodimo sedanjo krizo, v katero je zašel naš nogomet.«

B. Rupel

obvestila

Alpinistični odsek SPDT

vabi na predavanje Jožeta Žumerja na temo: »Plezalna tehnika in alpinistično izrazoslovje, ki bo v okviru alpinističnega tečaja drevi ob 20.30 na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20 - 3. nadst.). Vabljeni vsi, ki jih argument zanima!

ZSSDI - nogometna komisija

obvešča, da trening 2. skupine, rojenih od 1. 7. 1971 do 30. 6. 1973, ki je bil na snoredu za danes, odpade zaradi blatnega igrišča v Dolini; 3. skupina, rojeni od 1. 7. 1967 do 3. 6. 1969 bo imela trening jutri, 6. aprila, ob 17.30 na nogometnem igrišču v Trebachah.

ZSSDI

obvešča, da je urnik uradov v Trstu naslednji: ponedeljek, torek, sreda in četrtek od 8. do 14. in od 16.30 do 20. ure, petek in sobota od 8. do 14. ure.

Nadaljuje se alpinistični tečaj SPDT

To nedeljo so udeleženci letošnjega alpinističnega tečaja SPDT opravili drugo praktično vajo v Dolini Glinščice. S svojimi alpinističnimi učitelji so vadili premikanje naveze, varovanje in drugo.

Naslednja praktična vaja bo to nedeljo, 8. aprila, zbirališče pa bo ob 8.30 pred gostilno »Pri vodnjaku« na Jezeru, od koder se bodo vaditelji in tečajniki podali po vsej verjetnosti spet v Glinščico. Tokrat bodo vadili spust ob dvojni vrvi, zaobijanje klinov ter ponavljali tisto, kar so se naučili.

Kar se teoretičnih vaj tiče, je prejšnji četrtek na sedežu SPDT Angelo Kermec predaval tečajnikom o opremi, prehrani v gorah in o alpinističnem treningu.

Drevi pa bo v okviru teh teoretičnih predavanj koprski alpinist in stari znanec AO SPDT Jože Žumer govoril o plezalni tehniki in alpinističnem izrazoslovju. Predavanje bo na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/3. nadst.) danes ob 20.30.

Ostalo delovanje SPDT

To soboto se je večja skupina planincev SPDT udeležila odprtja za-

ŠK Kras

vabi člane, navijače in simpatizerje na krajšo slovesnost ob osvojitvi državnega ekipnega naslova, ki bo danes, 5. t.m., ob 20.30 v društveni gostilni v Gabrovcu.

Šahovska komisija ZSSDI

priraja jutri, 6. aprila, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/II. nadstr.) redni mesečni šahovski brzoturnir odprt za vse zamejske šahiste. Vabljeni vsi!

ŠD Mladina

Tečaj v šahu se nadaljuje. Lekcije so vsak četrtek ob 20. uri v Domu A. Sirk v Križu.

ŠD Mladina - smučarski odsek

organizira v nedeljo, 8. aprila, izlet na Kanin. Vpisovanje in informacije v domu A. Sirk vsak dan do četrтка.

Uspelo zimovanje v Jančah pri Ljubljani

Kot smo pred časom že poročali, je letos športna šola Trst priredila zimovanje za otroke vrtcev v Jančah pri Ljubljani. Zimovanje je uspelo nad

vsemi pričakovanji in vsi otroci, brez izjem, so trdno odločeni prihodnje leto spet oditi skupno na sneg. Precejšen del otrok - smučarjev je

bil iz miljskega slovenskega vrtca in prav od tam je prišla pobuda za ponovno srečanje vseh malih »zimovalcev« in njihovih staršev.

Tako so se sestali v miljskem otroškem vrtcu, kjer so si ogledali diapozitive iz tega prijetnega doživljanja, vzgojiteljice pa so pripravile tudi pester spored, z raznimi igranicami za otroke in njihove starše itd.

Lahko rečemo, da je prireditev uspela izredno dobro in je še bolj poglobila vezi med starši te skupine otrok, pa tudi med otroki samimi, ki sicer pripadajo več vrtcem.

Zazeleno bi bilo, da bi se prihodnje leto takega smučarskega »minitečaja« udeležilo še več naših najmlajših, pa da bi bilo tudi čim več podobnih srečanj med otroki, starši in vzgojiteljicami, kot je bilo v Miljah. (M. Šušteršič)

(Na sliki: otroci na zimovanju).

iz planinskega sveta

Franček Knez o Ospu in drugem

Slovenski vrhunski alpinist Franček Knez je v slovenskem tedniku Teleks v štirih nadaljevanjih opisal svojo alpinistično pot, svoje plezanje v Himalaji, plezanje v domačih in tujih gorah ter še po vseh celinah, kjer se je pač lotil reševanja zadnjih »alpinističnih problemov«. Izredno zanimivo pa je četrto in zadnje nadaljevanje z naslovom »Pajkova pajčevinasta streha«, v katerem opisuje, kako je skupno s soplezalcema iz patagonijskega Fitz Roya Janezom Jegličem in Silvom Karom (za katera se je že prijel naziv »proletarska naveza«) preplezal največjo alpinistično streho na svetu, streho jame pri Ospu, ki so jo vsi mogoči alpinisti naskakovali dolga leta začenši z Emilijem Comicijem. Knez jo je skupno z Jegličem in Karom zmozel v šestih dnevih (kar pomeni tri konce tedna, snav seveda vsi trije delajo). To je pravi svetovni rekord, saj je do sedaj največja streha na svetu, imenovana »Streha sveta« v Zahodni od treh Cim di Lavaredo dolga »le« štiri-

rideset metrov, osapska pa kar 90, kar je torej več kot dvakrat toliko. Streho so preplezali tehnično in z opremo, ki jim je že služila že pri plezanju prvenstvene, sedaj imenovane, Slovenske smeri v Filtz Royu.

Messner spet na poti

Alpinist Reinhold Messner bo spet kmalu na poti. Čez nekaj tednov bo namreč skupno z rojakom Hansom Kammerlanderjem poskušal neverjetno in še nikdar poskušano prečkanje z zahoda proti vzhodu himalajskega osemtisočaka Dhaulagirija, ki ga je odbil že leta 1977, mimogrede pa bo tudi poskušal osvojiti njegov vrh. Če bo ta podvig uresničil, bi Messnerju manjkalo le trije osemtisočaki (Lhotse, Makalu in Anapurna I), da jih pač osvoji vseh štirinajst. Vendar pa bo Dhaulagiri, po njegovih besedah, le priprava na osvojitve še letos dveh zaporednih osemtisočakov (Gasherbrum I in II), in to brez kisika, njegove napore pa naj bi filmal nič manj kot priznani filmski režiser Werner Herzog (tisti od Nosferatu in Fitzcarraldo). In še to naj bi bila le priprava na večji film, ki bi ga režiral Herzog, poleg

Messnerja pa naj bi kot igralec nastopil celo Klaus Kinski. Torej velikopotezni načrti, vendar pa nas je Messner pripravil že na to in drugo...

»Rivista della Montagna«

O italijanski planinski reviji »La Montagna« (Gora) dosedaj še nismo spregovorili, čeprav je ta dvomesečnik, poleg dvomesečne revije »La rivista del CAI«, ki pa je uradno glasilo Club Alpino Italiano, najbolj kvalitetna in vsebinsko najbolj bogata od italijanskih planinskih revij.

Tudi v številki za marec in april je mnogo zanimivih člankov, med katerimi bi omenili članek o organizaciji italijanske gorske reševalne službe, članek z naslovom »L'alpinismo? La libertà di sbagliare«. (Alpinizem? Svoboda, da lahko zgrešiš), ki je le intervju s pisateljem Primom Levijem, članek o češkoslovaškem alpinizmu, ki ima posebno in izredno stroga pravila, med katerimi je tudi prepoved uporabe katerihkoli umetnih sredstev, celo magnezita ter še drugi. Zelo zanimive so tudi rubrike, med katerimi morda izstopa tista o novih knjižnih izdajah in o alpinizmu na svetu.

DUŠAN JELINCIC

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. aprila 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Zaradi »izzivanja« hanojskih oblasti vzdolž celotne meje Kitajci zagovarjajo upravičenost svojega obstreljevanja Vietnama

PEKING — Glasnik kitajskega zunanjega ministrstva je včeraj izjavil, da je bila odločitev za »protinapad« proti vietnamskim »izzivanjem« vzdolž vse meje med obema državama »upravičena in potrebna«. Dejal je, da Kitajska ne napada, če ni napadena in je opozoril vietnamsko vlado, naj se vzdrži vseh nadaljnjih provokacij, saj bo sicer odgovorna za vse posledice, ki bi sledile.

»Vedno, ko pride do napetosti med Vietnamom in Tajsko, izkoristi vietnamska vlada to dejstvo za hude polemike proti Kitajski.« Je dejal predstavnik zunanjega ministrstva v Pekingu.

Kitajci zatrjujejo, da so obstreljevali vietnamske položaje zato, da bi zagotovili normalno življenje svojega obmejnega prebivalstva in zaščitili sezonska kmetijska dela. Ponedeljkovo obstreljevanje naj bi bilo tako le »samoobramba« proti incidentom, ki jih je povzročil Viet-

nam v preteklem mesecu istočasno z zaostritvijo položaja na meji s Tajsko.

Pred tem je agencija Nova Kitajska obtožila Vietnamske, da skušajo zaostriti položaj na tem celotnem področju in jih je opozorila, da »kdor seje veter, žanje vihar«. Po podatkih, ki jih je navedla ta agencija, naj bi Hanoi zakrivil kakih 30 obmejnih incidentov v pokrajinah Guangxi in Yunnan. Med temi naj bi bila ugrabitev skupine 14 ribičev, katere je vietnamska stražarska ladja ustavila 11. marca v zalivu Beiubu, 22. marca pa naj bi pri »Mejnem prehodu prijateljstva« tajni vietnamski agenti, ki so se vthotapili v pokrajino Guanxi, zajeli in odpeljali pet kitajskih državljanov.

Kitajsko-vietnamski obmejni incidenti niso novost, saj je doslej prišlo že večkrat do njih in so le odraz nasproti med obema vojaško najmočnejšima državama.

»Kupljeni« izpiti v Pescari

PESCARA — Karabinjerji in sodne oblasti so že nekaj časa slutili, da na univerzi v Pescari nekaj »smrdi«. Zda so odkrili, da je 62-letni univerzitetni uradnik Pasquale Santini »prodajal« izpite, ki jih študentje v resnici sploh niso opravili. Pri tem je nekatere »pekoče« dokumente uničil, obenem pa je še spretno ponarejal podpise profesorjev. Možakar se je seveda znašel v hudem precepu, skupaj z njim pa še kakih 20 študentov, ki bodo zdaj polagali precej hujiši »izpiti« kar pred sodniki.

Podjetni Pasquale jim tu ne bo mogel pomagati s »podpisi«, ker že sedi na hladnem.

Kokosovci bodo v soboto volili za združitev z Avstralijo

SYDNEY — V Avstraliji že dolgo ni vladalo tako veliko zanimanje za kako stvar, kot vsada trenutno za volitve na Kokosovem otočju. To otočje, ki leži kar 2700 km severozahodno od Avstralije in šteje 27 otokov, je davnega leta 1827 odkupil škotski pomorščak Clunies - Ross za nekaj funtov. Od tedaj ta rodovina vlada s precej neprosvetljenimi metodami nad otočani, ki gojijo 16 hektarov plantaž - česa drugega - kokosa in prejemajo od »kralja« Clunies - Rossa za svoj trud

plastične žetone, s katerimi lahko nabavljajo žive v dveh otoških trgovinah, ki sta, kajpak, tudi Clunies - Rossovi.

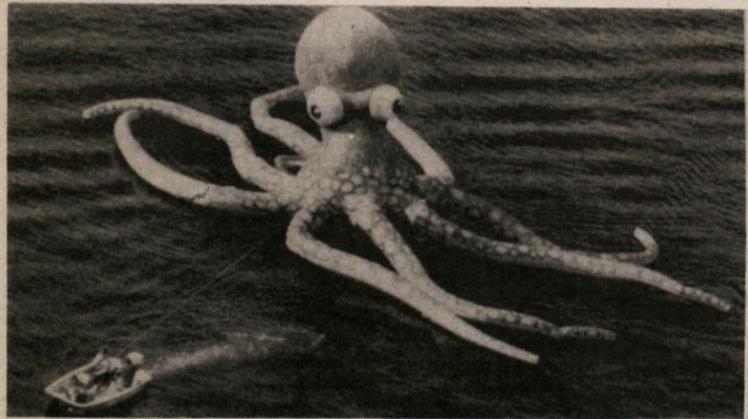
Otočani so se vsekakor svojega mornarja naveličali in se bodo v soboto od očali o treh možnostih: samostojnost, pridružitve k Avstraliji ali združitve z Avstralijo. Poznavalci menijo, da bodo vsi enoglasno volili za združitve, vendar pa se Avstralija s tem ne bo bistveno povečala, saj je vseh Kokosovcev — le 300.

Trenutno največji »kadilec« sveta

Mauna Loa sicer trenutno ni izrazito nevaren ognjenik, češenj z njim pa tudi ni dobro zobati, o čemer bi znali Havajci precej povedati. Para in dim, ki prihajata iz njegovega »drobovja«, vsekakor ne delujeta ravno pomirjevalno na prebivalstvo nekaj milj oddaljenega mesteca Hilo, proti kateremu se usmerjajo reke lave (Telefoto AP)

Orjaška »sipa« na ameriški reki

Čeprav je na prvi pogled videti, da je ribič v motornem čolnu ujel eno izmed tistih orjaških hobotnic, o katerih so pisale stare knjige, je tu vsaka panika odveč: čolnič vleče po ameriški reki Charles osem metrov visoko in dobrih dvajset metrov dolgo »zverino«, ki je pa iz plastike in je zgolj napihnjena (Telefoto AP)

Morda mlade Šahile ne bodo kamenjali

ABU DABI — Morda bo 27-letni Šahili prizanešena kruta usoda, da bi jo po porodu izvenzakonskega otroka in po krajšem obdobju dojenja, u-smrtili s kamenjanjem, kot to predvideva šariatsko (koransko) pravo za primere prešuštva v Združenih arabskih emiratih. Prav tako se bo morda rešil smrtno obsodbe njen indijski ljubimec Kundela. »Vplivni in dobro obveščeni« krogi Združenih arabskih emirats so prepričani, da bodo dvojico iz človekoljubja pomilostili, kljub temu da bi sredi aprila vrhovno sodišče potrdilo prvotno smrtno obsodbo.

Po vsem sodeč so torej uspeli protesti vse svetovne javnosti proti ne-človeški razsodbi, ki med drugim vsiljuje šariatsko pravo tujcem. Šahila je namreč doma iz Sri Lanke, Kundela pa iz Indije. Združeni arabski emirati so se znašli v vrtincu obsodb, da dopuščajo preživele in do skrajnosti krute pravne običaje. Resnici na ljubo pa sedanji primer ni osamljen, saj pod vplivom islamskega fundamentalizma postaja šariatsko pravo polnomočno v številnih državah, ki niso v celoti muslimanske. V glavnem pa grede krute obsodbe mimo, ne da bi bila svetovna javnost o njih obveščena. Šahila in Kundela se morata torej zahvaliti vsemu omikanemu svetu, če ju ne bo doletela sla po krutem maščevanju »bogaboječih pravnikov« iz Združenih arabskih emirats.

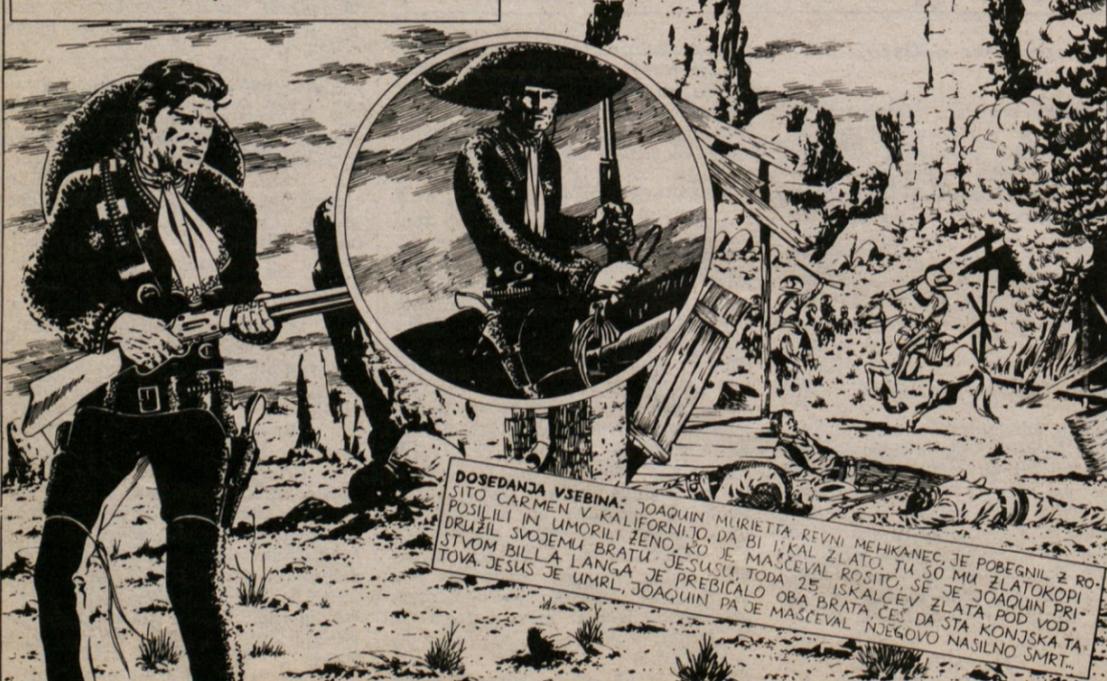
Selitev Nemcev iz SZ v NDR

BONN — Sovjetske oblasti so haje v zadnjem času dovolile številnim Nemcem, ki še od carskih ali kasnejših časov prebivajo v notranjosti Sovjetske zveze, da so se izselili v Vzhodno Nemčijo. Tako naj bi nadomestili tiste Vzhodne Nemce, ki so se izselili ali pa pobegnili v Zahodno Nemčijo. To naj bi tudi pojasnilo vzrok, zakaj so Vzhodni Nemci izdali v treh prvih letošnjih mesecih več dovoljenj svojim državljanom za izselitev na Zahod, kot v vsem letu 1983 skupaj.

Po podatkih zahodnonemškega Rdečega križa pa vlada veliko zanimanje za izselitev v ZRN tudi med sovjetskimi Nemci, saj jih je kar 50.000 vložilo prošnjo za izselitev, vendar jih je dobilo potni list le 1.447. Mnogi med onimi, ki so jim prošnjo za potni list zavrnili, so dobili ponudbo, naj se izselijo v NDR, kjer bi prejele domove, ki so ostali prazni po odhodu njihovih bivših lastnikov na Zahod.

Ciril Gale Vladimir Herceg Desperado Joaquin Murietta (36.)

4. EPIZODA: JOAQUINOVA SMRT

DOSEDANJA VSEBINA: JOAQUIN MURIELTA, REVNI MEHIKANEK, JE POBEGNIL Z RO-SITO CARMEN V KALIFORNIJO, DA BI IŠČAL ZLATO. TA SO MU ZLATOKOPI DRUŽIL SVOJEMU BRATU JESUSU, TOLA 25 ISKALCEV ZLATA POD VOD-
STVOM BILLA LANGA JE PREBICALO OBA BRATA. ČES DA STA KONJSKA TA-
TOVA JESUS JE UMRL, JOAQUIN PA JE MAŠČEVAL NJEGOVO NASILNO SMRT.

V Libanonu zlorabe s podarjenimi živili

BEJRUT — Živila, ki so jih italijanski vojniki v sklopu mednarodnega kontingenta podarili ob odhodu iz Libanona, da bi jih razdelili med revnim prebivalstvom, so na žalost našla povsem drugo pot. Naprodaj so v bejrutskih veleblagovnicah. O tem se je prepričal na lastne oči kronist italijanske tiskovne agencije ANSA, ki je v veleblagovnici »Ildris«, v bogatem okraju ob ameriški univerzi, zagledal polne police čokolade, ki jo je neko italijansko podjetje posebej izdelovalo za italijansko vojsko, zašlo pa je v roke bogatih tujcev, ki se zadržujejo v Bejrutu ali pa libanonske visoke buržoazije.

Le nekaj več je treba plačati kot za »navadne« čokolade: po približno 900 lir za 100 gramov; pa saj se bogatašem vseeno izplača, ko v teh dneh primanjkuje živil, ker je bejrutsko pristanišče spet zaprto. Čokolado, ki je namesto k revežem romala k bogatašem je bilo najlaže odkriti, ker je bil na ovitkih viden napis »FFAA« (vojaške sile). Znano pa je, da je v raznih libanonskih veleblagovnicah tudi dober del živil, zadostnih za hranjenje 1.500 ljudi za 50 dni, ki so jih italijanski vojniki 20. februarja ob odhodu podarili višjemu svetu šiitov in

raznim libanonskim skrbstvenim ustanovam: od zamrznjenega mesa in salam do parmezana in tisocev konzerv.

Teško si je razložiti, kako je moglo priti do tako gnusnih zlorab na škodo mučeniškega libanonskega ljudstva, izžetega in sestradanega od predolge državljanske vojne, ki je terjala tudi ogromno smrtnih žrtev, medtem ko so si brezvestni domačini in tujci kovali (in kot kaže še kujejo) nedopovedljivo umazane zaslužke. Pa saj je vsak komentar odveč.

Walter Reder v bolnišnici

RIM — Bivšega nacističnega oficirja Walterja Rederja so iz zapore v Gaeti, kjer je zaradi svojih medvojnih zločinov zaprt že 38 let, prepečali v rimsko vojaško bolnišnico. 69-letni zapornik, ki je v vojni izgubil roko, ima namreč motnje v krvnem obtoku.

Reder, ki je odgovoren za pokol v Marzabottu, bi moral priti prihodnje leto načasno svobodo, nato pa se namerava vrniti v Avstrijo, katere državljan je.